

ONS KENMERK
BC/

UW KENMERK

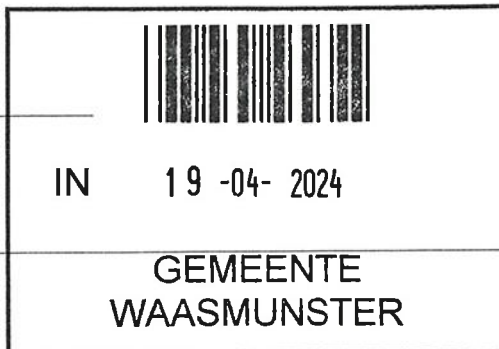
Aan de deelnemers van het
Intergemeentelijk
Samenwerkingsverband van
het Land van Waas

CONTACTPERSOON

Bart Casier
Bart.casier@interwaas.be
03 500 47 03

BIJLAGE(N)

Jaarverslag + jaarrekening 2023
Nota andere punten

AANGETEKEND

Sint-Niklaas, 18 april 2024

BETREFT: Uitnodiging Algemene Vergadering INTERWAAS op 29 mei 2024 om 20.00 u.

Geachte,

Wij hebben namens de raad van bestuur de eer u, overeenkomstig artikelen 432 en 445 van het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, uit te nodigen tot het bijwonen van de algemene vergadering van het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband van het Land van Waas op **woensdag 29 mei 2024 om 20.00 uur.**

Deze vergadering gaat door in de kantoren van Interwaas.

AGENDA

1. Jaarverslag en jaarrekening over 2023.
2. Verslag van de commissaris - revisor betreffende het boekjaar 2023.
3. Goedkeuring van het jaarverslag en van de jaarrekening over het boekjaar 2023, inclusief de bestemming van het resultaat.
4. Kwijting aan de bestuurders en aan de commissaris-revisor betreffende de vervulling van hun mandaat over het boekjaar 2023.
5. Kapitaalsverhoging gemeenten met een bevolkingsaan groei van meer dan 5 % (Lokeren, Stekene, Waasmunster en Zwijndrecht)

Gelieve deze uitnodiging tijdig over te maken aan de lasthebber(s) die u, overeenkomstig artikel 432 van voornoemd decreet en artikel 34 van onze statuten, voor de algemene vergadering dient aan te stellen.

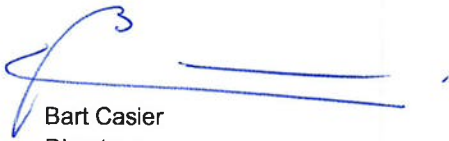
Kan u ons tevens zo spoedig mogelijk de naam en het adres van de lasthebber(s) doorgeven?

Als bijlage vindt u volgende stukken:

- Jaarverslag en jaarrekening 2023
- Nota over agendapunt 5

Het verslag van de commissaris-revisor is ter zitting.

Met de meeste hoogachting

Bart Casier
Directeur

Jurgen Bauwens
Voorzitter

JAARVERSLAG INTERWAAS 2023

GOEDGEKEURD DOOR DE RAAD VAN BESTUUR VAN 17
APRIL 2024

VOOR TE LEGGEN AAN DE ALGEMENE VERGADERING
VAN 29 MEI 2024

IN 19 -04- 2024

GEMEENTE
WAASMUNSTER

1. ALGEMEEN	3
Voorwoord voorzitter	3
Voorwoord directeur	3
Strategisch plan 2019 - 2025	3
<i>Tussentijdse evaluatie strategisch plan</i>	4
Deelnemers op 31 december 2023	6
Bestuur en toezicht	7
<i>Raad van bestuur</i>	7
<i>Algemene vergadering</i>	8
<i>Statutenwijziging</i>	9
<i>Waas Fonds</i>	10
<i>Toezicht en controle</i>	10
Personeel	10
Netwerking en samenwerking	12
2. Strategische doelstellingen: praktijk.....	13
SD 1: De ruimtelijke kwaliteit binnen het Waasland versterken en vormgeven in toonaangevende projecten.....	13
<i>Advisering</i>	13
<i>Ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP)</i>	14
<i>Visie</i>	20
<i>Masterplan TTS: vervolgstappen</i>	21
<i>Dienstverlener en expertisecentrum voor ruimte</i>	22
<i>Woonprojecten</i>	23
<i>Algemeen cijfers patrimoniumbeheer</i>	32
SD 2: bedrijvigheid en ondernemerschap in het Waasland faciliteren	34
<i>Bedrijventerreinmanagement (BTM) en beheer</i>	34
<i>Ontwikkeling bedrijventerreinen</i>	36
<i>Digitale transitie bedrijventerreinbeheer</i>	38
<i>Revitalisatie bedrijventerrein TTS</i>	38
<i>HAVEN & HINTER - RUIMTEVRAAG</i>	40
SD 3: De bereikbaarheid, verkeersveiligheid en -leefbaarheid in het Waasland verzekeren	41
<i>Beleidsvoorbereiding en visievorming m.b.t. mobiliteit</i>	41
<i>Initiatieven en projecten tot verhoging van de verkeersveiligheid in de Wase gemeenten en initiatieven die de bereikbaarheid verhogen</i>	44
SD 4: kwaliteitsvol en duurzaam wonen bevorderen	46
<i>INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING (IGS) WONEN</i>	46
<i>Vlaams energiehuis</i>	50

WOON- EN ENERGIELOKET	51
SD 5: Het Waasland uitbouwen tot een 'klimaatneutrale regio'	54
<i>Regionale visie op klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en hernieuwbare energie</i>	54
SD 6: Het Waasland als cultuurregio versterken via een bovenlokaal cultuurbeleid en gemeenschappelijke erfgoedwerking	59
<i>Cluster cultuur</i>	59
CULTUURTUIN WAAS	60
ERFGOEDCEL WAASLAND	64
SD 7: werk en welzijn voor alle Waaslanders	68
<i>Kansen creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt</i>	68
ONDERSTEUNING VZW VOEDSAAM	72
SD 8: De bestuurskracht van de gemeenten versterken door het delen van expertise	74
<i>Ter beschikking stellen van expertise aan de gemeenten</i>	74
<i>Ervaringsuitwisseling tussen Wase gemeenten</i>	78
<i>Gemeenschappelijke tools of databanken, bruikbaar voor de verschillende steden en gemeenten</i>	78
SD 9: Geïntegreerde streekontwikkeling en regionale coördinatie	81
<i>Geïntegreerde streekontwikkeling</i>	81
REGIONALE VERTEGENWOORDIGING	90
NETWERKMANAGEMENT	94
SD 10: Het verzekeren van een performante werking, organisatie en relatie met de stakeholders	96
<i>Het verzekeren van en performante werking</i>	96
<i>Een eigentijds organisatie- en personeelsbeleid</i>	97
EEN OPTIMALE WERKOMGEVING VOOR DE MEDEWERKERS (FACILITYBELEID)	100
3. Financiële middelen	102
Jaarrekening 2023	102
Commentaar bij de jaarrekening en bestemming resultaat	105
Overzicht Waas Fonds	108
Verslag van de commissaris-revisor	109

1. ALGEMEEN

Voorwoord voorzitter

Voorwoord directeur

Strategisch plan 2019 - 2025

De tien Wase steden en gemeenten van Interwaas bevestigden eind 2019 hun vertrouwen in Interwaas voor een periode van 18 jaar. In datzelfde jaar bekeken we uitgebreid waar we de komende jaren het accent op moeten leggen. Samen met IDEA Consult dachten medewerkers, bestuurders en andere stakeholders van Interwaas na over de veranderende context en de positie die Interwaas daarbij het best kan innemen. Dat alles leidde tot het 'Ondernemingsplan - Strategisch plan Interwaas 2019-2025'.

De finale versie van het plan werd goedgekeurd door de buitengewone algemene vergadering van 6 november 2019.

Met het 'Ondernemingsplan - Strategisch plan Interwaas 2019-2025' streeft Interwaas naar een samenhangende ontwikkeling voor het Waasland, waar welvaart, welzijn en leefmilieu (people, profit, planet) in hun samenhang worden bekeken. Met deze houding onderschrijft Interwaas de Sustainable Development Goals (SDG's).

Deze visie wordt vertaald in drie lange termijn ambities. Het zijn streefdoelen die inspelen op grondige veranderingen in de omgeving en de regio en meerwaarde brengen voor de aangesloten steden en gemeenten:

1. Lokale besturen ondersteunen in excellentie (bestuurskrachtige gemeenten).

Interwaas verzekert en verhoogt de bestuurskracht van haar besturen, zowel door het ter beschikking stellen van expertise op bepaalde beleidsdomeinen (ruimtelijke ordening, mobiliteit, klimaat, erfgoed, ...) als op ondersteunende functies (beheer en organisatie).

2. Uitbouw van sterke regionale kaders en interbestuurlijke samenwerking.

Werken aan een gemeenschappelijke visie op domeinen als mobiliteit, ruimte, economie, etc. en vervolgens de prioriteiten daarbinnen realiseren in coproductie met hogere overheden en andere stakeholders.

3. Vorm geven aan belangrijke transities op vlak van bestuur, ruimte, mobiliteit, samenleven, economie, leefmilieu en energie, cultuur.

De besturen inspireren, maar ook concreet initiatief gangmaken en realiseren op lokaal en regionaal vlak.

Het meerjarenplan voor de periode 2019-2025 bevat 9 externe doelstellingen, aangevuld met 1 interne. Waar de eerste negen doelstellingen de inhoudelijke ambities afdekken (wat?), gaat de tiende doelstelling in op de organisatie ervan (hoe?). Deze doelstellingen vormen ook de leidraad voor de indeling van het bestuurlijke gedeelte van het jaarverslag 2023 van Interwaas.

EXTERNE DOELSTELLINGEN

1. De ruimtelijke kwaliteit binnen het Waasland versterken en vormgeven in toonaangevende projecten.
2. Bedrijvigheid en ondernemerschap in het Waasland faciliteren.
3. De bereikbaarheid, verkeersveiligheid en -leefbaarheid in het Waasland verzekeren.
4. Kwaliteitsvol en duurzaam wonen bevorderen.
5. Het Waasland uitbouwen tot 'Klimaatneutrale regio'.
6. Het Waasland als cultuurregio versterken via een bovenlokaal cultuurbeleid en gemeenschappelijke erfgoedwerking.
7. Werk en welzijn voor alle Waaslanders.
8. De bestuurskracht van de gemeenten versterken door het delen van expertise.
9. Geïntegreerde streekontwikkeling en regionale coördinatie.

INTERNE DOELSTELLINGEN

10. Het verzekeren van een performante werking, organisatie en relatie met de stakeholders.

Tussentijdse evaluatie strategisch plan

Tijdens de raad van bestuur van 4 oktober 2023 werd het strategisch plan tussentijds geëvalueerd. Vastgesteld werd dat de uitrol hiervan op schema zit. Een beperkt aantal zaken zijn nog niet opgepakt en worden in het actieplan 2024 vermeld. Het betreft de volgende punten:

SD1: DE RUIMTELIJKE KWALITEIT BINNEN HET WAASLAND VERSTERKEN EN VORMGEVEN IN TOONAANGEVENDE PROJECTEN

Opmaak van een regionale visie op de Wase ruimte

Er is een aanzet met de projecten Waasland in Balans en de doorkijk naar de volgende legislatuur. De realisatie hiervan in 2024 is niet mogelijk.

Advies- en contactpunt voor de gemeenten, vooral in het geval van complexe vragen en dossiers

Gebeurt vandaag ad hoc, werd niet structureel uitgebouwd en is binnen de huidige personeelsbezetting niet aan de orde voor 2024.

Aanbieden van multidisciplinaire expertise voor het begeleiden van participatieve trajecten rond de herinrichting van plaatsen of gebouwen

Gebeurde ad hoc (vb. Paterssite) maar niet uitgebouwd als dienstverlening. Niet aan de orde voor 2024.

SD2: BEDRIJVIGHEID EN ONDERNEMERSCHAP IN HET WAASLAND FACILITEREN

De ontwikkeling van het BEK Sint-Gillis-Waas

Er wordt nagegaan wat de knelpunten zijn en of deze verholpen kunnen worden.

SD8: DE BESTUURSKRACHT VAN DE GEMEENTEN VERSTERKEN DOOR HET DELEN VAN EXPERTISE.

ONDERSTEUNING VOOR HET ORGANISEREN VAN INSPRAAK EN PARTICIPATIE VAN BURGERS EN ORGANISATIES IN CONCRETE PROJECTEN

Gebeurde ad hoc (vb. Waasland Klimaatland) maar niet uitgebouwd als dienstverlening. Niet aan de orde voor 2024.

Ondersteuning op het vlak van GIS

Gebeurde vroeger, de vraag blijkt heden niet aan de orde.

Inzetten van een subsidioloog

De vraag blijft. Wordt opgenomen met externe ondersteuning, in eerste instantie in functie van de eigen werking in 2024 en voorbereidend naar externe ondersteuning van de gemeenten in navolgende jaren.

SD9: GEÏNTEGREERDE STREEKONTWIKKELING EN REGIONALE COÖRDINATIE

Periodiek overleg met burgemeesters, algemeen directeurs en streekparlementairen

Werd onvoldoende of niet opgenomen en wordt nog opgenomen in 2024.

Permanente afstemming tussen regionale organisaties (virtueel huis van de streek)

Werd ad hoc opgenomen, niet permanent uitgebouwd.

De integrale versie van het 'Ondernemingsplan - Strategisch plan Interwaas 2019-2025' en een overzichtelijke samenvatting daarvan, is terug te vinden op www.interwaas.be/over-interwaas/strategisch-plan-2019-2025

Deelnemers op 31 december 2023

	Deelnemers	Aantal aandelen (25 euro / aandeel)	Geplaatst kapitaal (in euro)	Opgevraagd kapitaal in euro
Wase gemeenten (aandelen A)	Beveren	24.320	608.000	608.000
	Kruikeke	8.229	205.725	205.725
	Lokeren	20.727	518.175	518.175
	Moerbeke	3.283	82.075	82.075
	Sint-Gillis-Waas	9.680	242.000	242.000
	Sint-Niklaas	40.067	1.001.675	1.001.675
	Stekene	9.339	233.475	233.475
	Temse	15.585	389.625	389.625
	Waasmunster	5.381	134.525	134.525
	Zwijndrecht	9.318	232.950	232.950
Aandelen B	Nihil			
TOTAAL KAPITAAL		146.729	3.648.225	3.648.225

Bestuur en toezicht

Raad van bestuur

De samenstelling van de raad van bestuur was op 31 december 2023:

Gemeente	Naam	Partij
Beveren	Tielens Dominique	N-VA
	Van de Vijver Marc	CD&V
Lokeren	Duyck Marijke	Open VLD
	Liebaut Filip	CD&V
Kruikeke	Van Laere Dimitri	N-VA
Moerbeke	De Bock Peter	Open VLD
Sint-Gillis-Waas	Lippens Chris	CD&V
Sint-Niklaas	Dehandschutter Lieven (ondervoorzitter)	N-VA
	Mortier Mia	Groen
	Van De Walle Tchantra	N-VA
Stekene	De Rechter Stany	GeBe
Temse	Maes Hugo	CD&V
	Truyman Lieve	N-VA
Waasmunster	Bauwens Jurgen (voorzitter)	CD&V
Zwijndrecht	Van de Vyver André	Groen

Bestuurders met raadgevende stem

Beveren	Maes Koen	Groen
Sint-Niklaas	Van der Coelden Kris	Vooruit
Zwijndrecht	Van Hauteghem Marleen	N-VA

Daarnaast waren ook Bart Casier (directeur), Saskia Fermont (adjunct-directeur) en Koen Dewanckel (verslaggeving) aanwezig tijdens de vergaderingen van de raad van bestuur.

Leden van de raad van bestuur ontvangen 210 euro bruto per vergadering, aangevuld met een kilometervergoeding zoals bepaald door de Vlaamse overheid (0,3424 euro/km). Er zijn geen andere vergoedingen.

In 2023 kwam de raad van bestuur elf keer samen, meer bepaald op:

- 11 januari
- 1 februari
- 1 maart
- 5 april
- 3 mei
- 7 juni
- 21 juni
- 7 juli *
- 13 september
- 4 oktober
- 8 november
- 6 december
- 19 december *

De raden van bestuur vonden plaats in AC De Zaat, Frans Boelplein 1 in Temse, met uitzondering van de raad van 1 april in het nieuwe gemeentehuis van Waasmunster, van 3 mei in de Egyptische Zaal van Vitaz in Sint-Niklaas en van 22 juni in het nieuwe gemeentehuis van Beveren.

* De raden van bestuur van 7 juli en 19 december werd georganiseerd via mail en telefoon.

Algemene vergadering

BIJZONDERE ALGEMENE VERGADERING VAN 17 MEI 2023

- jaarverslag en rekening over 2022
- verslag van de commissaris-revisor betreffende het boekjaar 2022
- goedkeuring van het jaarverslag en van de jaarrekening over het boekjaar 2022, inclusief de bestemming van het resultaat
- kwijting aan de bestuurders en aan de commissaris-revisor betreffende de vervulling van hun mandaat over het boekjaar 2022
- aanduiding van een lasthebber voor de algemene vergadering van Maatschappij Linkerscheldeover van 7 juni 2023 en de vaststelling van diens mandaat
- kapitaalsverhoging gemeenten met een bevolkingsaan groei van meer dan 5% (Temse)

BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERING VAN 6 DECEMBER 2023

- statutenwijziging
- activiteitenprogramma en strategie voor 2024

- begroting 2024
- aanduiding van een lasthebber voor de buitengewone algemene vergadering van Maatschappij voor het haven-, grond- en industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied op 13 december 2022 en vaststelling van diens mandaat

De algemene vergadering van 17 mei vond plaats in de kantoren van Interwaas in de Lamstraat 113 in Sint-Niklaas, de buitengewone algemene vergadering van 6 december in AC De Zaat, Frans Boelplein 1 in Temse.

Statutenwijziging

Op 1 mei 2019 trad het nieuw Wetboek voor Vennootschappen en Verenigingen (WVV) in werking. Uiterlijk eind 2023 dienden vennootschappen zich in regel te stellen met de voorschriften voor de structuur en werking van vennootschappen.

In zitting van 22 juni 2023 gaf de raad van bestuur de opdracht om een statutenwijziging voor Interwaas voor te bereiden. Op 4 oktober keurde de raad van bestuur die goed in aanwezigheid van notaris Annelies Verstraete. De buitengewone algemene vergadering bekrachtigde dit op 6 december.

De wijziging van de statuten kwam er omdat Interwaas als intercommunale vereniging voor streekontwikkeling steeds meer activiteiten ontplooit op het vlak van duurzame ontwikkeling van onze regio. Daarbij komen zowel ruimtelijke, ecologische, economische, sociale als culturele aspecten aan bod. Zo werkt Interwaas actief aan het Waasland als milieu-, klimaat- en mensvriendelijke leefomgeving. Dat is nu statutair verankerd.

Ook de financiële ondersteuning van dienstverlening en projecten met een bovenlokaal belang, werd opgenomen. Dat maakt initiatieven als het mee financieren van de Hulpverleningszone Waasland voor de PIT (paramedisch interventie team) en van de graduaatsopleidingen in hogeschool Odisee mogelijk.

Het begrip 'kostendelende vereniging' werd vervangen door 'zelfstandige groepering van personen inzake btw'. Op die manier wordt beantwoordt Interwaas aan de nieuwe btw-regeling

Verder werd een terugbetaling van aandelen (aan nominale waarde) opgenomen in geval van een daling van het bevolkingscijfer in een gemeente met meer dan 5%.

Nieuw is ook dat de verwijzing naar het WVV ervoor zorgt dat bij een uittreding het scheidingsaandeel gelijk is aan de nominaal door de gemeente(n) gestorte bedragen, zonder intrestvergoeding. Een eventuele uittreding wordt voorzien in het begin van de legislatuur om evidente redenen van investeringen in mensen en middelen voor de duur van de legislatuur.

Waas Fonds

Aan de raad van bestuur van 4 oktober 2023 werd voorgesteld om bij de geplande wijziging van de statuten van Interwaas het Waas Fonds af te schaffen. Het toenmalige directiecomité van Interwaas riep op 18 april 2012 dit fonds in het leven om een gedeelte van de overgedragen winst te gebruiken om Wase of gemeentelijke projecten binnen de statutaire doelstellingen van Interwaas te financieren.

Door de gewijzigde vennootschapswetgeving oordeelde de bedrijfsrevisor dat de fiscus dit als een verdoken dividend zou kunnen zien. Dit mee in het licht van de statutaire bepaling dat geen dividenden worden uitgekeerd.

De raad van bestuur besliste echter om het Waas Fonds te behouden maar de modaliteiten aan te passen en het statutair te verankeren. De statuten van Interwaas werden in die zin aangepast door de raad van bestuur van 4 oktober en bekrachtigd door de algemene vergadering bekrachtigde op 6 december (zie Statutenwijziging hierboven).

Op 8 november werd beslist de overgedragen winst van 2022 ten bedrage van 1.325.890,62 euro te bestemmen voor het Waas Fonds.

Toezicht en controle

Vlaamse Regering
p/a Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Boudewijnlaan 30 bus 70
1000 Brussel

Grant Thornton Bedrijfsrevisoren cvba
Vertegenwoordigd door Dirk Van den Broeck, bedrijfsrevisor
Uitbreidingsstraat 72 bus 7
2600 Antwerpen

Personeel

Het totale personeelsbestand in 2023 bestond uit **42,44 VTE** op jaarbasis aangevuld met 4,68 VTE externe ondersteuning.

Directie:

Bart Casier (directeur), Saskia Fermont (adjunct-directeur)

Cluster cultuur (*Cultuurtuin Waas en Erfgoedcel Waasland - 5,33 VTE*)

Elke Clompen, Thijs Dekeukeleire, Gitte Derluyn, Lotte Van Attenhove, Sandy Van Handenhove, Niko Van Kemseke en Jerina Vanstraelen.

Cluster duurzaamheid (*digibanken, regierol sociale economie, Waasland klimaatland en Woonwijzer Waasland - 13,45 VTE*)

Sebastian Arnold, Alain Besseleer, Raoul De Bock, Delphine De Schryvere, Xhevat Dobratiqi, Sarah Hofman, Joeri Hulstaert, Stefanie Inzé, Petra Nelen, Eddy Noens, Katja

Raets, Amber Roeland, Elien Selis, Els Smekens, Tessa Thyssen, Kim Van Acoleyen, Frauke Van Goethem, Isabelle Van Houts en Gert Vermeiren.

Woonwijzer Waasland kon tevens rekenen op de inzet van 0,16 VTE freelancers (Joren Brouillard, Hanne Couckuyt, Romy Heirwegh en Lina Maes en Tamara Witters).

Digibanken kon rekenen op de inzet van x vrijwilligers.

Cluster ruimte (economie en bedrijventerreinen, mobiliteit, ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijke planning - 8,17 VTE)

Tom Bosman, Bart Casier, Petra De Mey, Lotte Deduytschaever, Filip Deproost, Gertjan Lebrun, Hilde Pelgrims, Tom Seeldraeyers, Michaël Van Couwenberghe, Sarah Van de Vyver, Marleen Vanlierde, Nicky Verbraeken, Georgie Wauters en Eddy Weyn.

Dienstverlening (handhaving, wegmarkeringen, Wijk-Werken Waas en ter beschikkingstellingen) (6,40 VTE)

Sebastian Arnold, Koen de Bouvré, Amadou Diabaté, Masha Lopovic, Guy Puylaert, Ronny Steveninck, Kathleen Stevens, Kim Van Acoleyen, Ina Verbraecken en Wim Wuytack .

Wijk-Werken Waas kon ook rekenen op de inzet van 3,40 VTE bemiddelaars van VDAB (Mark De Mars, Emmy De Smet, Eva Stoop en Jelle Windey).

Stafdiensten (Communicatie, interne dienst preventie en bescherming op het werk, inburgering – netwerk 4de pijler, streekbeleid en regionaal overleg,– 2,42 VTE)

Kobe De Vos, Birgit Deblieck, Koen Dewanckel, Kimberley Hoste, Robin Hoste, Kathleen Stevens en Ina Verbraecken.

Ondersteunende diensten (directie, administratie en onthaal, boekhouding, facility beheer, ICT, informatiebeheer, HR en personeelsadministratie, studie) (6,66 VTE)

Sandra Baetens, Bart Casier, Koen de Bouvré, Birgit Deblieck, Koen Dewanckel, Saskia Fermont, Sarah Hofman, Steven Raes, Annicka Thoen, Michaël Van Couwenberghe, Véronique Van Duyse, Ina Verbraecken en Eddy Weyn.

Onze interne werking werd ondersteund door inzet van 0,67 VTE externe krachten voor IT (ITOrg en Integri), boekhouding (Athena Jacquet en Anke De Maeyer van VGD) en Informatieveiligheid (Johan Van Ingelgem van Polis Provincie Oost-Vlaanderen).

Stagiairs

Nissi Zino, 6^e Office – Klantendienst, Broederschool Handel Sint-Niklaas (september 2022 – maart 2023)

Noey Kints, 6^e Office – Logistiek, Broederschool Handel Sint-Niklaas (september 2023 – maart 2024)

Netwerking en samenwerking

Interwaas participeert in:

- Maatschappij voor het haven-, grond- en industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied (MLSO): 1.730 aandelen op een totaal van 5.000 aandelen (= 34,6%).
- Bedrijvencentrum Waasland nv: 10 aandelen op een totaal van 2.495 aandelen (= 0,4%).
- EGTS Linieland van Waas en Hulst (Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking): 1 bestuurder en 1 plaatsvervanger (geen presentiegelden).
- VoedSaam vzw: twee bestuurders (geen presentiegelden).
- Wase Wind cvba: 1 aandeel omwille van elektriciteitslevering (geen bestuurder).

Interwaas biedt onderdak aan

- VoedSaam vzw had in 2023 zijn maatschappelijke zetel in het gebouw van Interwaas in de Lamstraat 113 in Sint-Niklaas. De medewerkers werden in 2023 gehuisvest in de Krijgsbaan 247 in Temse.

2. Strategische doelstellingen: praktijk

SD 1: De ruimtelijke kwaliteit binnen het Waasland versterken en vormgeven in toonaangevende projecten.

Advisering

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN - BELEIDSPLAN 'MAAK RUIMTE VOOR OOST-VLAANDEREN 2050'

De Provincie Oost-Vlaanderen maakt een provinciaal ruimtelijk beleidsplan op: 'Maak ruimte voor Oost-Vlaanderen 2050'. Het openbaar onderzoek over het ontwerp beleidsplan liep af op 19 juli 2023.

Het ontwerp beleidsplan ruimte bestaat uit verschillende delen:

- inleiding
- Strategische visie 2050
- beleidskader - Transitie naar een robuuste en veerkrachtige ruimte
- beleidskader - Transitie naar een circulaire samenleving
- beleidskader - Transitie naar een solidaire (be)leefomgeving

De provincieraad besliste op 6 september 2023 om de voorlopige vaststelling van het ontwerp beleidsplan 'Maak Ruimte voor Oost-Vlaanderen 2050' in te trekken. Dat gebeurde op basis van de informele en formele reacties, waaruit werd geconcludeerd dat het ontwerp beleidsplan onvoldoende gedragen werd.

Hoewel het ontwerp van het beleidsplan 'Maak Ruimte voor Oost-Vlaanderen' heel wat opmerkingen kreeg, blijven de basisprincipes overeind zoals die werden verwoord in het aanvankelijke voorontwerp van dat beleidsplan goedgekeurd op 7 april 2022.

Op basis van de principes uit dat voorontwerp zal gewerkt worden aan een nieuw ontwerp beleidsplan tegen 2027. De reacties en adviezen uit het afgelopen openbaar onderzoek zullen daarbij een belangrijke informatiebron vormen. Er wordt gesteld dat er voldoende tijd zal worden uitgetrokken voor een nieuw overleg- en inspraaktraject.

OVER 2023

Interwaas engageerde zich om een reactie op het ontwerp beleidsplan te formuleren en dit te bespreken met de Wase gemeenten. Er werd een infomoment georganiseerd om de gemeentebesturen te informeren over de inhoud van het ontwerp beleidsplan en de reactie vanuit Interwaas toe te lichten.

Aan de hand van de input werd deze reactie verder aangevuld en overgemaakt aan de Wase gemeenten. Deze reactie werd bekrachtigd door de raad van bestuur en ook overgemaakt aan de provincie in het kader van het openbaar onderzoek.

Concluderend vroeg de raad van bestuur van Interwaas aan de provincie om alleen de principes van dit ontwerp beleidsplan goed te keuren. Op basis van deze principes kan het overleg met de Wase steden en gemeenten en Interwaas worden gestart over de wijze waarop deze principes binnen het Waasland concreet kunnen worden gemaakt. Hierbij moet rekening worden gehouden met de hoger vooropgestelde punten en ambities en met de lokale gevoeligheden en context.

Ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP)

MOERBEKE – RUP GEDEELTELIJKE HERZIENING SUIKERFABRIEKSITE

SITUERING – PLAATS

Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) 'Gedeeltelijke herziening Suikerfabrieksite' omvat 4 verschillende deelgebieden met een totale oppervlakte van circa 12,2 ha. Die liggen verspreid over de gemeente.

Met het RUP 'Gedeeltelijke herziening Suikerfabrieksite' wil het gemeentebestuur van Moerbeke de knelpunten uit het provinciale PRUP 'Suikerfabrieksite en omgeving' aanpakken en dat voor de verschillende deelgebieden:

1. Deelplan 1: Alfaplant en compensatiegebieden
2. Deelplan 2: Lindenplaats
3. Deelplan 3: Recyclagepark en gemeenteloods
4. Deelplan 4: schrappen overdruk harde rand

OVER 2023

Op basis van de scopingnota bevestigde het Team Omgevingseffecten in mei 2023 dat er geen plan-MER moet worden opgemaakt voor het voorliggende RUP.

Het voorontwerp RUP werd in zitting van 22 mei 2023 goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen. Er werd beslist geen plenaire vergadering te houden en de bevraging van de adviesinstanties te beperken tot een schriftelijke adviesvraag. Er werden in totaal 12 adviezen uitgebracht.

De gemeenteraad stelde het ontwerp RUP voorlopig vast op 19 september 2023. Daarna werd een openbaar onderzoek gehouden van 2 oktober 2023 tot en met 30 november 2023. Er werden 3 bezwaarschriften en 2 gunstige adviezen met opmerkingen ingediend.

De GECORO heeft alle adviezen, opmerkingen en bezwaren verzameld en gecoördineerd.

PLANNING 2024

Op 17 januari 2024 gaf de GECORO een voorwaardelijk gunstig advies aan de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft op 27 februari 2024 het RUP definitief vastgesteld.

TEMSE – RUP SINT-AMELBERGA

SITUERING – PLAATS

Het plangebied omvat de voormalige schoolsite van het 'Instituut Sint-Amelberga' (ISA) en twee aanpalende panden (Gasthuisstraat 4 en 6-6A). Het plangebied is circa 1 ha groot. Het situeert zich op de hoek van de Pastoor Boelstraat en de Gasthuisstraat, midden in het centrum van Temse.

OPDRACHTOMSCHRIJVING

Omwille van een tekort aan leerlingen sloot in 2010 het Sint-Amelberga Instituut de deuren, dit na 166 jaar. Gezien de strategische ligging van de schoolsite in het centrum van de gemeente, drong een kwalitatieve reconversie van de site zich op. De verlaten site met schoolgebouw en klooster werd in 2012 aangekocht door Interwaas.

Een gemeentelijk RUP moet de herontwikkeling van de site juridisch mogelijk maken en de noodzakelijke randvoorwaarden voor de herontwikkeling vast te leggen.

In september 2021 ging Interwaas aan de hand van een 'mededingingsprocedure met onderhandeling' een publiek private samenwerking aan met de ontwikkelaar CAAAP voor een kwalitatieve herontwikkeling van de site. In 2023 werd het RUP definitief vastgesteld.

PLANNING 2024

CAAAP dient in het voorjaar een sloopaanvraag in alsook een verkavelingsaanvraag. Een stuurgroep (waarin CAAAP, Temse en Interwaas regelmatig samenkomen) volgt dit op.

OVER 2023

De gemeenteraad stelde het ontwerp RUP voorlopig vast op 19 december 2022. Daarna werd een openbaar onderzoek gehouden van 24 januari 2023 tot en met 24 maart 2023. Op 13 februari 2023 werd een informatiemoment georganiseerd. Er werden 2 bezwaarschriften en 5 gunstige adviezen (waarvan 2 met opmerkingen) ingediend. Op 4 mei 2023 gaf de GECORO een voorwaardelijk gunstig advies met aanpassingen aan de gemeenteraad. De gemeenteraad stelde op 26 juni 2023 het RUP definitief vast.

BEVEREN – RUP HOTEL VAN DER VALK

SITUERING – PLAATS

Het plangebied omvat de volledige site van het bestaande hotel Van der Valk aan de Gentseweg in Beveren. Het plangebied is 3,8 ha groot. Het ligt net buiten het centrum van Beveren ter hoogte van de N70.

OPDRACHTOMSCHRIJVING

Het hotel Van der Valk te Beveren is historisch ontstaan en gegroeid. Het ligt echter volgens het gewestplan (deels) zonevreemd.

Het RUP 'Hotel Van der Valk' wordt opgemaakt in functie van een voorwaardelijk gunstig planologisch attest. Dat werd afgeleverd in 2019. Op basis van het planologisch attest werd in 2020 een omgevingsvergunning verleend voor de korte termijnvisie. In dit RUP worden de korte en lange termijnvisies – zoals voorzien in het planologisch attest – vastgelegd. Er worden enkele bijkomende mogelijkheden onderzocht.

OVER 2023

In 2023 is het mobiliteitseffectenrapport (MOBER) herwerkt. Daarin wordt het aantal parkeerplaatsen op site van Hotel Van der Valk gereduceerd tot maximum 368 met de mogelijkheid tot afstandsparkeren bij bepaalde evenementen. Het parkeeraanbod wordt

evolutief bekeken rekening houdend met de verschillende types evenementen, toekomstige ontwikkelingen (zoals de bouw van een nieuwe zaal) samen met een ondergrondse parkeergarage en een gewijzigde modal split op termijn.

Verschillende parkeercapaciteiten (van 184 tot 368) zijn onderzocht. Er werd rekening gehouden met meer duurzame verplaatsingen van bezoekers en werknemers.

Naar aanleiding van de herwerking van het MOBER zijn verschillende overlegmomenten georganiseerd. Interwaas nam daarin een adviserende rol op in het kader van de scopingnota. Op basis van het herwerkte MOBER is de scopingnota in december 2023 gefinaliseerd.

PLANNING 2024

Op de agenda voor 2024 staan: het bekomen van de ontheffing plan-MER, het voorlopig vaststellen van het RUP, het houden van het openbaar onderzoek en het definitief vaststellen.

BEVEREN - RUP VAN PUYMBROECKLAAN

SITUERING – PLAATS

Het plangebied is gelegen in het noordelijk deel van het centrum van Melsele. Het plangebied wordt doorgesneden door de N450 (verbinding tussen N70 en E34). De afbakening van het plangebied valt grotendeels samen met de contour van de twee op vandaag geldende BPA's.

OPDRACHTOMSCHRIJVING

Op vandaag gelden diverse BPA's binnen het plangebied.

Dit RUP beoogt om een gebiedsdekkend bestemmingsplan op te maken om tegemoet te komen aan de gewijzigde ruimtelijke, planologische en maatschappelijke context.

OVER 2023

Er werd een startnota opgesteld i.f.v. het RUP. Hierin werd een analyse van het plangebied opgenomen. Daarbij werd de bebouwde omgeving opgedeeld in verschillende deelstructuren elk met eigen karakteristieken.

Tevens werden de verschillende aanwezige functies binnen het plangebied, het bouwkundig erfgoed, het groenblauw netwerk en de mobiliteit geanalyseerd. Op basis van deze analyse en de geformuleerde doelstellingen werd de visie opgebouwd en planologisch vertaald in de planopbouw en planingrepen.

Deze startnota werd overgemaakt aan de gemeente Beveren. Die achtte het opportuun de analyse af te wachten van de studie naar toekomstige verdichting binnen de gehele gemeente. Hierbij worden de verschillende deelgemeenten afzonderlijk bekeken.

De analysefase van deze studie is momenteel lopende en zal het gemeentelijk instrumentarium uiteindelijk op twee manieren aanvullen. Ten eerste wordt een beeldkwaliteitsplan opgemaakt die de kwaliteiten van de openbare ruimte moet begeleiden bij nieuwe ontwikkelingen. Ten tweede wordt een instrument opgemaakt die de wijze van verdichten (locatieafhankelijk) gaat begeleiden. Het te kiezen instrument voor het verdichtingsvraagstuk zal allicht een (overdruk)RUP of verordening worden.

BEVEREN - RUP FREETHIEL – BURGGRAVENHOEK – KMO KIELDRECHT – ROPSTRAAT - BRIELSTRAAT

SITUERING – PLAATS

Er zijn verschillende deelgebieden opgenomen binnen dit RUP:

- deelgebied Freethiel: een zone ten westen van het centrum van Beveren voornamelijk in gebruik in functie van recreatieve activiteiten en omgeven door woningen
- deelgebieden Burggravenhoek: een onbebouwd binnengebied ten noordoosten van het centrum van Melsele in gebruik als begraafplaats, in functie van landbouw en recreatie
- deelgebied KMO Kieldrecht: een onbebouwde zone ten zuiden van Kieldrecht deels zonevreemd in gebruik in functie van opslag bij de bestaande bedrijvigheid (transportbedrijf) aan de overzijde van de N451
- deelgebied Ropstraat: een zone ten westen van het centrum van Haasdonk in gebruik door een landbouwbedrijf
- deelgebied Brielstraat: een onbebouwde zone in het noordelijke gedeelte van Melsele omgeven door verkavelingen

OPDRACHTOMSCHRIJVING

Deelgebied Freethiel

Binnen dit deelplan worden selectief bijkomende woonontwikkelingen mogelijk gemaakt. De parkeerfaciliteiten dienen geoptimaliseerd en vergroend te worden.

In het RUP dient nagegaan te worden welke andere potentiële ontwikkelingen gewenst zijn op de grens tussen woongebied en het gebied voor dagrecreatie.

Deelgebied Burggravenhoek

Bedoeling is om het nog onbebouwde binnengebied tussen Kalishoekstraat, Burggravenstraat en de N70 te herbestemmen i.f.v. open ruimte waarbij landbouw, recreatie (jeugdbeweging) en uitbreiding van de begraafplaats wordt beoogd.

De bebouwde randen blijven bestemd als woongebied, waarbij een gedeelte van BPA 'nr.1/2 A. Van Puymbroecklaan wijzigingen' wordt opgeheven.

De kleuter- en lagere school worden niet opgenomen in het plangebied.

Deelgebied kmo Kieldrecht

Door middel van voorliggend RUP wordt er gezocht naar een locatie voor KMO in de omgeving van Kieldrecht om de nood aan ruimte voor lokale bedrijvigheid op te vangen. Een inname van herbevestigd agrarisch gebied wordt gecompenseerd binnen voorliggend planinitiatief.

Deelgebied Ropstraat

Er is een gemeentelijk 'RUP Ropstraat'. Een gedeelte daarvan werd destijds uitgesloten uit het plangebied omwille van de 'strijdigheid met het provinciaal structuurplan inzake woonbehoefte'. Bedoeling is om dit uitgesloten gedeelte (momenteel nog bestemd als woonuitbreidingsgebied volgens het gewestplan) te bestemmen i.f.v. wonen.

Deelgebied Brielstraat

Het nog onbebouwde gebied dient bestemd te worden als gemengd openruimtegebied zodat bestaande landbouwactiviteiten kunnen verder gezet worden en er in de toekomst ook mogelijkheden zijn i.f.v. recreatie en natuurontwikkeling.

OVER 2023

Oorspronkelijk was het de bedoeling om aparte RUP's op te maken i.f.v. Freethiel en Burggravenhoek. Nadat er in 2022 een inrichtingsnota werd opgemaakt i.f.v. Freethiel met potentiële locaties voor woonontwikkeling, werd het plan van aanpak en de doelstellingen besproken met de gemeente op 1 maart 2023.

Op basis van dit overleg stelde Interwaas een onderzoeksnota op met planopzet, ambitieniveau en procedurele aandachtspunten voor beide RUP's. De gemeente besliste echter één RUP op te maken i.f.v. de verschillende doelstellingen van de diverse deelgebieden. Op die manier wordt optimaal herbestemd met compensatie op een andere plaats.

Op 9 november werd er een startvergadering gehouden i.f.v. dit RUP. Ondertussen kwamen er bijkomende vragen vanuit het college van burgemeester en schepenen waarbij tevens aan bijkomende deelgebieden wordt gedacht.

PLANNING 2024

In 2024 wordt uitsluitend verwacht vanuit de gemeente welke deelgebieden al dan niet dienen opgenomen te worden en welke plancontour hiervoor van toepassing dient te zijn. Nadien kan verder werk worden gemaakt van de startnota.

WAASMUNSTER – RUP HERZIENING ZONEVREEMDE WONINGEN

SITUERING – PLAATS

Het RUP 'Herziening zonevreemde woningen' omvat 80 zonevreemde woningen verspreid over het grondgebied van Waasmunster.

OPDRACHTOMSCHRIJVING

In 2013 maakte de gemeente Waasmunster het RUP 'Zonevreemde woningen' op voor 86 zonevreemde woningen. In dit RUP werden extra mogelijkheden gegeven aan deze zonevreemde woningen aan de hand van overdrukbestemmingen (als overdruk op de bestemming van het gewestplan).

In 2018 werd een nieuw RUP 'Zonevreemde woningen bis' opgemaakt voor zes zonevreemde woningen die uit het RUP van 2013 werden geschrapt. In dit nieuwe RUP werden ze herbestemd naar zone voor wonen (effectieve herbestemming van de gewestplanbestemming).

Het gemeentebestuur van Waasmunster wil echter dezelfde mogelijkheden bieden aan de 80 zonevreemde woningen uit het RUP 'Zonevreemde woningen' van 2013 als de mogelijkheden die de 6 zonevreemde woningen in 2018 kregen in het RUP 'Zonevreemde woningen bis'.

Met de opmaak van het huidige RUP 'Herziening zonevreemde woningen' wordt het RUP 'zonevreemde woningen' uit 2013 herzien. Daarbij worden ook de 80 zonevreemde woningen uit het RUP van 2013 herbestemd naar zone voor wonen. Naast een herbestemming krijgen de 80 zonevreemde woningen in dit nieuwe RUP ook minimaal dezelfde mogelijkheden als de 6 zonevreemde woningen uit het RUP van 2018.

OVER 2023

De startnota i.f.v. het RUP werd opgemaakt. Hierbij werden de verschillende percelen met zonevreemde woningen geanalyseerd waarbij de bebouwde structuur, het lokaal voorzieningenniveau en knooppuntwaarde en de open ruimte duidelijk wordt. De planopbouw en de planingrepen uit het oorspronkelijke RUP van 2013 werden overgenomen.

PLANNING 2024

Het houden van een publieke raadpleging en participatiemoment waarbij de startnota wordt toegelicht.

ZWIJNDRECHT RUP BOSKOUTER

SITUERING – PLAATS

Een gedeelte van het woongebied volgens het gewestelijk RUP Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen wordt opgenomen binnen de afbakening van het RUP. Het plangebied is gelegen ten noordoosten van het centrum van Burcht en vormt de grens tussen de bebouwde omgeving van Burcht en de open ruimte richting E17.

Het gaat om een nog grotendeels onbebouwd gebied. Ten oosten van de Boomgaardstraat zijn er reeds enkele percelen verkaveld en bebouwd en zijn er nog enkele landbouwpercelen aanwezig. Ten westen van de Boomgaardstraat gaat het om landbouwpercelen en een publieke boszone (incl. speelzones en hondenweide).

OPDRACHTOMSCHRIJVING

Op 23 april 2020 keurde de gemeenteraad van Zwijndrecht het masterplan Boskouter goed. In het masterplan wordt een uitspraak gedaan over de toekomstige inrichting van het woongebied volgens het gewestelijk RUP Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen. Via het RUP wenst de gemeente de visie verordenend vast te leggen d.m.v. een grafisch plan en bijhorende stedenbouwkundige voorschriften. Het masterplan wordt gezien als basis i.f.v. het RUP.

Volgende doelstellingen staan centraal bij de uitwerking van het RUP:

- Opwaardering van het landschap;
- Landschappelijke structuren doortrekken in de bebouwde (nieuw te ontwikkelen) omgeving;
- Mix van woningtypes voorzien;
- Kwalitatieve en duurzame woonomgeving ontwikkelen.

OVER 2023

Op 20 maart 2023 werd de startvergadering i.f.v. dit RUP gehouden. Hierna ging Interwaas verder aan de slag en stelde diverse inrichtingsscenario's op i.f.v. een potentiële ontwikkeling van het gebied. Hierbij werd gebruik gemaakt van een maquette. Deze inrichtingsscenario's werden op 26 juni besproken met de gemeente. Op basis van de verschillende scenario's werd een voorkeursscenario opgebouwd teneinde dit financieel te kunnen doorrekenen en dit te vergelijken met een scenario waarbij geen RUP zou worden opgesteld.

PLANNING 2024

Aan de hand van de input uit de financiële doorrekening de startnota i.f.v. het RUP opmaken.

Visie

WAASMUNSTER – VISIE MEERGEZINSWONINGEN

SITUERING – PLAATS

De visie wordt opgemaakt voor het volledige grondgebied van Waasmunster.

OPDRACHTOMSCHRIJVING

Zoals elders in Vlaanderen en in het Waasland is ook in Waasmunster de vraag naar meergezinswoningen de afgelopen jaren gestegen. Het oprichten van meergezinswoningen is echter niet steeds wenselijk en is sterk afhankelijk van de lokale context (morfologie van het bebouwde weefsel, voorzieningenniveau in de omgeving en de knooppuntwaarde). De gemeente Waasmunster wenst dan ook een visie op te bouwen waarbij gefundeerde uitspraken kunnen gedaan worden inzake de locaties waar wel nog meergezinswoningen zouden kunnen ingeplant worden en eventueel onder welke voorwaarden.

OVER 2023

Het bebouwde weefsel van Waasmunster werd onder de loep genomen, waarbij types woonomgevingen werden gedefinieerd. Het gaat om dorpskernen en dorpslinten van Waasmunster en Sombeke, landelijke kernen Ruiters en Rodendries, verkavelingen, woonparken, landelijke linten, steenweg linten en weekendverblijven.

Aan de hand van een analyse van de bestaande bebouwde structuur en de ligging binnen het mobiliteitsnetwerk en t.o.v. clusters van voorzieningen wordt een visie opgebouwd inzake gewenste locatie voor meergezinswoningen. Deze visie werd reeds een eerste maal afgetoetst met het college van burgemeester en schepenen en met de administratie.

PLANNING 2024

Er wordt in overleg met de gemeente verder werk gemaakt van de visie. Deze visie zal vertaald worden in een beleidsmatig gewenste ontwikkeling. Afhankelijk van de omgevingscontext worden randvoorwaarden bepaald voor het oprichten van meergezinswoningen. Het is immers zo dat niet elk perceel zich leent tot het oprichten van een meergezinswoning, ondanks een 'goede' ligging inzake knooppuntwaarde en voorzieningenniveau.

Daarbij komt dat er bepaalde kwaliteitseisen kunnen opgenomen worden indien er toch een meergezinswoning kan toegelaten worden. Denk aan een maximale verhardingsgraad, een minimale groennorm, kwalitatieve buitenruimte, ...

SINT-GILLIS-WAAS – VISIE MEERGEZINSWONINGEN

SITUERING – PLAATS

De visie wordt opgemaakt voor het volledige grondgebied van Sint-Gillis-Waas.

OPDRACHTOMSCHRIJVING

Interwaas stelde reeds een visie meergezinswoningen voor Sint-Gillis-Waas op. Deze visie doet uitspraken over:

1. of meergezinswoningen wenselijk zijn binnen een bepaald gebied;
2. of een perceel zich leent tot het oprichten van meergezinswoningen.

Het gemeentebestuur wenst deze visie nu te vertalen in een verordenend instrumentarium.

OVER 2023

Er werd verschillende malen in overleg gegaan met de gemeente om te bepalen welk verordenend instrumentarium dient opgemaakt te worden en welke kwaliteitseisen inzake woonontwikkelingen prioritair dienen vastgelegd te worden. Om de ambities uit de visie meergezinswoningen te realiseren op het terrein is een combinatie van een RUP met een verordening het aangewezen instrumentarium. In een RUP kunnen de gebiedsspecifieke bepalingen opgenomen worden zoals of meergezinswoningen al dan niet worden toegelaten.

Het zal gaan om een overdruk RUP. Mimimaal zal er worden aangegeven of meergezinswoningen al dan niet zijn toegelaten. Daarnaast kan er nagedacht worden over maximale densiteiten/minimale perceelsbreedtes, maximaal bouwprofiel/bouwhoogte, toegelaten functies...

Eventueel worden zones aangeduid waar inbreidingsprojecten mogelijk zijn en worden er hiervoor ruimtelijke principes gedefinieerd. In de loop van het proces zal duidelijk worden welke zaken al dan niet opgenomen worden. In de verordening worden algemene kwaliteitseisen i.f.v. wonen opgenomen als vertaling van de woningtypetoets uit de visie meergezinswoningen.

PLANNING 2024

Intern wordt er door Sint-Gillis-Waas nagegaan welke thematieken ten minste verordenend dienen opgenomen te worden, zonder reeds een definitief voorstel uit te werken. Aan de hand van die input kan Interwaas een afsprakennota opstellen en de opdracht concreet uitwerken.

Masterplan TTS: vervolgstappen

TTS

SITUERING – PLAATS

TTS is een regionaal bedrijventerrein van 216 ha, gelegen op het grondgebied van de gemeente Temse en de stad Sint-Niklaas. Het bedrijventerrein is gelegen langsheen de N16, dicht bij het afrittencomplex E17.

OPDRACHTOMSCHRIJVING

Begin 2022 werd het 'Ruimtelijk Strategisch Masterplan Reconversie Bedrijventerrein TTS' goedgekeurd door de besturen van Temse en Sint-Niklaas. Het masterplan omvat heel wat doelstellingen en principes die bruikbaar zijn op macroniveau maar moeilijker bruikbaar zijn op microniveau, m.n. het niveau van het bedrijfsperceel waar vergunningsaanvragen een directe ruimtelijke weerslag hebben op het bedrijventerrein.

Door bijkomend studiewerk dienen de doelstellingen in het masterplan en de problematieken op vergunningenniveau scherper te worden gesteld met een eerste aanzet naar mogelijke oplossingen en richtlijnen.

OVER 2023

In 2023 heeft Interwaas bijkomend studiewerk verricht. De bevindingen en inzichten zijn gebundeld in 3 thema's, m.n. gewenste bedrijfsactiviteiten en efficiënt ruimtegebruik, mobiliteit en groenblauw netwerk, en vormen een aanzet voor een beleidsmatig gewenste ontwikkeling voor het bedrijventerrein TTS die in een vervolgtraject zal worden uitgewerkt.

PLANNING 2024

Opmaak van een visie 'beleidsmatig gewenste ontwikkelingen' (BGO) bedrijventerrein TTS in Temse.

Dienstverlener en expertisecentrum voor ruimte

KWALITEITSKAMER VAKWERK (BC)

De streekontwikkelingsintercommunales Interwaas, Solva en Veneco richtten samen de kwaliteitskamer VakWeRK op. Lokale besturen worden steeds meer geconfronteerd met complexe ruimtelijke vraagstukken en uitdagingen. VakWeRK wenst lokale besturen te begeleiden in hun zoektocht naar meer ruimtelijke kwaliteit. VakWeRK wil zo de lokale expertise versterken om de omgevingskwaliteit te verhogen.

VAKWERK ADVISEERT

De kwaliteitskamer is een adviescommissie, bestaande uit een multidisciplinair team van 6 experts. Daarop kunnen lokale besturen binnen het werkingsgebied van Veneco, Solva en Interwaas een beroep doen. De kwaliteitskamer geeft advies over architecturale, stedenbouwkundige en ruimtelijke (gebiedsgerichte) projecten. Doel is een efficiënter ontwerpproces en een hogere ruimtelijke kwaliteit te bekomen. Het advies kan eenmalig zijn (bijvoorbeeld in het kader van een lopende vergunningsaanvraag). Het kan ook de vorm aannemen van een trajectbegeleiding, waarbij het project wordt opgevolgd vanaf het eerste ontwerpvoorstel tot aan de vergunningsaanvraag. Maatwerk en flexibiliteit staan hierbij centraal.

Er werden in 2023 geen dossiers vanuit het Waasland ingediend.

VAKWERK BEGELEIDT

VakWeRK startte een begeleidingstraject om lokale besturen te ondersteunen bij de zoektocht naar kwaliteitsvolle ontwerpers en ontwerpteams – vakmensen – voor hun projecten. Op 15 december 2022 werd een oproep gelanceerd naar ontwerp bureaus of -teams die deel wensten uit te maken van de thematische referentielijsten van VakWeRK. De lijsten worden aangelegd in 6 verschillende thema's:

1. Herbestemming erfgoed;
2. Bouwen in een (stads)landschappelijke waardevolle omgeving = ingrijpen in een bestaande context/bebouwde ruimte/bestaande woonzone;
3. In- en uitbreidingsprojecten (verkavelingen, meergezinswoningen, ed.) = creëren van een nieuwe context (nieuwe woonclusters, openbaar domein + architectuur);
4. Bouwen van kleine publieke opdrachten (bouwbudget kleiner dan 700.000 euro)
5. Ontwerpend onderzoek, ruimtelijke visievorming en masterplannen;
6. Landschap en publieke ruimte (+ landschappelijke gehelen, stads- en dorpsgezichten ...).

De lijsten worden aangelegd als referentie en inspiratie voor de lokale besturen binnen de werkingsgebieden van de streekontwikkelingsintercommunales Interwaas, Solva en Veneco.

Het is de bedoeling de lokale besturen voor specifieke thema's een overzicht aan te reiken van goede voorbeelden en hen meer inzicht te geven in welke ontwerpers en ontwerp bureaus voeling hebben met deze thema's en de specificiteit van het

werkingsgebied. Er werden 58 geldige kandidaturen ingediend. Per thema werd door de beoordelingscommissie een shortlist geselecteerd van (maximum) 10 ontwerpbureaus of – teams.

Woonprojecten

KIELDRECHT – AANLEUNFLATS

SITUERING

In Kieldrecht in de Tuinwijkstraat.

OMSCHRIJVING PROJECT

Interwaas bouwde in het kader van het sociaal begeleidingsplan Doel twintig aanleunflats op gronden van de vzw ViveS in Kieldrecht.

In de overeenkomst was afgesproken dat de flats gebouwd konden worden dankzij een opstalrecht. Na twintig jaar (eind 2024) zouden de flats aan boekwaarde overgaan naar ViveS. De vzw ViveS, inmiddels vzw Conecto, vroeg de vervroegde overdracht van deze flats.

De raad van bestuur ging akkoord met een vervroegde overdracht op 1 januari 2023 aan de dan geldende boekwaarde en mits een vergoeding voor het vervroegd afsluiten van de overeenkomst.

OVER 2023

Het opmaken van de notariële akte van overdracht bleek langer te duren dan voorzien. Ze werd op 28 maart 2023 verleden.

LOKEREN – HOEDHAAR

SITUERING

In Lokeren tussen de Veldstraat, Haarsnijderslaan en Koning Boudewijnlaan.

OMSCHRIJVING PROJECT

De stad Lokeren en Interwaas zijn al enkele jaren bezig met het ontwikkelen van een nieuwe toekomst voor de Hoedhaarsite. Na de sanering van de site door Interwaas, in samenwerking met OVAM, sloten de drie partners stad – Van Roey en Interwaas een publiek-private samenwerkingsovereenkomst:

1. Van Roey Vastgoed nv realiseert 184 appartementen en 37 eengezinswoningen.
2. Interwaas verkoopt 85 kavels voor gesloten, halfopen en open bebouwing met een oppervlakte van gemiddeld 230 m².

ONTWERP EN UITVOERING

De private ontwikkelaar nam de architect Stéphane Beel onder de arm om de plannen uit te tekenen. Michel Pauwels tekende het parkontwerp.

OVER 2023

Voor zone Beemd werd door Interwaas als grondeigenaar in 2020 een overeenkomst afgesloten met Cohousing Projects.

De omgevingsvergunning werd inmiddels bekomen en Cohousing Projects (CP) plant de start van de werken, ook al zijn nog niet voor alle woongelegenheden kandidaten.

Teneinde de werken te kunnen starten en in afwachting van het ondertekenen van de onderhandse verkoopovereenkomsten en authentieke aktes, wordt een opstalovereenkomst opgemaakt. De akte werd verleden op 29 juni 2023.

Het vergunde project voor de poortwoningen zal door de kleinere schaal verder opgenomen worden door een lokale ontwikkelaar.

Wegens het niet tekenen van de akte werden twee compromissen uit 2020 ontbonden in 2023.

PLANNING 2024

In 2024 zal Interwaas 15 loten verkopen, waaronder de 11 loten die eind 2022 wederingekocht werden van de Waasse Landmaatschappij

Op vandaag is er nog steeds grote interesse in de aankoop van een perceel in Hoedhaer.

LOKEREN – RIJKSWACHTKAZERNE

SITUERING

De site van de voormalige rijkswachtkazerne is gelegen in de Kouter in het centrum van Lokeren.

OMSCHRIJVING PROJECT

De locatie heeft een lange geschiedenis achter de rug die teruggaat tot de 18e eeuw. Lang geleden was in de gebouwen van de kazerne het klooster van de Zwartzusters ondergebracht. Na jarenlang dienst te hebben gedaan als rijkswachtkazerne, zijn het gebouw en de site sinds 2014 eigendom van Interwaas.

Van 2006 tot 2023 organiseerde vzw De Toevlucht van hieruit een maandelijkse voedselbedeling voor Lokeraars in nood. De site heeft een geschiedenis van sociale ondersteuning, de stad Lokeren wenst deze sociale invulling in de toekomst verder te bestendigen.

ONTWERP EN UITVOERING

Masterplan: Kollektif Landscape en Blaf architecten.

OVER 2023

In 2023 werd het masterplan voor de site uitgewerkt door Kollektif Landscape en Blaf architecten. In januari 2023 en november 2023 werden er participatiemomenten georganiseerd voor de buurt. Daarbij werd in dialoog gegaan met de omwonenden van de kazerne. Met deze methodiek werd in kaart gebracht wat er leeft in de buurt. Suggesties en voorstellen vanuit de buurt werden op deze wijze verwerkt in het masterplan.

Naast de burens werden er ook gesprekken opgestart met de betrokken actoren, zijnde de stad Lokeren, vzw De Toevlucht, OCMW Lokeren, etc. De inbreng van al deze partijen werd meegenomen in de ontwikkeling van een toekomstvisie voor de site.

In de loop van 2023 heeft de stad Lokeren een sociale kruidenier opgestart om zo de hulpbehoevende inwoners te ondersteunen. De werking van vzw De Toevlucht is in Lokeren gestopt daar het nieuwe initiatief van de stad de voedselbedeling de facto heeft overgenomen.

Het masterplan werd afgerond naar het einde van het jaar en voorgelegd aan de stad Lokeren. Dit document zal nu fungeren als basis om een verdere invulling en ontwikkeling van de site te verwezenlijken.

PLANNING 2024

In 2024 is het de intentie om partners te zoeken om dit project te verwezenlijken. Voor de sociale invulling zijn er gesprekken aan de gang met CAW Oost-Vlaanderen, het idee is om op de site opvang te voorzien alsook hun kantoren.

Het overige deel van de site zal worden ontwikkeld door een nog nader te bepalen (derde) partij om hier woningen op te trekken.

In 2024 zal er gewerkt worden aan het opzetten van de opdracht voor de ontwikkeling. Bedoeling is om kandidaten te vinden die zowel het sociale luik als de huisvesting kunnen realiseren binnen de contouren die zijn omschreven in het masterplan.

MELSELE – FARNÈSELAAN

SITUERING

In Melsele, tussen de N70, het Pareinpark, de Meersenbeek en de Alexander Farnèselaan.

OMSCHRIJVING PROJECT

Dit project omvat een 200-tal woonegelegenheden, waaronder grondgebonden woningen, meergezinswoningen, sociale koopwoningen en budgetkavels voor zelfbouwers. Interwaas verkoopt 24 kavels voor zelfbouwers met architectenpool.

ONTWERP EN UITVOERING

- Alpha-Studieburo bvba
- Architecten opgenomen in de architectenpool: LDSRa architecten, MADE architecten, Tim Rogge, Marge architecten en MAN architecten

OVER 2023

In de loop van 2023 werden 4 loten verkocht.

In 2023 werd één lot terug wederingekocht wegens financiële problemen van de koper. Dit lot werd ondertussen al terug verkocht.

Hierdoor blijft er nog slechts één onverkocht lot over.

PLANNING 2024

Het laatste lot (lot 64) zal in 2024 verkocht worden.

Nu zo goed als alle loten rond de gemeenschappelijke tuin verkocht zijn, zal Interwaas op zoek gaan naar een ontwerper voor de tuin. Het ontwerp zal opgemaakt worden in samenspraak met de eigenaars om hen te betrekken dit proces van collectieve tuin.

SINT-GILLIS-WAAS – KOPERGIETERIJ

SITUERING

De site van de voormalige kopergieterij is gelegen in de Nieuwstraat in het centrum van Sint-Gillis-Waas.

OMSCHRIJVING PROJECT

Het oorspronkelijke gebouw, daterend uit 1942, werd gebruikt als melkerij, kopergieterij en theaterzaal. Sinds 2010 was het gebouw verlaten. Na de aankoop in 2014 volgde de sloop en de grondige sanering van de site. Die was ernstig verontreinigd door de vroegere industriële activiteiten. Interwaas zal hier een woonproject realiseren.

ONTWERP EN UITVOERING

Orizon architectuur (voorheen Architectenbureau Goossens en Partners)

OVER 2023

In het voorjaar van 2023 werd de omgevingsvergunning aangevraagd en het openbaar onderzoek gevoerd. Het ingediende voorstel werd door een aantal bewoners van de gemeente niet warm onthaald.

Naast het protest van de buurt had de gemeentelijke administratie ook een aantal bezwaren tegen het project in zijn toenmalige vorm. Begin juli werd de omgevingsvergunning geweigerd naar aanleiding van de ingediende bezwaren.

In de zomer werden gesprekken met het college van burgemeester en schepenen en de administratie opgestart om het project een herstart te gunnen. Na voorstelling en overleg van een aantal scenario's werd in het najaar gestart met het uitwerken van een nieuw concept voor de woonontwikkeling door Orizon architecten.

PLANNING 2024

In het voorjaar van 2024 zal er een nieuwe omgevingsvergunning worden aangevraagd.

SINT-NIKLAAS – CLEMENTWIJK FASE 1

SITUERING

Aan de noordrand van de stad Sint-Niklaas, tussen de Heistraat, Spieveldstraat en Bekelstraat en vlakbij het fietspad Mechelen-Terneuzen.

OMSCHRIJVING PROJECT

Voor het stadsuitbreidingsproject Clementwijk² werd een publiek-private samenwerking aangegaan tussen de stad Sint-Niklaas, de Waasse Landmaatschappij, de Sint-Niklase Huisvestingsmaatschappij, Matexi en Interwaas. Deze samenwerking zorgt voor een mooie mix van woonvormen. Daarbij focust Interwaas op het aanbieden van betaalbare kavels voor wie graag zelf zijn eigen woning laat ontwerpen en bouwen.

In een eerste fase (16 ha) biedt Clementwijk² plaats aan 400 energiezuinige woningen bestemd voor verschillende bewonersgroepen en een stadsdeelpark van 4 ha.

In de eerste fase biedt Interwaas 28 kavels aan op veld 24 met toepassing van de architectenpool.

ONTWERP EN UITVOERING

Architecten opgenomen in de architectenpool: LDSRa architecten, MADE architecten, EA+ architecten, BAST architecten en Rooilijn architectuur.

OVER 2023

Het volledige veld 24 is privaat. Interwaas heeft in 2023 de gemeenschappelijke infrastructuur aangelegd (parkeerhaven, centraal wandelpad, verlichting, ...). Na de voorlopige oplevering werd de verkavelingsakte verleden, evenals de eerste individuele verkoopaktes van de reeds toegewezen kavels.

Een aantal kopers zijn reeds gestart met de verwezenlijking van hun respectievelijke woningen.

Promotie van het project zorgde voor de toewijzing van extra kavels aan diverse kopers.

Eind 2023 zijn er 11 van de 24 kavels verkocht.

PLANNING 2024

In het voorjaar wordt er een eerste algemene vergadering belegd voor alle eigenaars om het beleid voor het mede-eigendom van de gemeenschappelijke delen vast te leggen.

Er wordt verder werk gemaakt om de resterende kavels te verkopen aan geïnteresseerde particulieren. Gezien de economische omstandigheden (gestegen prijzen van bouwmaterialen, de gestegen rente, ...) zal dit een zekere uitdaging met zich meebrengen.

SINT-NIKLAAS – CLEMENTWIJK FASE 2

SITUERING

Aan de noordrand van de stad Sint-Niklaas, tussen de Heistraat, Spieveldstraat en Bekelstraat en vlakbij het fietspad Mechelen-Terneuzen.

OMSCHRIJVING PROJECT

Voor het stadsuitbreidingsproject Clementwijk² werd een publiek-private samenwerking aangegaan tussen de stad Sint-Niklaas, Woonst, Matexi, Danneels en Interwaas. Deze samenwerking zorgt voor een mooie mix van woonvormen. Daarbij focust Interwaas op het aanbieden van betaalbare wooneenheden. In de tweede fase (12 ha) wordt de wijk verder uitgebreid met 300 woningen en gemeenschappelijke voorzieningen.

ONTWERP EN UITVOERING

Studiebureau Sweco werkt aan de opmaak van het verkavelingsplan en infrastructuurdossier.

OVER 2023

Voor deze tweede fase van de Clementwijk (ten noorden van het Stockholmplein) werden de eerste concepten en plannen gestoeld op het masterplan, opgemaakt door studiebureau Sweco en besproken met alle partners.

De hoge grondwaterstanden in de winter en de impact ervan op het basisconcept noopten het studiebureau en de projectleiding om het reeds gedane werk te herevalueren. De aanpassing van het ontwerp vergt omstandig overleg met de verschillende betrokken actoren.

Daarnaast is ook gewerkt aan een beeldkwaliteitsplan.

Door deze onderzoeken en aanpassingen kon de omgevingsvergunning nog niet worden aangevraagd in 2023.

PLANNING 2024

De uitwerking van het infrastructuurdossier door studiebureau Sweco zal voortgezet worden in de eerste maanden van het jaar. Naast dit deel wordt er tevens onderzocht welke bijkomende studies er nog dienen te worden gevoerd alvorens dit deel kan worden afgerond.

Eens alle partners samen met de stad het ontwerp van de infrastructuur en waterhuishouding goedkeuren kan er werk gemaakt worden om het dossier in te dienen bij de vergunnende overheid.

De verwachting is om de omgevingsvergunning te kunnen indienen eind 2024.

SINT-NIKLAAS – PATERSSITE

SITUERING

In het centrum van Sint-Niklaas op de hoek van de Truweelstraat en Leopold II-laan, vlakbij het station.

OMSCHRIJVING PROJECT

De Paterssite wordt herontwikkeld tot een kwaliteitsvol stedelijk binnengebied. De Heilig Hartkerk (Paterskerk) werd gerenoveerd. Rond de publieke buurttuin wordt een woonontwikkeling gerealiseerd.

ONTWERP EN UITVOERING

Het ontwerpteam bestaat uit Stéphane Beel Architecten (architectuur), Landschaap (landschapsarchitectuur), Mouton (stabiliteit) en IRS (technieken).

OVER 2023

Kelder onder water

De restauratie van de Paterskerk en omvorming tot gemeenschapscentrum werd op 30 april 2021 opgeleverd en officieel geopend op 5 februari 2021. Vanaf de opening en van toen corona het toeliet was het gebruik van de kerk een succes.

'In toepassing van de wet van Murphy' liep - als gevolg van een incident met de technieken op 6 maart 2022 - de kelder volledig onder water. De kerk werd onbruikbaar.

Met bemiddeling van de door de rechtbank aangestelde deskundige werden afspraken gemaakt over het voorlopig herstel (zonder verwarming) tegen eind maart 2023.

Het gros van de herstellingen aan de kelder waren uitgevoerd tegen eind mei.

De verwarming van de kerk gebeurt met een BEO veld systeem. De aannemer van de aanpalende woningen van Woonst heeft bij het uitgraven van de fundering het BEO veld beschadigd. Tegen eind november werd het BEO veld waar mogelijk hersteld, zodat de verwarming op 75% capaciteit kon worden heropgestart.

Interwaas heeft zich bereid getoond de prefinanciering in afwachting van de gerechtelijke uitspraak van de door de onderaannemer gemaakte kosten voor het herstel na de overstroming van de kelder van de Paterskerk op haar te nemen.

Alternatieve woonvormen

Interwaas bevestigde in het kader van het ondersteunen van alternatieve woonvormen het akkoord voor een tweede lening na verder onderzoek aan wooncoop.

Begin 2023 konden beide leningen effectief worden afgesloten met de start van de werken.

Verdere opvolging

De herstelwerkzaamheden aan de kerk en de bijhorende rechtszaak wordt opgevolgd; de definitieve oplevering dient nog te gebeuren. De aanleg van het openbaar domein zal verder door de stad worden opgevolgd. Het kunstwerk 50 jaar Interwaas van Niko Van Stichel en Lut Vandebos zal op de Paterssite een definitieve stek krijgen na aanleg van het park.

PLANNING 2024

Los van de verdere opvolging van de kerk tot definitieve oplevering en de leningen, zit de taak van Interwaas er op voor deze site..

SINT-NIKLAAS – DE VAKSCHOOL

SITUERING

De Vakschool is gelegen in het centrum van Sint-Niklaas, tussen het Onze-Lieve-Vrouwplein en de Collegestraat.

OMSCHRIJVING PROJECT

De site van de vroegere Vrije Technische Scholen (VTS) tussen het Onze-Lieve-Vrouwplein en de Stadsschouwburg verandert in de eigentijdse stedelijke woonwijk 'De Vakschool'. Er werden in totaal een 60-tal nieuwe woonegelegenheden gerealiseerd, aangevuld met ruimte voor de Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans (SAMWD) en de Stadsschouwburg.

ONTWERP EN UITVOERING

Loft-gebouw en Scharniergebouw: Denc-Blaf- VOLT architecten

Openbaar domein: Omgeving cvba

OVER 2023

Loftgebouw

In 2023 werden de aktes van 4 lofts getekend, wat het totaal aantal verkochte lofts op 9 brengt.

Er blijven nog drie lofts te koop (alle drie op de bovenste verdieping).

Om de verkoop van de lofts een nieuwe boost te geven werd beslist om de verkoop in handen te geven van immokantoor Claves.

Scharniergebouw

Het CBS besliste in zitting van 9 oktober akkoord te gaan met de verkoop van de twee duplexappartementen door Interwaas en gezien het exclusievere karakter van de appartementen met de door Interwaas voorgelegde piste van verkoop via vastgoedkantoor Claves.

De aanbesteding voor de renovatie van de poort werd opgesteld en gelanceerd. De opdracht is opnieuw in de markt gezet in 2024 wegens het ontbreken van een geschikte inschrijver.

Het dossier voor het verkrijgen van de erfgoedsubsidies voor het scharniergebouw werd ingediend en de subsidies zijn inmiddels uitbetaald aan de stad.

PLANNING 2024

Door de nieuwe campagne via Claves werd eind januari het compromis getekend voor één van de lofts. Verwacht wordt dat alle overgebleven lofts in 2024 verkocht zijn.

De verkoop van de 2 duplexappartementen van het scharniergebouw is opgestart.

NIEUWKERKEN – WALLENHOFWIJK

SITUERING

De Wallenhofwijk betreft twee zones in het vroegere woonuitbreidingsgebied. Een RUP bepaalt de mogelijkheden voor de inrichting van deze gebieden.

OMSCHRIJVING PROJECT

Eerder werden gronden verworven en werd een samenwerkingsovereenkomst met de stad, het OCMW en de twee huisvestingsmaatschappijen afgesloten. Met Patridan gebeurde een ruiling van gronden.

ONTWERP EN UITVOERING

Verkaveling en infrastructuur: Debat Architectuur Design Urbanisme (Debardeur) bvba uit Jette met in onderaanneming studiebureau Jonckheere bvba uit Brugge

OVER 2023

In de loop van het jaar werden er meerdere gesprekken gevoerd met de stad Sint-Niklaas, Woonst, Interwaas, Debardeur en studiebureau Jonckheere teneinde de plannen verder vorm te geven. Door wijzigingen in het beleid van waterhuishouding werden de plannen aangepast om te beantwoorden aan de nieuwe vereisten.

PLANNING 2024

Binnen de krijtlijnen van het RUP wordt de verkaveling verder uitgewerkt in overleg met alle betrokken partijen, Interwaas, Danneels, Debardeur architecten, Woonst en de stad Sint-Niklaas.

Doel is om het ontwerp van de verkaveling en de infrastructuur in de eerste helft van 2024 af te ronden. Het indienen van de omgevingsvergunning volgt aansluitend hierop.

De start van de infrastructuurwerken zal ten vroegste plaats hebben einde 2024 begin 2025.

TEMSE – SINT-AMELBERGA (ISA)

SITUERING

Het Sint-Amelberga-instituut, kortweg ISA, is gelegen op de hoek van de Gasthuisstraat en Pastoor Boelstraat in het centrum van Temse.

OMSCHRIJVING PROJECT

De voormalige schoolsite Sint-Amelberga werd aangekocht door Interwaas. Het doel is om van dit project een attractieve werk-, woon-, winkel- en recreatieplek te maken, met betaalbare huisvesting voor verschillende doelgroepen in een groene omgeving. Er worden in totaal een 100-tal woongelegenheden voorzien, aangevuld met handel en diensten.

ONTWERP EN UITVOERING

Een overeenkomst met ontwikkelaar CAAAP werd afgesloten in 2021.

OVER 2023

In 2023 werd het RUP definitief vastgelegd. CAAAP werkte ondertussen de plannen verder uit. Het tijdelijke gebruik en bewoning onder leiding van Interim Vastgoedbeheer liep gewoon door.

PLANNING 2024

CAAAP dient in het voorjaar een sloopaanvraag in alsook een verkavelingsaanvraag. Een stuurgroep (waarin CAAAP, Temse en Interwaas regelmatig samenkomen) volgt dit op.

KRUIBEKE - RUPELMONDE

SITUERING

Het project is gelegen in de Temsestraat te Rupelmonde, op wandelafstand van het centrum.

OMSCHRIJVING PROJECT

De site bestaande uit een woning met aanpalende garages en een achterliggend stuk weiland werd aangekocht door Interwaas. De totale projectoppervlakte beslaat net iets minder dan 1 hectare (9557m²)

ONTWERP EN UITVOERING

Nog niet gekend.

OVER 2023

In 2023 werd de site aangekocht en vond er overleg plaats tussen Interwaas en de gemeente Kruibeke over de mogelijke ontwikkeling. Gedacht wordt aan tuinuitbreiding voor een aantal aanpalende woningen, een groene zone toegankelijk via het kerkhof en een herontwikkeling op de plaats van de bestaande woning.

PLANNING 2024

De site wordt in kaart gebracht ten einde een studieopdracht in de markt te zetten

WAASMUNSTER – HOOGENDONCK

SITUERING

Het voormalig vrijetijdscentrum van de gemeente Waasmunster is gelegen aan de Nijverheidslaan en paalt tevens aan de Ommegangsdreef.

OMSCHRIJVING PROJECT

Door de bouw van het nieuwe vrijetijdscentrum 'De Meermin' aan de Abdij van Roosenberglaan en de verhuis van de brandweerkazerne, werd het complex Hoogendonck niet langer gebruikt voor de gemeentelijke openbare dienstverlening. Interwaas en de gemeente Waasmunster sloten een koop-verkoopbelofte en een samenwerkingsovereenkomst af voor de site met oog op de kwalitatieve ontwikkeling ervan door Interwaas.

ONTWERP EN UITVOERING

Masterplan: Orizon

Ontwerper: nog aan te stellen

OVER 2023

Door de aanwezigheid van de brandweerkazerne wordt het project Hoogendonck geconfronteerd met een PFAS-contaminatie. De onderzoekscampagne voor het BBO is opgestart in september 2022. Uitgaande van de resultaten van de stalen zijn in meerdere fases extra analyses op het grondwater uitgevoerd.

PLANNING 2024

De onderzoekscampagne naar de PFAS-vervuiling in het grondwater is nog steeds lopende. Dit onderzoek moet uitwijzen of het terrein al dan niet moet worden gesaneerd en zo ja, in welke mate en op welke manier. De impact van deze sanering bepaalt mee wat de toekomstplannen voor de site kunnen zijn. Interwaas wacht op deze informatie vooraleer het masterplan voor het gebied wordt heropgestart.

STEKENE - DORPSSTRAAT

SITUERING

De Zuster Eduardalaan is gelegen te Stekene, vlakbij de Stadionstraat, Bormtestraat en Dorpsstraat.

OMSCHRIJVING PROJECT

Het aandeel van de WLM in het project 'Stekene Dorpsstraat' is verkocht aan Huysmanbouw. Zij zullen 4 garages bouwen die aansluiten op de garages die door Interwaas te realiseren zijn.

Om één geheel te bekomen en de werken in 1 fase te kunnen afronden werd beslist om de opdracht te geven aan Huysmanbouw om de garages te bouwen.

ONTWERP EN UITVOERING

Een overeenkomst met ontwikkelaar Huysmanbouw werd afgesloten in februari 2024.

OVER 2023

In september heeft Huysmanbouw de bouwaanvragen voor de garageboxen ingediend.

PLANNING 2024

Interwaas zal de verkoop opstarten.

De bouwwerken zullen van start gaan in het voorjaar.

Er hebben zich al 12 geïnteresseerde kandidaten aangemeld die 1 of 2 garages willen aankopen.

Algemeen cijfers patrimoniumbeheer

BEVEREN

FARNÈSELAAN

Project	kavel	oppervlakte (m ²)	prijs
MELSELE FARNESELAAN (FASE 2)		1170	396.490,00 €
	lot 8	230	68.930,00 €
	lot 9	149,5	55.280,00 €
	lot 60	199,5	70.280,00 €
	lot 61	199,5	70.280,00 €
	lot 62	199,5	70.280,00 €
MELSELE FARNESELAAN (FASE 3)	lot 35	192	61.440,00 €

TOTAAL 6 BOUWGRONDEN VOOR € 396.490,00

SINT-NIKLAAS

CLEMENTWIJK

kavel	oppervlakte (m ²)	prijs
	2332,8	634500 €

lot 1	271,34	81.300,00 €
lot 6	225,96	67.500,00 €
lot 12	150,00	45.000,00 €
lot 13	150,00	45.000,00 €
lot 14	150,00	45.000,00 €
lot 15	224,99	67.500,00 €
lot 16	253,63	76.200,00 €
lot 17	162,42	48.600,00 €
lot 19	158,72	47.700,00 €
lot 22	153,16	45.900,00 €
lot 28	216,29	64.800,00 €

TOTAAL 11 BOUWGRONDEN VOOR € 634.500,00 + € 86 515,00 VOOR DE BIJHORENDE
PARKEERPLAATSEN

DE VAKSCHOOL

kavel	oppervlakte (m ²)	prijs excl btw
	332,67	842.000,00 €
5	85,42	210.000,00 €
6	95,19	224.000,00 €
7	96,33	224.000,00 €
12	55,73	184.000,00 €

TOTAAL 4 LOFTS VOOR € 842.000,00

KLOKKENDREEF

garage	oppervlakte (m ²)	prijs excl btw
	65,1	55.702,38 €
G11	31,1	26.363,64 €
G13	34	29.338,74 €

TOTAAL 2 GARAGES VOOR € 55.702,38

SD 2: bedrijvigheid en ondernemerschap in het Waasland faciliteren

Bedrijventerreinmanagement (BTM) en beheer

PRINCIPES

Bedrijventerreinen beheren is een permanente opdracht voor Interwaas. Het samenbrengen van bedrijven die dagdagelijks elkaars burens zijn en het uitwerken van voorstellen waarbij een samenwerking tussen die burens tot betere resultaten kan leiden, is de manier waarop Interwaas dit realiseert.

Er dienen zich veel mogelijkheden tot samenwerking aan: duurzaamheid, personeel, veiligheid, mobiliteit, milieu, ... Finaal is de doelstelling dat bedrijven voordeel halen uit het gegeven dat ze zich voor hun activiteiten op een bedrijventerrein hebben gevestigd. Belangrijk daarbij is dat ook de buitenwereld (gemeente, overheidsdiensten, burens,...) gemakkelijker een gesprekspartner kan vinden binnen het bedrijventerrein en vice versa.

In 2023 was één van de speerpunten het verder uitrollen van het bewegwijzeringsplan naar de Wase bedrijventerreinen. Na de realisatie hiervan in Sint-Niklaas en Temse volgden Kleine Akker in Stekene, Manta in Waasmunster, Doornpark en Beverpark in Beveren. Ook werden voorbereidingen getroffen voor Schaarbeek en Pareinpark in Beveren, Aven Ackers in Verrebroek en Kluizenmolen in Sint-Gillis-Waas.

Ook op andere manieren probeert Interwaas bedrijven meer individueel ten dienste te zijn. De schaarste aan locaties waar men nog een bedrijf kan of mag vestigen, noopt er toe om alles rond leegstand en vrije ruimte beter in kaart te krijgen. Hierrond beweegt heel wat. Via een centraal beheerde fiche en met de hulp van onze gemeenten proberen we ook de vraagzijde in kaart te brengen. Op die manier moet het op termijn mogelijk worden om vraag en aanbod beter met elkaar te matchen.

Om bedrijven makkelijker kennis te laten maken met overheidsaanbestedingen en omgekeerd, lokale overheden sneller die lokale leveranciers of dienstverlener te laten vinden, participeert Interwaas aan het project Regioleverancier. Sint-Gillis-Waas hanteerde ondertussen al 19 keer de tool om (kleine) aanbestedingen te lanceren.

Om al die thema's meer bekendheid te geven, werd in 2023 een nieuwsbrief opgestart. Daarin geven we een overzicht van onze en gerelateerde activiteiten die interessant zijn voor de bedrijven op onze terreinen.

REALISATIES IN 2023

Het bedrijventerreinmanagement door Interwaas leverde in 2023 volgende resultaten op:

SINT-NIKLAAS - METALUNION

Het laatste lot (nr. 12) in deze zone werd opgesplitst. Daardoor konden twee bedrijven, al actief op de site, hun uitbreidingsplannen realiseren. Hier werd ook werk gemaakt van groenbeheer in samenwerking met de stad Sint-Niklaas.

In 2024 staat een bevraging op de agenda om een duidelijker beeld te krijgen van de noden. Door de nabijheid wordt ook het bedrijventerrein Nobels-Peelman meegenomen.

VERREBROEK – AVEN ACKERS

Na enkele jaren door corona noodgedwongen pauze, werd op 12 januari weer aangeknoopt met de goede traditie van de nieuwjaarsreceptie. Dat het initiatief werd gemist, viel te merken aan de talrijke opkomst. Voor het eerst was ook een grote delegatie van de burens van het Logistiek Park Waasland West aanwezig.

In 2023 kwam er ook een doorbraak in het dossier Lumet/Altrad. Leverancier van multidisciplinaire industriële services Altrad had als enig bedrijf een lot grond in erfpacht op Aven Ackers. Het bedrijf heeft al jaren een intensieve samenwerking met het naburige metaalconstructiebedrijf Lumet. De twee kandideerden ook samen vruchteloos voor een plek in het Logistiek Park Waasland. Interwaas stemde in met de aankoop van de grond in erfpacht door Lumet. Daardoor kunnen Lumet en Altrad samen verder bouwen aan hun toekomst. Ook letterlijk want het in gebruik nemen van een nieuw bedrijfsgebouw wordt midden 2024 gepland.

Verder werd in Aven Ackers de haalbaarheid van gezamenlijke opleidingen, onderhoud van de brandblusapparaten, meer groen en het aanwerven van personeel bekeken. Bij dat laatste was de participatie van bedrijven uit Aven Ackers aan de regionale jobbeurs nog nooit zo groot. De helft van de ondernemingen was aanwezig met vacatures. Ook de integratie van enkele nieuwe bedrijven op de site verliep zeer vlot. Dat geldt ook voor een aanzet van dagdagelijks beheer van de zone, zoals het herstellen van kapotte verlichting, signaleren van wegwerkzaamheden, wegwerken van wateroverlast, ...

WAASMUNSTER - MANTA

De bedrijfsleiders van kmo-zone Manta werden bevroegd naar hun noden en behoeften. BTM was destijds niet in de vestigingsvoorwaarden opgenomen. Uit de bevraging bleek dat er wel degelijk belangstelling bestaat om gezamenlijk dingen aan te pakken via bedrijventerreinmanagement door Interwaas. Als eerste initiatief werd in 2023 alvast een aangepaste numerieke bewegwijzering vanaf de E17 gerealiseerd. Andere mogelijkheden tot BTM worden verder uitgewerkt in 2024.

BEVEREN - DOORNPARK

In het Doornpark werd een numerieke bewegwijzering uitgerold. Die loopt via dezelfde afrit van de E17 als deze voor Temse en Sint-Niklaas.

Op 27 april organiseerden we een succesvolle lentedrink voor de bedrijfsleiders.

BEVEREN - SCHAARBEEK

Op 28 september stond een bedrijvenavond voor het bedrijventerrein Schaarbeek op de agenda. Enkele bedrijven zetten de deuren open. Zo leerden de deelnemers in één avond hun burens kennen. De positieve reacties leiden ertoe dat deze formule in 2024 zal worden herhaald.

BEVEREN - PAREINPARK

In 2023 werden de nodige voorbereidingen voor het invoeren van een numerieke bewegwijzering aangevat. Naar analogie met het Doornpark en Schaarbeek zal ook in het Pareinpark in 2024 een kennismakingsavond voor de lokale bedrijfsleiders worden georganiseerd.

SINT-GILLIS-WAAS - KLUIZENMOLEN

In het kader van zuinig ruimtegebruik zocht Interwaas in 2023 naar een optimale invulling voor het perceel Kluizenmolen 8. Het afbouwen van de dienst rioolkolkenreiniging zorgde er voor dat ruimte vrij kwam voor nieuwe invullingen.

Er werden gesprekken opgestart met de enige huurder, de omliggende bedrijven en de gemeente Sint-Gillis-Waas. Die leidden ertoe dat het terrein toegankelijk werd gemaakt voor vier gebruikers: Interwaas, de gemeentediensten en twee bedrijven.

Ontwikkeling bedrijventerreinen

SINT-NIKLAAS – HEIDEBAAN NOORD

SITUERING

Aan gewestweg N70 (Heidebaan), aan de oostrand van Sint-Niklaas in het verlengde van de Moerputstraat.

OMSCHRIJVING PROJECT

De ontwikkeling van dit bedrijventerrein kadert binnen het GRUP regionaal stedelijk gebied Sint-Niklaas en het masterplan Bellestraat-Zonneken.

De eerste fase van het project werd ontwikkeld door een private partner met ruimte voor 4 bedrijven. Aansluitend legt Interwaas de tweede fase van Heidebaan Noord aan. Die biedt ruimte aan 5 bedrijven en VZW Waasballon.

Ontwerp en uitvoering

Inrichtingsplan en infrastructuur: studiegroep Irtas.

OVER 2023

Op 1 februari 2023 besliste de raad van bestuur van Interwaas om de aanbesteding voor de wegenis, infrastructuur en groenaanleg (die was gepubliceerd in september 2022) stop te zetten en te heraanbesteden. Hoofdrede was onduidelijkheid in posten en hoeveelheden gelinkt aan grondverzet en het voorlopig technisch verslag.

De groundbank stelde nog extra vragen over de niet te verklaren hogere PFAS-concentraties. In dat kader werden nog staalnamen van het grondwater gedaan waarin geen verhoogde concentraties werden teruggevonden. In juli 2023 werd het technisch verslag conform verklaard. Dat was het sein om de heraanbesteding in de markt te zetten. We ontvingen offertes van 9 bedrijven. De raad van bestuur van 8 november wees de opdracht toe aan Audebo.

Wegens de substantiële investering in collectieve waterinfiltratie en -buffering, publiek toegankelijke groenaanleg met oog voor het verhogen van de biodiversiteit, werd in mei een EFRO-dossier ingediend voor dit deel van het projectgebied. Op 26 september kregen we het heugelijke nieuws dat dit project was goedgekeurd met een subsidie van 259.916 euro. Bijkomend werd een dossier ingediend bij de Provincie Oost-Vlaanderen voor cofinanciering dat ook werd goedgekeurd eind januari 2024 voor een bedrag van 161.997 euro.

PLANNING 2024

Start van de werken voor de aanleg van wegenis en infrastructuur is voorzien op 4 maart 2024.

De percelen zullen worden toegewezen op basis van de volgende selectiecriteria die werden afgestemd met de stad Sint-Niklaas en hun economische toekomstvisie: tewerkstelling, duurzaamheid, regionale inbedding en toekomstperspectief.

Momenteel hebben we 80 geïnteresseerde bedrijven die zich de afgelopen 5 jaar hebben ingeschreven op onze website om op de hoogte te worden gehouden van de kandidaatstelling.

MOERBEKE – SUIKERSITE

SITUERING

Gelegen tussen de Moervaart en de Terweststraat, op de voormalige gronden van de suikerfabriek.

OMSCHRIJVING PROJECT

Na de stopzetting van de suikerfabriek in Moerbeke kwamen de terreinen aan de Terweststraat – Opperstraat vrij. Op basis van een masterplan werd deze ruimte, tezamen met de ruimere omgeving, hertekend naar een aangename ruimte om te wonen, werken en voor recreatie. Een deel van deze site, 4.5 ha, werd in een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) bestemd voor kleinere en meer lokale ondernemingen. Dit deel wordt door Interwaas ontwikkeld als de kmo-zone Suikersite.

ONTWERP EN UITVOERING

Inrichtingsplan en infrastructuur: studiegroep Irtas.

OVER 2023

Op 10 maart werd de overheidsopdracht in de markt gezet voor wegen-, rioleringswerken en groenaanleg voor de realisatie van de Suikersite. 7 kandidaten dienden een offerte in. De raad van bestuur van 7 juni 2023 weerhield Bruggeman-Maes als laagste regelmatige bidder.

De werken vatten aan op 4 oktober 2023 en vorderden aan een stevig tempo.

De kandidaatstelling voor de bedrijfspercelen verliep op basis van een online in te vullen dossier. Daarin werden de vooropgestelde selectiecriteria bevraagd: regionale inbedding, duurzaamheid, overlast, noodzaak, financiële draagkracht, efficiënt ruimtegebruik. Elk dossier werd kwantitatief geëvalueerd op basis van deze criteria en kwalitatief door afgevaardigden van de gemeente Moerbeke en van Interwaas. Deze resultaten werden voorgelegd aan de raad van bestuur die finaal goedkeuring gaf om een perceel toe te wijzen. Na goedkeuring van de raad van bestuur werd gepuzzeld om een maximaal aantal kandidaten een plek te geven op de Suikersite. In totaal zullen 15 kmo's hun intrek kunnen nemen in de kmo-zone

De kandidaatstelling verliep in 2 fasen. De eerste fase was indiening dossier tegen eind januari 2023. De communicatie voor de tweede fase vond plaats eind oktober. De resultaten voor de beide fasen in maart 2024 zijn weergegeven in deze grafiek:

Voor het skatepark, dat geïntegreerd wordt in het perceel, boden we ondersteuning aan de gemeente Moerbeke bij het uitschrijven van de aanbesteding voor 'design en build' en de selectie van de kandidaat.

PLANNING 2024

De werken aan de wegenis, infrastructuur en groenaanleg worden afgerond. De eerste compromissen zijn getekend. Daardoor kunnen de aanvragen voor omgevingsvergunningen van de bedrijven worden ingediend. Een aantal onder hen hopen te kunnen starten met de bouw na het bouwverlof.

Extra communicatie zal worden gevoerd om de resterende percelen te verkopen

De aanvraag voor de omgevingsvergunning van het skatepark in opdracht van de gemeente Moerbeke is ingediend. De aanleg van het skatepark is nog voorzien in het voorjaar van 2024, zodat dit vanaf de zomervakantie in gebruik kan worden genomen.

Digitale transitie bedrijventerreinbeheer

Voortbouwend op het datamodel dat in 2022 werd opgesteld, werd in 2023 verder gewerkt aan het screenen en digitaliseren van de beheerde bedrijventerreinen.

5 bedrijventerreinen zijn volledig gedigitaliseerd en makkelijk raadpleegbaar in QGIS. Voor 3 bedrijventerreinen hebben we een succesvolle uitwisseling gehad van onze data met het BizGIS model van VLAIO. Om dit proces vlotter te laten verlopen, verdiepten we ons in het FME-model. We kwamen tot de conclusie dat dit een meerwaarde is voor een efficiënte werking zowel naar uitwisseling als naar het uitvoeren van analyses en snel capteren van data.

PLANNING 2024

Vertaalslag van het papieren archief van nog 1 beheerd bedrijventerrein naar digitale dragers.

Volledige digitalisatie van de beheerde bedrijventerreinen.

Uitschrijven van werkprocessen die ons moeten toelaten om data onmiddellijk te capteren en te integreren in ons datamodel. Zo zijn de data van onze bedrijventerreinen maximaal up-to-date en beschikbaar voor analyses en uitwisseling met lokale en bovenlokale overheden.

Revitalisatie bedrijventerrein TTS

SITUERING

TTS is een regionaal bedrijventerrein van 216 ha op het grondgebied van de gemeente Temse en de stad Sint-Niklaas. Het bedrijventerrein ligt aan de N16, dicht bij het afrittencomplex E17.

OMSCHRIJVING PROJECT

TTS werd ontwikkeld begin jaren '70. Er zijn ruim 200 bedrijven gevestigd met een zeer uiteenlopend profiel qua bedrijfsvoering: van grote tot kleine logistieke bedrijven, groot- en detailhandel, concessiehouders, opleidingscentra en maakindustrie. Het bedrijventerrein beantwoordt niet meer aan de normen van een eigentijds industriegebied. Het kampt met diverse ruimtelijke en praktische problemen. Om TTS leefbaar en toekomstbestendig te maken, gaf Interwaas de opdracht om een masterplan op te stellen, met subsidies van VLAIO.

OVER 2023

Bij het geven van advies op omgevingsvergunningen in TTS werd het masterplan als leidraad genomen. Toch is het niet mogelijk om een masterplan afdwingbaar te maken. In 2023 hebben we daarom intern een visie opgesteld over een duurzaam bedrijventerrein, waar bedrijven samen werken. Dat is gebaseerd op een minimale milieubelasting en een

optimaal bedrijfseconomisch resultaat. Rekening houdend met de bestaande wetgeving en verplichtingen, zien we de rol van Interwaas per thema als volgt:

- H2O balans: stimulerende rol
- Klimaatneutraal bouwen: adviserende rol
- Verkeersveiligheid en modal shift: sturende rol
- Kwalitatief groen: sturende rol
- Collectiviteit: sturende rol via parkmanagement, wat niet van toepassing is op TTS
- Circulariteit: adviserende rol
- (sociale) tewerkstelling: sturende rol

Deze visie vormde de input voor ons team ruimtelijke planners bij het opstellen van een nota als basis voor een beleidsmatig gewenste ontwikkeling (BGO) en later een RUP die wordt meegenomen in onze gesprekken met de gemeente Temse.

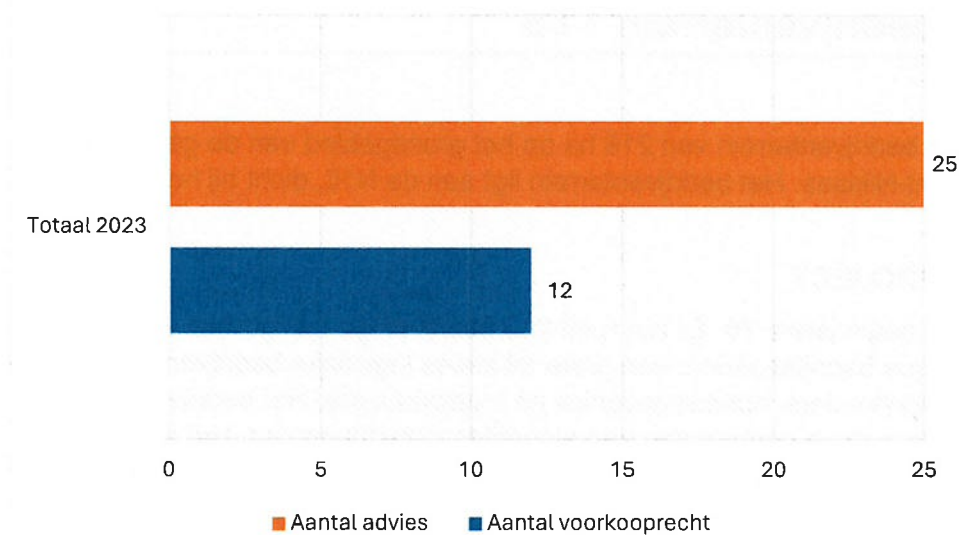
Via een project Waasland in Balans zijn er middelen verkregen voor het uitvoeren van een waterstudie, die de aanzet moet zijn om concrete acties te nemen op het terrein.

PLANNING 2024

Er zal opdracht worden gegeven tot het uitvoeren van een waterstudie voor TTS. Op basis daarvan zal een actieplan worden opgesteld. Ook de opmaak van een visie 'beleidsmatig gewenste ontwikkelingen (BGO) bedrijventerrein TTS' staat op de agenda.

CIJFERS: ADVIESVERLENING EN VOORKOOPRECHTEN IN 2023

Ten opzichte van 2022 werden dubbel zoveel voorkooprechten behandeld en 50% meer adviezen.

HAVEN & HINTER - RUIMTEVRAAG

SITUERING

Dit project is een oefening om met alle betrokken overheden actief in en rond de haven van Antwerpen en het hinterland, een methodiek te ontwikkelen om de juiste ondernemingen op de juiste plaats te krijgen. Interwaas maakt van in het begin deel uit van dit project dat een samenwerking is tussen het Havenbedrijf, MLSO, de Provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen, de POM's van beide provincies, De Vlaamse Waterweg en VLAIO.

OMSCHRIJVING PROJECT

Vanuit een workshop in het kader van Haven en Hinter werd duidelijk dat de vraag naar ruimte in het Waasland groot is maar niemand een correct beeld hiervan heeft. Dat komt omdat deze vraag ofwel niet wordt geregistreerd ofwel dubbel wordt geregistreerd. De doelstelling van dit project is dan ook om de markt vraag naar ruimte in het Waasland te captureren en centraliseren om op termijn:

- een correct beeld te krijgen van de ruimtevraag
- trends en tendensen in de markt vraag te detecteren
- een objectieve maatstaf te hebben om extra bedrijfsruimte te ontwikkelen
- een objectieve maatstaf te hebben om gesprekken aan te gaan met de lokale, de bovenlokale overheden en de Vlaamse overheid in het kader van een toekomstvisie m.b.t. ruimte voor bedrijvigheid

Om dit mogelijk te maken, werd een proefproject opgestart waarbij via een online vragenlijst op de website van Interwaas, de markt vraag kan worden geregistreerd door zowel de bedrijven, de gemeenten als andere stakeholders. De Wase steden en gemeenten werd gevraagd dit mee te communiceren. Dit resulteerde in 68 respondenten in 2023, met een lokale vertekening afhankelijk van de acties die de gemeenten hebben ondernomen.

De data werden in oktober verwerkt en gepresenteerd aan de gemeenten en op de Socio Economische Raad Waasland. Daar kwam de meerwaarde van dit project duidelijk naar voor. Mits een kleine aanpassing aan de vragenlijst zal dit project bestendig worden. Het zal verder ingang vinden door contacten te leggen met diverse stakeholders die mee de bekendmaking van deze vraag zullen promoten.

SD 3: De bereikbaarheid, verkeersveiligheid en -leefbaarheid in het Waasland verzekeren

Interwaas werkt in overleg met de steden en gemeenten aan een coherente regionale visie op mobiliteit. Die is gericht op het verhogen van de leefbaarheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid.

Beleidsvoorbereiding en visievorming m.b.t. mobiliteit

VERVOERREGIO WAASLAND

2023 stond in het teken van de verdere opmaak van het Regionaal Mobiliteitsplan (RMP), met name fase 3 'Beleidsplanfase'. Daarin werd het toekomstscenario vertaald in een beleid en concreet actieplan. Samen met fase 1 (oriëntatiefase) en fase 2 (synthesefase) vormt dit het RMP.

Het RMP legt de globale mobiliteitsvisie voor een langere termijn vast voor de vervoerregio, en dat voor alle vervoersmodi. De tijdshorizon is 2030. De vervoerregioraad van 29 juni stelde het voorlopig ontwerp-RMP vast, waarna in de periode augustus-oktober een adviesperiode en openbaar onderzoek plaatsvonden. 919 opmerkingen/bezwaren werden geanalyseerd, gebundeld en waar nodig verwerkt in het RMP. Dat werd op 25 januari 2024 goedgekeurd door de vervoerregioraad en vervolgens door de minister.

Het RMP gaat uit van 6 strategische streefdoelen, samen te vatten onder de noemers anders, leefbaar, vlot, groen, sociaal en veilig. Deze streefdoelen zijn geïnspireerd door de Vlaamse Mobiliteitsvisie 2040. Ze krijgen binnen de Wase context een concrete invulling. Bijhorende acties worden opgedeeld in 7 thema's:

- Fietsnetwerk
- Openbaar Vervoer
- Wegennetwerk
- Logistiek en goederenvervoer
- Verkeersveiligheid
- Leefbaarheid
- Flankerend beleid

HOPPINPUNTEN

Binnen de nieuwe mobiliteitsvisie van Vlaanderen zijn Hoppinpunten een belangrijk onderdeel. Deze vervoersknooppunten moeten een vlotte overstap van verkeersmodi (auto, fiets, bus, trein, ...) faciliteren. Hoppinpunten worden aangelegd volgens strikte toegankelijkheidscriteria.

In 2021 werd een netwerk bepaald van 101 Hoppinpunten in het Waasland. De realisatie van die punten verloopt via een geijkte procedure. Die start bij een Unieke Verantwoordingsnota (UVN). Vervolgens wordt dit vertaald naar een uitvoeringsontwerp waaruit een meetstaat voor aanbesteding en realisatie komt.

Midden 2022 sloot Interwaas twee raamcontracten af met studiebureaus die UVN's en uitvoeringsontwerpen kunnen maken. Het eerste tegen een gunstige forfaitaire prijs en het tweede met een pool van studiebureaus die na een minicompetitie opdrachten kunnen krijgen.

Hoewel er in 2023 vooral UVN's en ontwerpen werden afgewerkt, stond begin 2024 de teller op 26 bestelde UVN's en 10 uitvoeringsontwerpen sinds de start van het raamcontract. Sint-Niklaas nam het voortouw met 6 afgewerkte ontwerpen via het raamcontract. Deze Hoppinpunten kunnen in 2024 uitgevoerd worden.

Het aanbod in de aankoopcentrale voor Hoppininfrastructuur werd in 2023 verder uitgebreid met het volledige aanbod van Hoppinzoulen, lockers en symbooltegels. De bestelprocedure voor complexere (fiets-)overkappingen werd vereenvoudigd. De aankoopcentrale is een initiatief van de Oost-Vlaamse streekontwikkelingsintercommunales (+ IGEMO) dat getrokken wordt door SOLVA. De aankoopcentrale bevat o.a. schuilinfrastructuur, fietsbeugels, banken, fietsherstelkits en Hoppinzoulen. De afnames zijn evenredig met de ontwikkelingen op het terrein. Het aantal afnames ging eind 2023 in stijgende lijn.

Testimonial

De snelle realisatie en de versterking van het aanbod deelmobiliteit op de hoppinpunten is essentieel voor het welslagen van basisbereikbaarheid in het Waasland. De aangeboden raamcontracten van Interwaas voor de hoppinpunten en de zeer actieve rol van Interwaas bij de uitrol van de deelfietsen in de regio zijn een zeer welgekomen hulp voor de regio en de stad Sint-Niklaas.

Jurgen Goeminne – Mobiliteitsambtenaar Sint-Niklaas

VERVOER OP MAAT (VOM) DEELFIETSEN

De vervoerregioraad van 29 juni 2023 besliste formeel om Interwaas aan te stellen als verantwoordelijke voor de plaatsing, het beheer en de exploitatie van de VoM-deelfietsen. Daarvoor werd een jaarlijks budget van 162.667 euro ter beschikking gesteld.

Na afweging van verschillende opties en bilaterale overleggen met de gemeenten stelde Interwaas voor om het deelfietsnetwerk van Donkey Republic verder uit te breiden en daarvoor gebruik te maken van het raamcontract tussen Lantis en Donkey Republic. Dit stelde ons in staat om:

1. het reeds bestaande netwerk uit te breiden onder dezelfde voorwaarden.
2. een naadloze koppeling te hebben met de deelfietsen in de Vervoerregio Antwerpen (incl. Beveren en Zwijndrecht) en vanaf midden 2024 ook de Vervoerregio Mechelen.
3. sneller operationeel te zijn dan andere regio's in Vlaanderen.

De Vervoerregioraad van 30 november 2023 ging akkoord met het uitgewerkte voorstel omtrent de selectie van locaties en de verdeling van fietsen over die locaties. Op 21 maart 2024 werd dan het volledige netwerk voorgesteld. Daardoor waren 319 fietsen beschikbaar vanop 53 locaties in de Vervoerregio Waasland.

WEREN DOORGAAND VERKEER

Eind 2020 werd een onderzoek afgerond naar collectieve maatregelen tegen sluipverkeer voor zowel vrachtvervoer als personenwagens door het Waasland. Het onderzoek werd uitgevoerd door Tractebel en REBEL.

In 2023 kwam de stuurgroep voor een ANPR-studie twee keer samen om een eerste bestekvoorstel en plan van aanpak te bespreken. Parallel startte vanuit Port of Antwerp Bruges een studie over het oplossend vermogen van vrachtwagensluizen in het Waasland, i.h.k.v. flankerend beleid van het project Extra Containercapaciteit Antwerpen (ECA). De scope van deze studie is heel gelijkaardig aan de geplande Interwaas-studie. Om dubbel werk te vermijden, werd afgesproken verder te bouwen op de resultaten van deze ECA-studie. Interwaas is wel betrokken in de werkgroepen rond deze studie uitgevoerd door Sweco. Die zit begin 2024 in de afrondingsfase.

MOBILITEITSOVERLEG

In 2023 vond het mobiliteitsoverleg voor ambtenaren en schepenen twee keer plaats. Het overleg heeft als doelstelling het informeren en delen van kennis en ervaringen binnen de Wase gemeenten. Het overleg kende telkens een mooie opkomst met vertegenwoordigers van de meeste steden en gemeenten. Onderwerpen die aan bod kwamen werden voorgesteld door Interwaas of de gemeenten zelf. Er werd telkens gezocht naar een evenwicht van externe sprekers en eigen presentaties.

Aan bod kwamen de voorstellingen van o.a. evaluatie Donkey Republic na 8 maanden, laadinfrastructuur, VoM-deelfietsen, bewegwijzering bedrijventerreinen, Wase projecten door AWW, vervoer voor minder mobiele personen door Eerstelijnszone Waasland, Hoppin, ...

Actuele onderwerpen zoals Hoppinpunten en de uitrol van laadinfrastructuur waren terugkerende onderwerpen. De ambitie is om het overleg in de toekomst 3 à 4 keer per jaar te organiseren.

GRUP VERBINDINGSWEG N70 – E34

De Vlaamse Regering keurde op 14 juli 2023 de startnota goed voor de opmaak van het GRUP 'Verbindingsweg N70-E34'. Het onderwerp van het plan ligt op het grondgebied van Beveren en heeft invloed op de ruimere regio, onder meer op de kern van Nieuwkerken-Waas.

Dit GRUP voor de 'Burgemeestersweg' heeft als doel de realisatie van een nieuwe interlokale verbindingsweg tussen de N70 en de E34 ter hoogte van Beveren. Deze verbindingsweg verbetert de interne ontsluiting van het Waasland, in het bijzonder voor lokaal verkeer van en naar de Waaslandhaven. Ze ontlast verschillende dorpskernen. Dit GRUP geeft verdere uitvoering aan de dubbele kamstructuur voor het Waasland, die door de Interwaas-studie 'Mobiliteit op de weg in het Waasland' uit 2011 werd voorgesteld. Die wordt na ruim 10 jaar nog steeds gedragen. Het is geenszins de bedoeling om met deze weg een maasverkleining te creëren tussen de E17 en de E34.

Van 29 augustus tot en met 27 oktober 2023 liep de publieke raadpleging over de startnota. De ontvangen inspraakreacties worden verwerkt in een scopingnota. Die nota beschrijft de alternatieven die onderzocht zullen worden en de aanpak van het effectenonderzoek. Deze nota zal in 2024 voorgelegd worden. Nadien start de opmaak van het voorontwerp GRUP.

MKBA E17 TUSSEN TEMSE EN KRUIBEKE

Begin 2021 stelde de Vlaamse overheid het studie bureau Transport & Mobility Leuven aan om een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) voor de aanpak (verbredingen of doortrekken parallelweg) van de E17 tussen Temse en Kruibeke op te maken.

Hiermee wordt verder gebouwd op de resultaten van de bovenvermelde studie 'Mobiliteit op de weg in het Waasland' uit 2011.

De doelstellingen van de studie zijn driedig:

1. verdere (her)verkenning van eerdere oplossingsrichting(en)
2. inschatten van mogelijke economische en maatschappelijke waarde
3. onderzoeken van eventueel verdere stappen. (bv. een plan-MER of een GRUP)

Begin 2024 werden op het Mobiliteitsoverleg van Interwaas de eerste, voorlopige resultaten gepresenteerd. Deze waren positief voor zowel auto- als vrachtverkeer, maar voorzichtigheid is aangewezen aangezien er nog een grote sensitiviteit bestaat in de aangenomen parameters van het verkeersmodel.

Verdere stappen worden door het Agentschap Wegen & Verkeer bekeken en overwogen.

Initiatieven en projecten tot verhoging van de verkeersveiligheid in de Wase gemeenten en initiatieven die de bereikbaarheid verhogen

---

BEWEGWIJZERING INDUSTRIETERREINEN

Op 8 mei 2023 vond de inhuldiging plaats van de bewegwijzering op snel- en gewestwegen naar de bedrijventerreinen van Sint-Niklaas en Temse. Dit was tevens het sluitstuk van een bewegwijzering met bijna 700 aanwijs- en nummerborden in ruim 20 industrie- en bedrijvenparken die in 2022 geplaatst werden.

In 2023 werd de bewegwijzering uitgebreid naar andere Wase gemeenten. Zo kregen de bedrijventerreinen Kleine Akker (Stekene), Manta en Desso (Waasmunster), Beverpark en Doornpark (Beveren) een bewegwijzering er werden er meer dan 220 individuele nummerborden bijgeplaatst. Begin 2024 zitten ook de plannen voor bedrijventerrein Schaarbeek en Pareinpark in de pijplijn. Dit zijn dan nog eens ruim 110 bijkomende bedrijven die bewegwijzerd zullen worden.

Dit project komt de bereikbaarheid van onze bedrijven en het imago van het Waasland als economisch gezonde regio ten goede. Met de bewegwijzering leiden we vrachtverkeer via de meest optimale route van/naar de bedrijvenszones. Daarmee dragen we ook ons steentje bij in het terugdringen van sluipverkeer.

AANKOOPCENTRALE DUURZAME VOERTUIGEN

De aankoopcentrale voor duurzame voertuigen Gestroomd.be is begin 2024 bijna 2 jaar operationeel. In deze periode hebben lokale besturen in Vlaanderen meer dan 300 duurzame voertuigen besteld, waarvan iets meer dan de helft reeds werd geleverd.

Door onze samenwerking met andere streekintercommunales, garanderen we de nodige schaal. Onze verwevenheid met de lokale besturen verzekert ook de nodige nabijheid en

betrokkenheid. IGEMO, streekintercommunale van de regio Rivierenland (arrondissement Mechelen), nam binnen deze dienstverlening een overkoepelende rol op zich. Interwaas neemt de communicatie op zich. Het neemt een intermediërende rol op tussen het lokale bestuur en het bestelportaal www.gestroomd.be. Het ontzorgt hiermee steden en gemeenten in de administratieve verwerking en opvolging van de bestelde voertuigen.

Met meer dan 120 verschillende voertuigen in uiteenlopende categorieën en kortingen tot 40% is de aankoopcentrale een succes. Sinds de start werden via Interwaas reeds 17 voertuigen besteld, goed voor een totaalbedrag van 838.000 euro. De elektrische bestelwagens van Maxus zijn de bestverkochte voertuigen.

1. Maxus e deliver 9 (5)
2. Maxus e deliver 3 (4)
3. Peugeot E-208 (3)
4. Nissan Leaf 40kwh (2)
5. Volkswagen ID3 (2)
6. Peugeot e-expert (1)

Op Vlaams niveau ziet de top 5 van meest verkochte voertuigen er als volgt uit:

1. Peugeot e-partner
2. Maxus e deliver 9
3. Peugeot e-rifter
4. Peugeot e-expert
5. Maxus e deliver 3

De doelstelling om de vloot voertuigen van de lokale besturen te helpen vergroenen is bij deze goed op weg.

SD 4: kwaliteitsvol en duurzaam wonen bevorderen

INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING (IGS) WONEN

BESTRIJDING VAN LEEGSTAANDE EN/OF VERWAARLOOSDE PANDEN

Er is een grote groep in de samenleving die moeilijk aan een betaalbare woning geraakt. Anderzijds zijn er woningen die zonder reden leegstaan, soms omwille van speculatieve redenen. Om leegstaande en verwaarloosde panden te bestrijden houden gemeenten een register bij. Woonwijzer Waasland heeft in 2023 Lokeren, Moerbeke, Sint-Gillis-Waas, Waasmunster en Stekene (leegstand en verwaarlozing) ondersteund bij het opsporen en aanpakken van leegstaande en/of verwaarloosde panden.

In het totaal werden 1.257 adressen waarvoor een vermoeden van leegstand was, gescreend. Lang niet alle screenings leidden tot een dossier. Bij deze adressen werd een onderzoek ter plaatse uitgevoerd om al dan niet leegstand vast te stellen. In Stekene, Waasmunster en Moerbeke staat Woonwijzer Waasland daarnaast ook in voor de verdere administratieve verwerking en opvolging van de dossiers.

Eigenaars die aangeschreven worden voor leegstand, krijgen een brochure van Woonwijzer Waasland waarin ze extra goed worden geïnformeerd over de gevolgen van leegstand en de mogelijke oplossingen. Zitten de eigenaars nog met vragen, dan helpen we ze telefonisch en per mail verder. Elk jaar worden proactief brieven verstuurd ter herinnering aan leegstand. Eigenaars worden aangespoord om leegstand aan te pakken. Dit resulteert in schrappingen vanwege nieuwe ingebruikname en vrijstellingen vanwege renovaties.

2023	Lokeren	Stekene	Moerbeke	SGW	Waasmunster
Aantal onderzoeken ter plaatse	239	245 (LS) en 5 (VW)	34	59	675
Aantal opnames	47	40	15	28	40
Aantal schrappingen	13	11	5	88	1

Nieuw in 2023 is de aansluiting van Waasmunster bij ons werkingsgebied. Woonwijzer Waasland maakte voor deze gemeente een ontwerp van reglement leegstand op dat in maart 2023 werd goedgekeurd. Nadien werd het reglement geïmplementeerd in de leegstandssoftware. Ondertussen is heel het grondgebied volledig gescreend en een groot deel van de eigenaars werden reeds aangeschreven. In 2024 zal het register in Waasmunster volledig bijgewerkt zijn.

In 2023 werden er in de 5 gemeenten 170 panden opgenomen in het register, dat maakt dat er in 2023 in totaal 380 panden leeg stonden in de 5 gemeenten. In het totale

werkingsgebied van Woonwijzer Waasland (dus ook in Temse, Kruibeke, Beveren en Sint-Niklaas) stonden er in 2023 in totaal 1507 panden leeg.

WONINGKWALITEIT VAN HUURWONINGEN BEWAKEN

ALGEMEEN

In november 2023 startte een nieuwe woningcontroleur op. Met de extra controleur heeft Woonwijzer Waasland op dit moment 3 woningcontroleurs in dienst die woningcontroles kunnen uitvoeren. Eén van onze woningcontroleurs wordt fulltime gedetacheerd aan de stad Sint-Niklaas. De andere woningcontroleurs voeren in Moerbeke, Temse, Kruibeke, Stekene, Sint-Gillis-Waas, Lokeren, Waasmunster en Beveren onderzoeken uit naar de woningkwaliteit.

We ondersteunen de gemeenten ook in bepaalde gevallen met de administratie voor woningkwaliteit. Indien de aard van de gebreken het toelaat, schrijven we de eigenaars aan. In het beste geval herstelt de eigenaar alle gebreken snel genoeg en moeten de gemeenten geen omslachtige procedure opstarten. Zo is de woning snel terug in orde voor de huurder en wordt de gemeente administratief ontlast.

Gemeente	Aantal controles
Temse	232
Kruibeke	59
Stekene	30
Sint-Gillis-Waas	9
Lokeren	21
Waasmunster	12
Beveren	60
Moerbeke	3

VERPLICHT CONFORMITEITSATTEST (CA)

Temse en Kruibeke hebben een verplichting ingevoerd. Woonwijzer Waasland ondersteunt de gemeenten bij de uitvoering van de woningcontroles. Ook voor de opmaak van reglementen rond het verplicht CA kunnen de gemeenten beroep doen op de expertise van Woonwijzer Waasland. Verder verzorgen het team ook de communicatie naar de (ver)huurders: eigenaars/verhuurders met huurwoningen die onder de verplichting vielen of binnenkort onder de verplichting vallen werden door Woonwijzer Waasland aangeschreven.

Woningcontroles in functie van opvang vluchtelingen uit Oekraïne

Er werd in Temse 1 controle uitgevoerd naar aanleiding van de huisvesting van ontheemden uit Oekraïne.

DETACHERING MEDEWERKERS NAAR STAD SINT-NIKLAAS

Ook Sint-Niklaas vindt het zeer belangrijk om in te zetten op leegstand en woningkwaliteit. Deels met middelen van het IGS en deels met middelen van de stad zelf waren er in 2023 voor leegstand en woningkwaliteit opnieuw een gedetacheerde controleur administratief medewerker actief. De gedetacheerde woningcontroleur heeft voor 2023 meer dan 350 woningcontroles op zijn naam staan. Daarnaast gaf hij vormingen aan de politie en maatschappelijk assistenten van het OCMW. Hierdoor is er een nauwere samenwerking rond woningkwaliteit en stegen het aantal meldingen van woningkwaliteitsproblemen. Onze gedetacheerde controleur was ook betrokken bij avondacties in kader van huisvesting van arbeiders en onvergonde opdelingen in kamers.

ERKENNING WONINGCONTROLEURS

In de toekomst moet een woningcontroleur die conformiteitsonderzoeken uitvoert een erkenning hebben, onze gedetacheerde controleur behaalde in december 2023 zijn erkenning. Onze andere controleurs hebben in 2023 hun erkenningstraject opgestart en zullen in 2024 hun erkenning behalen.

PROJECT WAARDIG WONEN

Woonwijzer Waasland vindt het belangrijk om te streven naar een proactief woningkwaliteitsbeleid. Dat begint bij helder communiceren, begeleiding en constructief samenwerken, zowel tussen de gemeentediensten als met de relevante lokale partners. Woonwijzer Waasland wil daarom structurele samenwerking in het Waasland bevorderen.

Vlaanderen heeft ambitieuze doelstellingen om de woningkwaliteit en energiezuinigheid van het Vlaamse woningpatrimonium te verbeteren. Er bestaan hiervoor reeds renovatiebegeleidingstrajecten, maar die bereiken meestal niet veel eigenaar-verhuurders. Daarom achtte Woonwijzer Waasland het zinvol om een project op te starten dat zich expliciet richt op eigenaar-verhuurders. De ervaring met andere renovatiebegeleidingsprojecten leert ons dat verhuurders een moeilijk te bereiken doelgroep zijn.

Na het voorbereidingsjaar waarin de nodige afspraken waren gemaakt met de pilootgemeenten Sint-Gillis-Waas en Kruikeke én ook de noodzakelijke gemeenteraadsbeslissingen werden genomen rond het gratis aanbieden van een conformiteitsattest werd in deze pilootgemeenten gestart met communicatie en sensibilisatie van verhuurders.

In het voorjaar werd in Kruikeke en Sint-Gillis-Waas een infomoment georganiseerd. We hebben meer dan 500 verhuurders via een persoonlijke brief uitgenodigd. Een 60-tal geïnteresseerden kwamen af op onze infomomenten. Dit leidde tot 13 opgestarte renovatietrajecten. In het najaar werd ook aan de andere gemeenten in het werkingsgebied voorgesteld om in te stappen in het project. Daarop hebben ook Lokeren en Moerbeke een beslissing genomen om het conformiteitsattest i.k.v. dit project gratis aan te bieden.

PROJECT HOUSING FIRST

Woonwijzer Waasland verwierf via de oproep voor projecten met een vernieuwend of experimenteel karakter (wonen-Vlaanderen) subsidies voor een project opgezet voor dak- en thuislozen. Housing First heeft als doelstelling duurzame huisvesting te voorzien voor chronische dak- en thuislozen met een psychiatrische en/of verslavingsproblematiek op grondgebied Waasland. Huisvesting is de eerste stap naar sociale integratie voor deze doelgroep. Door met verschillende welzijns-, woon- en zorgpartners en lokale besturen samen een intensieve, aanklappende en op maat aangepaste begeleiding en huisvesting te voorzien wordt deze doelstelling nagestreefd

De middelen worden doorgestort naar de gemeente Beveren. Die wierf een extra personeelslid aan voor de begeleiding van deze dak- en thuislozen.

In 2022 werden de panden aangeleverd door het SVK Waasland. In 2023 zijn er, naar aanleiding van de vorming van nieuwe woonmaatschappijen, verschillende overlegmomenten met de huisvestingsmaatschappijen doorgegaan om de verdere samenwerking en aanlevering van panden te bespreken. De 3 nieuwe woonmaatschappijen hebben toegezegd om woningen voor Housing First voor te behouden.

Eind 2023 hielp Woonwijzer Waasland mee aan de voorbereiding voor een nieuwe projectoproep voor nieuwe Housing First-middelen die door de gemeente Beveren werd ingediend. Ondertussen kreeg de gemeente Beveren het nieuws dat de extra middelen voor Housing First werden goedgekeurd.

EEN VISIE OVER (SOCIAAL) WONEN VORM GEVEN

In 2022 werden de noden in kaart gebracht van de doelgroepen grote gezinnen en de groep van dak- en thuislozen en zij die dak- en thuisloos dreigen te worden. Daarnaast werden er ook beleidsaanbevelingen uitgewerkt. Deze werden in 2022 samengevat in een rapport. Het is de bedoeling dat we 2023 en de volgende jaren een aantal van de voorgestelde acties de komende jaren realiseren. Een van de acties was het bestendigen van de middelen voor Housing First zoals hierboven beschreven.

Woonwijzer Waasland schreef eind 2023 mee aan een projectoproep die begin 2024 door met succes door de gemeente Beveren werd ingediend waardoor we nieuwe middelen hebben kunnen verzilveren. Een andere actie is het sensibiliseren van verhuurders om hun woning te verhuren aan een woonmaatschappij. In 2023 werd in Stekene een infomoment georganiseerd, met toelichting van de steunmaatregelen voor verhuurders die verhuren aan de woonmaatschappij. Ook bij de infomomenten voor Kruibeke en Sint-Gillis-Waas werden deze voordelen toegelicht.

In 2019 werd in het Waasland het bovenlokaalnetwerk ter voorkoming en bestrijding van dak- en thuisloosheid opgericht, waar Woonwijzer Waasland mee in participeert. Het bovenlokaal netwerk komt meerdere keren per jaar samen om acties ter bestrijding van dak- en thuisloosheid tot uitvoering te brengen.

Woonwijzer Waasland neemt ook deel aan het lokaal woonoverleg dat plaatsvindt in elke gemeente. Daarbij bereidt Woonwijzer Waasland regelmatig agendapunten voor o.a. over premies, toewijzingen sociale huur en wachtlijsten.

Daarnaast faciliteren we ook kennisuitwisseling met en tussen de negen gemeenten van Woonwijzer Waasland. Alle negen worden minstens een keer per jaar uitgenodigd voor een Overlegplatform Woonwijzer Waasland. Dit is een ambtelijk platform met als doel kennis- en ervaringsuitwisseling rond wonen. In 2023 heeft het overlegplatform één keer plaatsgevonden.

LIJST BESCHIKBARE HUURPANDEN

Huisvestingsambtenaren en maatschappelijk werkers worden regelmatig geconfronteerd met inwoners die moeilijk een woning vinden op de private huurmarkt. Om deze zoektocht te vergemakkelijken maakt Woonwijzer Waasland wekelijks een actuele lijst van de beschikbare panden in het Waasland <1200 euro.

Vlaams energiehuis

MIJN VERBOUWLENING

Op 1 september 2022 startte de Mijn VerbouwLening. Deze vervangt de Vlaamse energielening en de Energielening+. Het aantal dossiers nam sindsdien exponentieel toe. De Mijn VerbouwLening beoogt dan ook een veel ruimere doelgroep en laat een groter kredietbedrag en langere looptijd toe. Na de eerste jaarheft 2023 merkten we wel een terugval in het aantal aanvragen.

AANTAL AANVRAGEN

Gemeente	jan	feb	maart	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	Totaal
Beveren	10	5	6	6	5	1	3	2	5	0	1	3	43
Kruibeke	2	5	2	4	3	0	0	1	1	1	0	2	18
Moerbeke	2	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	5
Lokeren	10	7	5	5	4	4	2	0	1	1	2	1	38
Sint-Gillis-Waas	6	1	2	1	4	1	1	2	1	1	0	1	19
Sint-Niklaas	31	14	12	6	15	6	3	6	9	1	4	5	102
Stekene	6	1	3	3	3	1	0	1	2	2	1	3	20
Temse	9	3	3	3	1	1	0	3	1	1	3	1	24
Waasmunster	1	1	1	0	0	2	0	0	3	0	0	2	8
Totaal	77	37	34	29	36	16	9	16	23	7	11	18	313

AANTAL GOEDGEKEURDE LENINGEN

Gemeente	jan	feb	maart	april	mei	juni	juli	aug	sept	oktober	nov	dec	Totaal
Beveren	4	4	8	8	6	6	8	7	7	5	2	2	58
Kruibeke	0	5	2	2	2	5	3	3	1	2	2	1	23
Moerbeke	0	2	1	1	0	2	1	1	1	1	2	2	9
Lokeren	4	1	4	8	10	6	3	4	5	9	2	0	45
Sint-Gillis-Waas	3	4	5	3	4	5	0	3	3	4	2	0	30
Sint-Niklaas	9	14	15	13	19	14	19	14	12	11	8	7	129
Stekene	2	4	6	4	2	7	2	3	2	3	1	0	32
Temse	4	0	2	7	6	5	2	3	3	0	4	2	32
Waasmunster	2	2	2	3	1	2	1	1	0	2	1	2	14

Totaal	28	36	45	49	50	52	39	39	34	37	24	16	449
---------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	------------

Bij het aantal goedgekeurde leningen zit ook nog een 100-tal dossiers waarvan de aanvraag reeds in 2022 gebeurde.

GRATIS RENOVATIEBEGELEIDING

In oktober 2022 ging Woonwijzer Waasland een samenwerking aan met Home2Home Vastgoed uit Temse. In opdracht van Interwaas begeleidt Home2Home inwoners in het Waasland van A tot Z bij hun renovatieplannen. Dit begint met een plaatsbezoek. Na deze audit van de woning krijgt de bewoner een rapport met aanbevelingen om de woning te renoveren tot een A-label. Welke werken voer je best eerst uit, wat is de kostprijs van deze werken, welke energiebesparing zullen deze werken mij opleveren, voor welke premies kom ik in aanmerking? De renovatiebegeleider geeft een antwoord op al deze vragen. Hij ondersteunt bovendien, indien gewenst, bij het opvragen en vergelijken van offertes en bij het opvolgen van de werkzaamheden tot en met het aanvragen van de premies.

Het doel van dit project is om zoveel mogelijk woningen in het Waasland energiezuiniger en kwaliteitsvoller te maken.

Dit project werd verder gezet in 2023. Woonwijzer Waasland startte hiervoor een communicatiecampagne op in het najaar van 2023.

Gemeente	Aantal begeleidingen in 2023
Beveren	15
Kruibeke	8
Lokeren	14
Moerbeke	3
Sint-Gillis-Waas	11
Stekene	6
Temse	9
Waasmunster	2

WOON- EN ENERGIELOKET

INFORMEREN, ADVISEREN EN BEGELEIDEN VAN INWONERS MET VRAGEN OVER WONEN EN ENERGIE DOOR EEN LAAGDREMPELIG WOON-EN ENERGIELOKET TE ORGANISEREN.

We ondersteunen 8 gemeenten met hun woon- en energieloket. We hebben de afspraak met deze gemeenten dat deze aan hun lokale woon- en energieloketten instaan voor het verstrekken van basisinformatie. Voor verdere begeleiding en ondersteuning met focus op sociaal kwetsbare doelgroep (lagere inkomens, lager geschoold, anderstalig, ouderen,..) kunnen de lokale loketten doorverwijzen naar het woon- en energieloket van Woonwijzer Waasland.

Men kan voor ondersteuning aan het loket van Woonwijzer Waasland enkel terecht op afspraak. Dit kan op dinsdag en donderdag op Interwaas zelf of tijdens de zitmomenten in de gemeenten. Je hoeft voor ondersteuning niet altijd langs te komen aan ons loket, onze deskundigen helpen klanten ook graag verder via mail en telefoon.

Het totaal aantal klantencontacten in 2023 bedroeg 2276 waarvan 1005 op fysieke afspraak. De andere klanten werden verder geholpen door combinatie van mail en telefoongesprek.

2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11	2023-12	TOTAAL
312	211	165	160	155	216	160	225	185	172	180	135	2276

	jan	feb	ma	april	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec	tot
Bev	49	37	22	20	20	43	24	38	51	32	25	25	386
Krui	17	15	6	14	16	14	15	13	6	17	10	10	153
Lok	42	27	25	18	28	22	26	20	24	23	33	13	301
Moe	6	4	9	8	0	2	2	9	3	2	9	3	57
SGW	22	20	5	9	3	14	11	20	6	9	14	11	144
SNK	121	83	73	62	53	76	48	75	67	57	53	38	806
Ste	18	11	7	10	11	7	11	16	11	13	17	10	142
Tem	27	10	13	10	22	30	16	25	12	9	15	16	205
Waa	10	4	5	9	2	8	7	9	5	10	4	9	82
Tot	312	211	165	160	155	216	160	225	185	172	180	135	2276

Daarnaast registreerden we ook 3276 oproepen met vragen over wonen en/of energie, vanwege de drukte werden de telefoons niet per soort en niet per gemeente geregistreerd. Om de grote drukte te handhaven werden er tot juni 2023 via het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) bij Woonwijzer Waasland 3 freelancers ingeschakeld voor in totaal 119,5 mandagen. Daarnaast werd 1 freelancer ingeschakeld voor ondersteuning bij verwerking dossiers MijnVerbouwLening en vanaf juni 2023 voor ondersteuning aan het loket, voornamelijk voor het aanvragen van de MijnVerbouwPremie. In 2023 gingen de meeste vragen aan het loket over premies en tegemoetkomingen (1076) en over de MijnVerbouwLening (904) Daarnaast waren er ook frequent vragen over energie (149). De stad Sint-Niklaas heeft haar eigen woon- en energieloket maar inwoners die met ons contact opnemen voor vragen helpen we steeds verder, zowel via telefoon en via mail als tijdens onze zitmomenten.

2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11	2023-12	TOTAAL
456	336	363	259	281	376	208	144	230	247	222	154	3276

In 2023 stelde Woonwijzer Waasland artikels ter beschikking van steden en gemeenten om te gebruiken voor hun website en/of infoblad:

- Bijdrage voor premiebrochure gemeente Beveren
- Het capaciteitsstarief
- Phishingberichten
- Renovatiebegeleiding voor verhuurders
- Aanvragen kortingsbon Fluvius
- Woon- en energieloket Temse
- V-test

- Woon- en energieloket Beveren
- Check je ketel

Woonwijzer Waasland organiseerde 4 individuele opleidingen voor nieuwe loketmedewerkers uit verschillende lokale besturen. Daarnaast organiseerde Woonwijzer Waasland nog groepsopleidingen over de werking van Woonwijzer Waasland en woningkwaliteit aan de maatschappelijk werkers van de gemeente Beveren, de sociale politie van Kruibeke en Temse, en de energiescanners van vzw Den Azalee.

INFOSESSIE ROND WONEN EN ENERGIE

Er werden verschillende infosessies georganiseerd al dan niet in samenwerking met steden, gemeenten of een andere partner:

- 15/02/2023: snelle energiebesparing, energiefactuur en V-test bij bedrijf Solvay
- 09/03/2023: aanbod renovatiebegeleiding voor verhuurders (Sint-Gillis-Waas)
- 18/04/2023: infoavond wonen door Fortis Bank en met Woonwijzer Waasland als spreker (Stekene)
- 20/04/2023: aanbod renovatiebegeleiding voor verhuurders (Kruibeke)
- 13/09/2023, 22/09/2023, 9/10/2023, 13/10/2023, 18/10/2023 en 23/10/2023: energiefitsessie 'snelle energiebesparing' en vervolgsessie over de energiefactuur en V-test in 4 lokale dienstencentra van Zorgpunt Waasland, in samenwerking met Bond Beter Leefmilieu en Ligo.
- 05/10/2023: energieavond georganiseerd door het OCMW Kruibeke waarbij wij de werking van het woon- en energieloket bekend maakten.
- 17/10/2023: netwerkmoment voor immokantoren uit Moerbeke en Lokeren georganiseerd door de stad Lokeren en waarbij Woonwijzer Waasland het aanbod aan renovatiebegeleiding bekendmaakte.
- 14/11/2023: netwerkmoment voor alle immokantoren uit het Waasland georganiseerd door Woonwijzer Waasland. We maakten ons aanbod omtrent renovatiebegeleiding bekend, zorgden voor informatie over de Vlaamse steunmaatregelen (Mijn VerbouwLening en Premie ...) en gaven een toelichting over woningkwaliteit. Er waren 5 immokantoren aanwezig en 5 mensen uit de Wase gemeenten.
- 22/11/2023: infoavond voor verhuurders georganiseerd door Stekene en in samenwerking met Woonpunt Waas en Woonwijzer Waasland.
- 11/12/2023: infolunch voor zorgverleners uit het Waasland waarbij vanuit Woonwijzer Waasland het ondersteuningsaanbod rond wonen en energie voor mensen met een beperkt budget werd toegelicht.

CHECK JE KETEL!

In het najaar van 2023 startte Woonwijzer Waasland met een nieuw project: 'Check je ketel'. Hierbij kunnen personen onder bepaalde (inkomens)voorwaarden beroep doen op een gratis controle/onderhoud van de centrale verwarmingsketel. Het is immers zeer belangrijk dat deze centrale verwarmingstoestellen periodiek gekeurd en onderhouden worden.

Woonwijzer Waasland werkt voor dit project samen met vier aannemers uit het Waasland:

- Hardenne BVBA uit Moerbeke
- Suy Sanitair & Verwarming BVBA uit Beveren
- Dietrich Smet Verwarmingsservice uit Waasmunster
- Avaho uit Lokeren

Het project loopt nog tot eind 2024.

SD 5: Het Waasland uitbouwen tot een 'klimaatneutrale regio'

Waasland Klimaatland is een samenwerking tussen Interwaas, de 10 Wase gemeenten, Hamme en de Provincie Oost-Vlaanderen. Het Waasland uitbouwen tot klimaatneutrale regio doen we door acties uit te werken die de oorzaak van de klimaatverandering aanpakken en gericht zijn op het reduceren van de broeikasgasuitstoot. Anderzijds is het minstens even belangrijk om onze regio aan te passen aan de huidige en toekomstige klimaatveranderingen zoals langere hitte- en droogteperioden, veranderende neerslagpatronen, wateroverlast, ...

In 2023 organiseerden Waasland Klimaatland samen met de Provincie Oost-Vlaanderen, dienst klimaat, milieu en natuur vijf stuurgroepen Waasland Klimaatland. Tijdens deze stuurgroep wordt de stand van zaken van de lopende projecten en de koers van Waasland Klimaatland besproken. Ook kennisdeling tussen de partners behoort tot onze focus.

Regionale visie op klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en hernieuwbare energie

---

BURGEMEESTERSCONVENANT 2030

Interwaas treedt samen met de Provincie Oost-Vlaanderen nog steeds op als territoriaal coördinator van het Burgemeestersconvenant. Zowel bij de opmaak van het klimaatplan als bij de uitvoering van regionale klimaatacties maakt de samenwerking met de provincie ons sterker.

REGIONAAL KLIMAATPLAN 2030

Ook in 2023 streefden we verder naar onze doelstellingen zoals vooropgesteld in het klimaatplan 2030: een reductie van minstens 40% CO₂ tegen 2030 om uiteindelijk tegen 2050 een klimaatneutrale regio te bekomen.

Testimonial

Rond klimaat is er heel wat aan het bewegen op evenveel verschillende niveaus; Europees, Vlaams, provinciaal ... Het is soms moeilijk het bos door de bomen te zien en identificeren waar we lokaal en regionaal in ons Waasland dan onze pijlen op moeten richten. Binnen onze werking Waasland Klimaatland begeleiden we hierin onze lokale besturen: We houden in de gaten welke doelstellingen en campagnes er hogerop geformuleerd en gelanceerd worden, en proberen hier maximaal op aan te sluiten met regionale klimaatacties.

Ook op deze manier in mijn job mijn steentje kunnen bijdragen aan een mooier en gezonder leefmilieu, doet me plezier!

Delphine De Schryvere - Projectmedewerker Waasland Klimaatland

WAAS ENERGIELANDSCHAP 2050

De 'Regionale Ruimtelijke Energievisie en Strategie – Energielandschap 2050 Waasland' (ELS) heeft als doel om op regionaal niveau maximaal CO2 te reduceren door productie, opslag en omslag van hernieuwbare en duurzame energie. In 2023 werd het actieplan verder gefinaliseerd. Of dat was althans de bedoeling ...

In 2022 werd gewerkt aan bouwstenen en aan een afwegingskader en werden drie mogelijke scenario's (planhorizon 2050) uitgewerkt. Samen met drie mogelijke energiesturingen gaf de combinatie van 3 scenario's en 3 energiesturingen negen oefeningen. Die combinaties werden verder uitgewerkt en besproken tijdens stuurgroepen in de loop van 2022.

Begin 2023 bleek dat de gemeenten zich zorgen maakten nu een en ander concreter werd. Temse bond de kat de bel aan en gaf aan dat de scenario's/locaties tegenstrijdig zijn aan de eigen visie. De gemeente kon niet akkoord gaan met het tussentijds rapport. Ook andere gemeenten uitten hun bekommernissen.

De raad van bestuur van 1 februari 2023 nam kennis van het verdere verloop. Energielandschap Waasland en vroeg om onderling met de gemeenten af te toetsen en mogelijk af te stemmen. Dit Waas overleg ging door op 23 februari 2023. Op basis hiervan gebeuren een aantal aanbevelingen naar de deputatie.

- De twaalf Wase steden en gemeenten en Interwaas behouden de ambitie om zoveel als mogelijk zelfvoorzienendheid na te streven voor onze regio.
- De steden en gemeenten en Interwaas blijven achter de opmaak van een Ruimtelijke Regionale Energiestrategie staan. Ze blijven mee met de provincie werken aan het Energielandschap en willen mee een lange termijn visie uitbouwen. Het is niet alleen zinvol maar ook van belang dat de nodige tijd wordt genomen om deze discussie te voeren en te overleggen wat kan en waar en wanneer.
- Een en ander is evenwel nog onvoldoende matuur. Er moet worden vermeden dat derden onvoldoende concrete aangrijpen om naar uitvoering te komen van zaken die heden niet gewenst zijn. Er dient een onderscheid gemaakt tussen een lange termijnvisie en wat concreet mogelijk wordt.
- Er is op heden geen draagvlak om waardevolle open ruimte in te nemen voor windturbines.
- Er dient ingezet te worden op een mix van meerdere energievormen. Waarbij wij ons bewust zijn van het feit dat windturbines en fotovoltaïsche panelen heden BATNEEC (best available technique not entailing excessive cost) zijn en dat voor andere vormen van energieopwekking en -opslag nog onderzoek nodig is.
- Wij pleiten voor een gefaseerde aanpak. De gemeenschappelijke basiskaart, verruimd en aangevuld met een aantal in overleg met de gemeenten goed gekozen locaties, is een goed uitgangspunt voor een eerste fase met uitvoering op korte tot middellange termijn. De uitvoering hiervan zal niet leiden tot een voldoende mate van zelfvoorzienigheid.
- In een volgende fase (planhorizon 2030, uitvoeringshorizon nog steeds 2050) kan verder werk worden gemaakt van bijkomende locaties waar een mix aan energievoorzieningen en bijhorende opslag en transport plaats kan vinden, rekening houdend met de evolutie van de techniek. In afwachting hiervan dienen de waardevolle open ruimte gebieden te worden gevrijwaard van grote windturbines.
- In voorbereiding van die volgende fase kan concreet worden gemaakt hoe opwekking van alternatieve energie landschapsversterkend kan werken. Proefprojecten voor windbossen en windakkers kunnen uitgevoerd en gemonitord.
- In de verdere aanpak wordt gevraagd om:

- Het proces niet te snel te laten lopen en de gemeenten voldoende tijd te geven voor inbreng.
- De inbreng en de gevoeligheden van de gemeenten mee te nemen.
- Duidelijker aan te geven wat het traject is van de Ruimtelijke Regionale Energiestrategie Waasland: wat wordt aan de provincieraad voorgelegd, hoe 'hard' is een dergelijke goedkeuring, door wie wordt het programma van acties en strategie uitgewerkt, hoe wordt een en ander ruimtelijk verankerd, hoe wordt voorkomen dat windturbines worden geplaatst waar dit niet gewenst is, ...
- Tenslotte wordt aandacht gevraagd om blijvend in te zetten op participatie en communicatie, zowel bij de besluitvorming als bij de realisatie. Dat geldt zowel naar de lokale besturen als naar de inwoners.

Op 4 oktober werd toelichting gegeven aan het Waas burgemeestersoverleg en de raad van bestuur Interwaas. Ten aanzien van de vraag om advies vanuit de provincie zijn twee principiële standpunten mogelijk. Enerzijds: pas na volle duidelijkheid en ruime consultatie van de bevolking kan het ELS worden geadviseerd. Anderzijds: er is veel en mooi werk verzet, laten wij dit niet verloren laten gaan. In de laatste maanden van 2023 en begin 2024 werden de colleges bezocht door de gedeputeerde.

OPZETTEN VAN REGIONALE KLIMAATACTIES

In 2023 zetten we een aantal acties van de vorige jaren verder. Zo promootten we met een gloednieuwe communicatiecampagne de elektrische deelwagens in de verschillende gemeenten en werd aan 6 bedrijven een energiescan en bijhorend coaching traject aangeboden. In 2023 organiseerden we ook voor het eerst een groepsaankoop regentonnen en schreven we een opdracht uit om klimaatafzets in de regio te organiseren.

Via het platform van Futureproofedcities vind je de laatste stand van zaken en een overzicht van zowel onze regionale initiatieven, als lokale projecten van de gemeenten. Je vindt ze op <https://waaslandklimaatland.futureproofed.com>

COMMUNICATIECAMPAGNE AUTODELEN

Met twee aandachttrekkende slogans lanceerden we onze campagne om autodelen te promoten. De elektrische deelwagens van Autopartners Share, 23 ondertussen, staan sinds april 2021 paraat voor personeel van onze lokale besturen en inwoners van het Waasland. We merkten dat het gebruik hiervan een gestaag stijgende lijn kent, maar die groei wilden we graag nog wat versnellen.

De auto ontgrendelen via een app op je smartphone in plaats van met een sleutel. De auto loskoppelen van de laadpaal. Automatisch schakelen... De eerste keer rijden met een elektrische auto kan best wel spannend zijn. De campagne erkende deze twijfels. Maar tegelijk was ook de boodschap: iedereen kan het, en als je het probeert, dan zie je deze drempels als sneeuw voor de zon verdwijnen.

Samen met het bureau OMcollective werd een heus communicatieplan uitgedokterd en hebben we op verschillende on- en offline kanalen ingezet:

- flyers om mee te geven met inwoners bij het afhalen van hun rijbewijs
- A3 posters die gemeenten ophangen in het gemeentehuis, bibliotheek, ...
- billboards, geplaatst door Jomi vzw, in de straten van het Waasland
- sociale media campagne met berichten, verhalen en een animatie
- een vernieuwde landingspagina waaslandklimaatland.be/autodelen
- verschillende artikels in de gemeentelijke infobladen

- testmomenten in het najaar

In het najaar werden 6 testmomenten verspreid over de regio georganiseerd; geen saaie presentatie, maar praktische uitleg bij de deelauto zelf. Geïnteresseerde burgers kregen hier ook de kans om de auto te testen: onder begeleiding de auto losmaken van de laadpaal, de te volgen stappen in de app overlopen, de auto ontgrendelen en eventueel een testrit maken.

Er vonden testmomenten plaats in Hamme, Kruibeke, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Temse en Zwijndrecht. Heel wat inwoners werden zo klaargestoomd om vervolgens zelfstandig hun eerste deelwagenrit te boeken. In 2024 zal nog 1 testmoment plaatsvinden in Waasmunster.

De campagne bereikte 160.860 mensen op sociale media, 51 geïnteresseerden trotseerden regen en wind eind 2023 om een van de deelwagens uit te testen. We zagen het aantal geregistreerde autodelers stijgen met 111 nieuwe geregistreerde gebruikers in de periode oktober tot december 2023. We sluiten het jaar af met 1.028 gebruikers in de regio.

Aantal geregistreerde gebruikers 12/23

	Aantal geregistreerde gebruikers 12/23
Beveren	108
Hamme	118
Kruibeke	165
Lokeren	83
Sint-Gillis-Waas	91
Sint-Niklaas	121
Stekene	94
Temse	119
Waasmunster	64
Zwijndrecht	65
Totaal	1.028

GROEPSAANKOOP REGENTONNEN

De gevolgen van klimaatverandering zijn steeds zichtbaarder in de regio. We kennen steeds meer periodes van extreme droogte. Opvang en infiltratie van regenwater in de grond zal daarom alleen maar belangrijker worden. Door de opvang van hemelwater wordt de afvoer van water gebufferd en neemt het risico op wateroverlast af. Het opgevangen water kan voor tal van doeleinden hergebruikt worden, in de tuin of om te poetsen. Dit draagt bij tot het in stand houden van het grondwaterpeil tijdens periodes van extreme droogte en het minder verspillen van leidingwater.

Interwaas organiseerde daarom voor het eerst een groepsaankoop regentonnen. Er kon gekozen worden tussen 3 modellen van tonnen; een standaardmodel van 210 liter, een muurmodel van 350 liter of een muurmodel van 650 liter. Alle tonnen waren voorzien van een kunststof kraantje. Het was ook mogelijk om accessoires aan te kopen, zoals een messing kraantje, verbindingstuk of vulautomaat om de ton efficiënt te vullen.

Voor de groepsaankoop werd samengewerkt met Horta Beveren. Er kon gekozen worden om de bestelling op de halen bij Horta of tijdens één van de afhaalmomenten van Interwaas of de gemeente Waasmunster. Ook thuislevering was mogelijk.

De ton werd vergezeld van een door Interwaas opgestelde folder die tips en tricks meegaf voor een efficiënt en duurzaam gebruik van de regenton.

De eerste editie van deze groepsaankoop was meteen een succes. Er werden maar liefst 273 tonnen besteld, goed voor een opvangvermogen van 120.540 liter.

De groepsaankoop liep van 7 augustus 2023 – 31 oktober 2023 en zal herhaald worden in 2024.

RAAMCONTRACT KLIMAATTAFELS

In de doelstellingen van het Lokaal Energie En Klimaatpact werd het organiseren van klimaattafels in het kader van collectieve renovatie opgenomen. Om de gemeenten te ondersteunen in het bereiken van hun doelstellingen, hebben we vanuit Waasland Klimaatland een opdracht uitgeschreven voor het aanstellen van een (participatie) expert die de gemeenten kan ondersteunen in het voorbereiden, uitwerken en begeleiden van deze klimaattafel.

Er werd gekozen voor de opmaak van een raamcontract, zo kunnen de lokale besturen meerdere klimaattafels organiseren.

We zullen voor deze opdracht samenwerken met The Argonauts en Route 2030. Vanaf 2024 kunnen de eerste klimaattafels georganiseerd worden.

OVER 2024

In 2023 werden ook al wat zaadjes gepland die in 2024 hun vruchten zullen afwerpen.

Zo zijn we reeds gestart met het vooronderzoek voor een nieuw raamcontract autodelen, en bereiden we twee nieuwe regionale projecten voor.

Met het project Deelwagen zoekt Waas dorp wensen we inwoners te bevragen naar hun noden en wensen m.b.t. deelwagens en extra deelwagens te plaatsen daar waar de vraag het hoogst is. Momenteel situeren de meeste deelwagens zich in de centra, maar ook inwoners uit verschillende deelgemeenten lieten immers al weten dat er hier en daar interesse is. Met deze actie kan autodelen regio Waasland een volgende fase ingaan: de opschaling.

Het project "Duurzame last miles" beoogt de laatste kilometers die pakjes vanuit de webwinkel tot aan onze voordeur afleggen, te verduurzamen. Dit willen we gaan doen door meer pakjesautomaten te installeren én inwoners te sensibiliseren over de CO2-winsten die laten leveren in een afhaalpunt versus aan de voordeur, met zich meebrengen.

SD 6: Het Waasland als cultuurregio versterken via een bovenlokaal cultuurbeleid en gemeenschappelijke erfgoedwerking

Cluster cultuur

GEZAMENLIJKE NIEUWSBRIEF CULTUUR & ERFGOED

In februari zijn de Erfgoedcel Waasland en Cultuurtuin WAAS gestart met een gezamenlijke nieuwsbrief. 1856 personen ontvangen ondertussen deze mailing met bovenlokale focus. Hij zoekt in op eigen projecten, licht opvallende projecten uit van Wase cultuur- en erfgoedpartners, speelt in op de Vlaamse erfgoed- en cultuuractualiteit, deadlines en subsidie-oproepen meegeeft, met enkele 'niet te missen' UiTinWAAS-tips als uitsmijter.

Houd je graag de vinger aan de pols van wat beweegt in cultureel Waasland? Schrijf je in voor de nieuwsbrief via deze QR-code.

1 JAAR REGIOPUBLICATIE WAAHZ!

Met de culturele regiopublicatie WAAHZ! willen Cultuurtuin WAAS en Erfgoedcel Waasland de lezer verbazen over de vele culturele must-sees en erfgoedparels in het Waasland. WAAHZ! telt 24 pagina's en werd in 2023 drie keer verspreid. De huidige oplage bedraagt 14.000 exemplaren. De financiering gebeurt grotendeels door Interwaas, en verder vanuit de middelen van Cultuurtuin WAAS, Erfgoedcel Waasland, de tien Wase steden en gemeenten en beperkt aangevuld door enkele advertenties. Het wordt verspreid via de diverse cultuurcentra, bibliotheken, musea en infopunten van het Waasland.

In het aprilnummer werd o.a. aandacht besteed aan het nieuwe belevingsparcours van het eeuwenoude Kasteel Wissekerke, het parcours van choreograaf Jan Martens en kreeg de lezer een reflectiefoto van Mustafa Arslan cadeau.

In de september-editie werd ingezoomd op o.a. de Kunstendag voor Kinderen, de unieke geschiedenis van de Twistkapelletjes en liet Bruno Vanden Broecke achter zijn coulissen kijken. Ook de gerenoveerde Mirabrug, het volksfeest op Open Monumentendag, het authentieke recept voor Wase kermisvlaai en de muzikale tips van Stijn Van de Voorde passeerden de revue.

In december volgde WAAHZ! het spoor van Christophe Coppens, spotte het nieuw werk van visueel artist Loulou João, besteedde het aandacht aan de nieuwe Erfgoed sprokkels en kon de lezer een duo-ticket winnen voor Eigen Kweek-voorstelling 'De Abrikozenboom' van theatercollectief Klub Kilim!

CULTUURTUIN WAAS

DE CULTURELE WAASLANDREFLEX

'BOOST JE WERK' - VERKENSESSIE VAN HET WAAS KUNSTENOVERLEG

Hoe je artistiek werk promoten? Rond deze vraag draaide de verKENsessie van 7 november in Concertzaal De Casino in Sint-Niklaas. Meer dan 30 Wase kunstenaars van alle disciplines inspireerden er zich op de aanpak en projecten van de mentoren, maar leerden ook van elkaar.

Hoe zet je jezelf en je creatief werk in de markt? Hoe presenteer je jezelf en je werk optimaal, zodat je gezien en opgemerkt wordt door presentatieplekken, organisatoren én publiek?

Aan vijf rondetafels brachten de mentoren een boeiende uitwisseling op gang: Robert Monchen (Pizza Gallery), Danielle van Zuijlen (Kunsthof Gent), Luk Tas (KunstWerkt), Joris Vanvinckenroye (Cluster) & Steven Verschoore (De Casino). Plannen en dromen werden gecheckt, informatie en kennis gedeeld, contacten voor de toekomst uitgewisseld.

Aandacht krijgen voor je artistiek werk: voor vele beeldend kunstenaars, muzikanten, performers en makers loopt de weg naar die droom niet over rozen. Informatie, advies, uitwisseling en ontmoeting werken versterkend!

GELAAGDE PROJECTEN OP MAAT VAN HET WAASLAND

ATELIER IN BEELD – MIDZOMERMEETING BEELDENE KUNSTENAARS

Op de langste dag van het jaar bracht Cultuurtuin WAAS beeldend kunstenaars samen om ervaringen uit te wisselen over het open atelierweekend Atelier in Beeld, dat sinds 2021 plaatsvindt in Vlaanderen en het Waasland. De kruidentuin van Hof ter Saksen (Beveren) vormde een prachtig kader voor deze netwerkingavond.

Luk Tas, coördinator bij het steunpunt Kunstwerkt, lichtte in een interessante workshop toe hoe je als beeldend kunstenaar de prijszetting van je werk best aanpakt. Daarna ging een deel van de groep in gesprek met de organisatoren van Atelier in Beeld, over de noden voor de volgende edities. Een andere groep dacht na over hoe beeldende kunstenaars in de regio beter ondersteund kunnen worden. Wie dat wenste kon als slot de poëtische midzomerwandeling meemaken in de openluchttentoonstelling 'Parklife'. Bij ieder beeldend werk werd een gedicht voorgedragen speciaal voor de gelegenheid geschreven.

CIRCUSVOORSTELLING BITBYBIT & CIRCUSWORKSHOPS

De Wase cultuurhuizen stuurden hun circusliefhebbers naar de voorstelling BITBYBIT van MOVEDBYMATTER / Collectif Malunés, op 24, 25 en 26 februari op locatie in Sint-Niklaas. CC Sint-Niklaas was de lokale trekker.

Deze internationaal gelauwerde voorstelling verenigt een klassieke circustechniek (het 'bit', denk John Massis) met een beeldend verhaal over twee onafscheidelijke broers. Ze spelen een gevaarlijk spel van aantrekken en afstoten, op de grens van hun fysiek vermogen. De bezwerende soundtrack van Dijn Sanders versterkt de sensitieve en spectaculaire tweestrijd.

WORKSHOPS I.S.M. CIRCUSPUNT EN SOCIALE PARTNERS

Inspelend op de thema's van BITBYBIT - verbondenheid, de onvermijdelijke val, maar ook onderling vertrouwen - faciliteerde Cultuurtuin WAAS drie workshops met Circuspunt. Cultuurdienst Kruibeke, CC Sint-Niklaas & CC Ter Vesten (Beveren) organiseerden deze

workshops met een lokale sociale partner zoals Welzijnsschakels. Als bekroning gingen de workshopdeelnemers op 'circusuitstap' naar de voorstelling in de tent in Sint-Niklaas.

Testimonial

“Armoedeorganisatie Welzijnsschakels De Opstap nodigde kwetsbare gezinnen uit om deel te nemen aan de workshop tijdens onze maandelijkse bijeenkomst. Door onze vertrouwensband gaan de gezinnen makkelijker in op de voorstellen. Ik neem als vrijwilliger bovendien zelf deel aan activiteiten.

De leuke en straf opgebouwde workshop was een schot in de roos. De deelnemers waren dolenthousiast. Sofie van Circuspunt moedigde kinderen, papa's en mama's aan samen te proberen. Iedereen was op het einde verbaasd over zichzelf. De verbinding en het vertrouwen in zichzelf en de ander groeiden.

Na de workshop spraken we af om samen naar het circus te gaan. Iedereen wilde mee! We zaten op de eerste rij en hielden onze adem in bij de acts. Enthousiast herkenden we elementen uit de workshop. Sommige kinderen scoorden na afloop een handtekening bij de twee circusbroers. Een kers op de taart. We keerden huiswaarts versterkt door de ervaring, met herinneringen om te koesteren.”

Nadia Roggeman - Cultuurdienst & vrijwilliger Welzijnsschakels (Kruibeke)

MEE WERK MAKEN VAN GELETTERDHEID (TAAL, DIGITAAL, MEDIA)

REGIOBIB BIBLIO WAAS – WERKGROEP TECHNISCHE UITROL & EENGEMAAKT DIENSTREGLEMENT

In maart 2022 bevestigden de Wase schepenen van cultuur en de bibliothecarissen hun engagement voor de uitrol van een Wase regiobibliotheek. De regiobib streeft naar een verhoogde regionale samenwerking met extra dienstverlening én collectiemobiliteit. 2023 was een jaar waarin Cultuurtuin WAAS samen met de 10 Wase bibliotheken veel voorbereidend werk verrichtte voor dit project. Een structurele werkgroep klaarde alle technische uitdagingen uit om de regiobib te realiseren binnen het bibliotheeksysteem WISE. Heel wat technische obstakels werden onderweg gedetecteerd en aangepakt.

Na zorgvuldige voorbereiding door de bibs en met ondersteuning van steunpunt Cultuurconnect, kwam het ééngemaakt dienstreglement tot stand: éénzelfde reglement voor alle bibliotheken van de samenwerking. Eind 2023 werd het nieuwe reglement in de tien Wase gemeenteraden goedgekeurd. Zo waren de bibliotheken tegen januari 2024 klaar om de eerste stap te zetten naar de regiobib Biblio WAAS, op weg naar steeds meer regionale samenwerking.

MAAKBIB INTERVISIES

Het is al lang niet vreemd meer dat je bibliotheek naast boeken ook een 3D-printer, een lasercutter of een snijplotter heeft. De bibliotheken in het Waasland zijn meer dan alleen maar plaatsen om te lezen. Ze zijn ook Maakbibs waar je actief kennismaakt met STE(A)M: Science, Technology, Engineering, Art en Mathematics. Deze benadering sluit aan bij een visie op bibliotheken die ook steeds meer nadruk leggen op digitale vaardigheden.

Cultuurtuin WAAS organiseerde twee intervisies voor Maakbib-medewerkers van de Wase bibliotheken, in samenwerking met onze professionele partner De Creatieve Stem. Ervaringen werden uitgewisseld. De bibs startten al verschillende STE(A)M-initiatieven op, zoals workshops voor kinderen én volwassenen, kinder- en jeugdkampen tijdens schoolvakanties en kennismakingsmomenten voor makers. Een mijlpaal was de opening van de maakplaats in Bib Sint-Niklaas in september.

Hoe zal de Maakbib-werking evolueren in de toekomst? Het doel is nu om de Maakbib-werking in alle bibliotheken te verankeren - iedere bib naar zijn eigen mogelijkheden - zodat elke gemeente een plek heeft waar creativiteit en technologie elkaar vinden.

Testimonial

“Bij de intervisie in Lokeren bespraken we educatief materiaal, zoals creatieve activiteiten om computationeel denken bij kleuters te stimuleren. Het 'maken' wordt echt als een feest ervaren. Door het vaker te doen, worden medewerkers en het publiek steeds handiger. Jullie aanpak om zinvolle STEM-programma's te bedenken, plannen en begeleiden, is bewonderenswaardig. In het Waasland zitten de neuzen goed in dezelfde richting. De MAAKBIB-medewerkers zijn durvers die op een creatieve en doeltreffende manier de verbindende kracht van 'maken' in hun bibliotheek integreren. Goed bezig, ga zo door!”

Maria-Cristina Ciocci - Coördinator De Creatieve Stem

ELK KIND EN ELKE JONGERE NEEMT DEEL AAN CULTUUR

MAAKMAAK – KANSEN VOOR CREATIEVE JONGEREN

Cultuurtuin WAAS ligt mee aan de basis van het bovenlokaal cultuurproject MAAKMAAK waarmee JOS vzw Vlaamse cultuurmiddelen naar de regio haalde in alliantie met de lokale besturen en Cultuurtuin. In opstartjaar 2023 vertaalden cultuur-, jeugd- en welzijnsprofessionals hun ideeën naar concrete projecten die kansen bieden aan creatieve jongeren. Onder begeleiding van Praktisch Wild & Deep Democracy-begeleiders ontstonden vier projectideeën die tegemoetkomen aan de wensen, ideeën en mogelijkheden van onze cultuurhuizen, bibliotheken, jeugdhuisen, jeugd- en welzijnsdiensten. En vooral: die jongeren kunnen enthousiasmeren.

Achter de schermen werken de cultuur- en jeugdpartners aan de uitrol van het MAAKMAAK-project Vuurstof (Sint-Niklaas en Beveren) en OASE (Temse en Lokeren), zodat jongeren in de eerste editie (voorjaar 2024) kunnen instappen. De communicatie- en brandingtools van MAAKMAAK worden i.s.m. Studio Rebel op punt gezet: de website, de Instagrampagina en de rekruteringscampagne, met een sterke focus op online om jongeren aan te sporen om deel te nemen.

KUNSTENDAG VOOR KINDEREN – MAAK KUNST MEE DOORHEEN HET HELE WAASLAND!

Cultuurtuin WAAS bouwt verder aan een netwerk van collega's die rond 'KIND' werken, via een begeleid traject gekoppeld aan de Buitenspeeldag en Kunstendag voor Kinderen. Naast gezamenlijke communicatie-acties en financiële ondersteuning, zetten we in op expertise- en ervaringsuitwisseling. De lokale trekkers krijgen zo meer omkadering en kunnen meer professionele promo voeren, een mooie extra voor de kleinere gemeenten.

Acht gemeenten zetten in 2023 een Kunstendag voor kinderen op. We maakten samen een promoplan op tijdens de marketingworkshop met IdemDito. We kozen als regionale promotie-acties onder andere voor de aanmaak van een promotionele videoteaser, een META-advertentiecampagne en een digitaal sjabloon voor de lokale flyers. Fotograaf Lennert Deprettere ging de sfeer snuiven in Kruibeke, Sint-Niklaas en Lokeren.

QR-code naar videoteaser Kunstendag 2023

BASISRECHT OP CULTUUR

RUIMTE MAKEN - VORMINGSREEKS OVER VRIJETIJDSPARTICIPATIE I.S.M. DEMOS

Cultuurtuin WAAS organiseerde een reeks vormings- en inspiratiemomenten over vrijetijdsparticipatie van mensen in kwetsbare situaties. Expertisecentrum Demos vzw was hierbij onze partner. In drie modules ontwikkelden we een gedeelde visie en de erkenning van structurele uitsluitingsmechanismen. 25 collega's van cultuur, welzijn en jeugd stonden samen stil bij de eigen vooronderstellingen door te focussen op het leefwereldperspectief van initiatiefnemers in cultuur die ondergewaardeerd en ondervertegenwoordigd zijn. Daarnaast boden we praktijkverhalen en concrete handvaten om te innoveren in de eigen regio en context. We waren te gast bij sociale partners of organisaties van wie de praktijken ons inspireren: Ontmoetingscentrum De Moazoort (Lokeren), Welzijnsschakels De Opstap (Kruibeke) en de Wonderbar (Bibliotheek Sint-Niklaas).

Testimonial

"In een snel veranderende samenleving is het belangrijk om de vinger aan de pols te kunnen houden en van elkaar te kunnen leren. Deze vormingsmodules rond participatie brachten interessante cases samen. De sessies waren interactief. Door in groepjes met elkaar in gesprek te gaan werd het theoretisch kader meteen veel concreter. Blijkt dat je in onze regio niet ver moet zoeken om goede voorbeelden en aanknopingspunten te vinden. Zo hoorde ik

de inspirerende getuigenis van de Welzijnsschakels Kruibeke. Een aanrader voor al wie in sociaal-culturele projecten gericht wil inzetten op participatie.”

Hilde Reyniers - cultuurbeleidscoördinator Beveren

PARTICIPATIE AAN CULTUURBELEID

MEETINGS WASE CULTUURRADEN

25 bestuurders van de cultuurraden en cultuurbeleidscoördinatoren kwamen samen in maart en oktober met als doel ervaringen uit te wisselen en de eigen werking en praktijk te versterken. Cultuurtuin WAAS schakelde hierbij een professionele begeleider in.

In maart gaf Kevin Buydts van Baristaz een inspirerende voorzet: hoe houd je de cultuurraad relevant? Wat zijn de waarden van een cultuurraad? Daarna wisselden de aanwezigen ervaringen uit op basis van lokale praktijkvoorbeelden, rond drie thema's: hoe bouw je aan de relatie met je lokale bestuur en zorg je ervoor dat adviezen impact hebben? Is de cultuurraad meer dan de som van de verenigingen? Hoe creëer en behoud je dynamiek binnen de cultuurraad?

Wim Van Roy van De Wakkere Burger begeleidde de meeting van oktober. Op de agenda stond de uitwisseling over acties in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2024. Hoe zetten we in onze gemeente/stad cultuur en erfgoed op de agenda?

De Wakkere Burger lichtte eerst enkele ankerpunten toe bij de opmaak van een lokale cultuurnota. In actieve werktafels bogen we ons over concrete vragen zoals: hoe organiseren we deze denkoefening? Hoe betrek je meer mensen en groepen bij de opmaak van onze nota? Hoe communiceren we vervolgens met het gemeentebestuur en de politieke fracties? Wat kunnen we leren van elkaars ideeën en lokale praktijken?

Alle Wase gemeenten waren vertegenwoordigd. Afspraak na de gemeenteraadsverkiezingen voor de volgende meeting!

ERFGOEDCEL WAASLAND

CULTUREEL-ERFGOEDCONVENANT

Interwaas sloot eind 2020 een vierde cultureel-erfgoedconvenant af met de Vlaamse Overheid. Tot 2026 bepalen vijf strategische doelen een nieuwe focus, naast 'de basis' waaraan de voorbije convenanten zorgvuldig is gewerkt. We versterken de erfgoedtrots door streekbrede samenwerkingen, werken aan een duurzame én een digitale toekomst voor het cultureel erfgoed uit en in het Waasland, zetten in op een eigentijdse publiekswerking, en verzekeren de kwaliteit van de eigen werking. Samen met de tien steden en gemeenten en de erfgoedgemeenschappen vormen we het kloppend hart van het cultureel-erfgoedleven in het Waasland.

ERFGOED IN DE KIJKER

ERFGOEDKLAPPER 2023

De Erfgoedklapper 2023 is een educatieve scheurkalender vol prikkelende zwart-witfoto's uit het Wase verleden. Ze schotelt leerkrachten doorheen het schooljaar wekelijks allerhande erfgoedtips en inspirerende voorbeelden voor. Ook maak je kennis met de vele erfgoedorganisaties waaraan het Waasland rijk is. Het vormt een inspiratiebron voor tal van

boeiende ontdekkingstochten in het Waasland en in de eigen klas. De ideale opstap om cultureel erfgoed tot leven te brengen in een klaslokaal.

De Erfgoedcel Waasland lanceerde deze Erfgoedklapper in het begin van het nieuwe schooljaar 2023-2024 om het erfgoedveld en het onderwijs in het Waasland met elkaar te verbinden. Met zijn veelheid aan erfgoedorganisaties en hun cultureel erfgoed biedt het Waasland namelijk heel wat mogelijkheden om erfgoed in de lessen te integreren. Alle Wase scholen ontvingen een exemplaar. Intussen vonden 280 Erfgoedklappers hun weg naar de klassen!

Testimonial

“Als leerkracht ga je altijd op zaken naar manieren om erfgoed en onze lokale geschiedenis in de lessen te verwerken. De zwart-witfoto’s in de kalender spreken tot de verbeelding en wekken interesse op bij de leerlingen. We merken dat lokale anekdotes steeds vaker jongeren boeien. Instrumenten als de Erfgoedklapper bieden heel wat mogelijkheden om de lessen over erfgoed en geschiedenis tastbaarder en aantrekkelijker te maken.”

Cedric Steensens - Leerkracht Geschiedenis/OKAN in Portus Berkenboom (Sint-Niklaas)

SCHATTEN MET POOTJES

Erfgoeddag 2023 stond in het teken van de dierenwereld. Speciaal voor deze gelegenheid bracht de Erfgoedcel Waasland in samenwerking met de 13 Wase heem- en oudheidkundige kringen een gloednieuwe publicatie uit. Voor ‘Schatten met pootjes’ koos elke kring één beestig voorwerp uit de eigen collectie. Elk voorwerp onthult een verborgen of vergeten stukje geschiedenis: van de laatste schaapherder van Sinaai tot de Reynaert Ommegancken in de grensstreek. Geïnteresseerden konden vanaf Erfgoeddag een gratis exemplaar ophalen bij hun lokale heem- of oudheidkundige kring. Op erfgoedcelwaasland.be is ‘Schatten met pootjes’ digitaal beschikbaar.

Deze ‘kleine’ publicatie is de start van iets. ‘Schatten met pootjes’ geeft het startschot voor een nieuwe reeks: ‘De Wase erfgoedkist’. In toekomstige publicaties verkennen we streekbrede cultureel- erfgoedthema’s van het Waasland. Wordt vervolgd in 2024!

WASE ERFGOEDPRIJS 2023

Met de jaarlijkse uitreiking van de Wase Erfgoedprijs zetten we erfgoedinitiatieven uit en over het Waasland in de kijker. We vieren de creativiteit, passie en expertise van de sector. Met 18 genomineerden was deze cultureel-erfgoededitie er een van jewelste. De Erfgoedcel Waasland was trekker, met ondersteuning van Erfpunt. Het hele jaar lang werkten we samen naar de uitreiking toe, met onder andere een brede oproep voor kandidaturen, de samenstelling van een vakjury en een publiciteitscampagne met promofilmpje.

‘Blijven hangen’, het boek met gelijknamige expo over het Lokerse caféerfgoed, werd hoofdwinnaar. De twee laureaten waren het schoolproject ‘Klaskunst’ van KA Beveren en het publieksproject ‘Vijd awa’ van Gemeente Beveren. Het Wielermuseum Onze-Lieve-Vrouw van de fietsers uit Klein-Sinaai (Stekene) sleepte de Publieksprijs in de wacht. De Prijs van

Algemene Verdienste ging naar Eric De Keyzer, die zich al jarenlang inzet voor het klompen- en grenserfgoed van De Klinge (Sint-Gillis-Waas).

Testimonial

“In Kemzeke sta ik gekend als Gids Silvia. Ik nam in 2023 deel aan de Wase Erfgoedprijs met mijn rondleiding ‘Kemzeke door de ogen van Cyriel’. Deze wandeling baseerde ik grotendeels op het ooggetuigenverslag van Cyriel Van Brussel, de gemeentesecretaris tijdens de oorlogsjaren. Ik neem de deelnemers helemaal mee in het verhaal door zelf met veel plezier in de huid van Cyriel te kruipen. We starten de tour ook bij Cyriels huis, waar ik ondertussen zelf al meer dan 20 jaar woon. Ik vind het heerlijk om mensen de ogen te openen voor de enorme rijkdom van onze plaatselijke geschiedenis, en hen te laten ervaren hoe bepalend die is voor wie wij nu zijn. Ik ben er trots op dat ik tijdens mijn rondleidingen het bewijs kan leveren dat geschiedenis letterlijk onder elke straatsteen verscholen zit, als je maar weet waar je moet kijken. Ik ben blij dat de Wase Erfgoedprijs me de kans heeft gegeven mijn project te kunnen delen met een groter publiek, want ik wil hier graag nog heel lang mee doorgaan!”

Silvia Verdurmen - Erkend regiogids Waasland

VORMINGEN

Samen met partners als Cultuurtuin WAAS en Erfpunt organiseerde de Erfgoedcel Waasland in 2023 drie leerrijke vormingen:

‘Een aantrekkelijk vrijwilligersmerk’ richtte zich tot al wie actief is als erfgoedvrijwilliger in het Waasland. Een expert van Vrijwilligerswerkwerkt nam deelnemers mee in wat vrijwilligers vandaag de dag boeit en aantrekt.

Met ‘Hoe en wat? De ErfgoedApp’ stond een vormingsdag over de ErfgoedApp op het menu. Deze gratis app van FARO, het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, stelt iedereen in staat om een erfgoedcollectie of -site in de buurt digitaal te beleven met o.a. beeldmateriaal, audiofragmenten en doe- en zoekopdrachten.

‘Publieksgericht schrijven’ richtte zich op erfgoedprofessionals en –vrijwilligers. Met een sterke klemtoon op de praktijk werd er gewerkt rond vragen zoals ‘Voor wie schrijf je?’, ‘Wat is je kernboodschap?’, ‘Hoe maak je je tekst persoonlijk?’.

NIEUWE TIJDINGEN

Als partner in het project ‘Nieuwe Tijdingen’ van Vlaamse Erfgoedbibliotheken en Meemoo zorgde de Erfgoedcel Waasland, samen met vijf Wase erfgoedorganisaties, voor de massadigitalisering van verschillende historische kranten. Krantenerfgoed uit de collecties van de Bibliotheca Wasiana, Gemeentearchief Beveren, Stadsarchief Lokeren, Heemkundige Kring d’Euzie en Gemeentearchief Temse werden gedigitaliseerd. Samen goed voor 25.000 pagina’s van Onze Stad, Gazette van Beveren-Waas, Lokersch Weekblad, De Durme, Gazet van Stekene en Gazette van Temsche die voortaan digitaal beschikbaar zijn.

DIENSTVERLENING IN CIJFERS

Iedereen in het Waasland die cultureel erfgoed een warm hart toedraagt, kan rekenen op de steun van de Erfgoedcel Waasland. Naast deze greep uit de cijfers kan een meer gedetailleerd verslag van de werking van de Erfgoedcel Waasland worden aangevraagd via erfgoedcel@interwaas.be.

€ 15.050	Financiële steun voor 17 eenmalige erfgoedprojecten en -publicaties
€ 10.500	Financiële steun voor 16 periodieke erfgoedpublicaties
€ 1.444	Financiële steun voor 7 erfgoedorganisaties bij de groepsaankoop voor conserveringsmateriaal
30	Erfgoeddag-activiteiten lokten zo'n 3.000 bezoekers
2.543	Individuele stemmen voor de Publieksprijs van de Wase Erfgoedprijs 2023
1.856	Abonnees op de nieuwsbrief van Erfgoedcel Waasland met Cultuurtuin WAAS sinds maart 2023

SD 7: werk en welzijn voor alle Waaslanders

Kansen creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

REGIEROL SOCIALE ECONOMIE 2023-2025

VLAAMSE BELEIDSDOELSTELLINGEN

De Vlaamse overheid ondersteunt Interwaas financieel verder voor de periode 2023-2025 bij het uitvoeren van de regierol sociale economie en werk. Ze benadrukt op deze manier het voordeel van de schaalgrootte op vlak van gedeelde ervaring en kennis over de lokale sociale economie en werkgelegenheid. Het werkingsgebied blijft hetzelfde als het werkingsgebied van Interwaas. Er wordt verder gebouwd op het actieplan 2020-2025 aangevuld met 4 nieuwe Vlaamse beleidsdoelstellingen.

1. opnemen van de lokale regierol sociale economie en werk
2. bevorderen van de tewerkstelling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de reguliere en de sociale economie en het daarbij wegnemen van drempels richting de arbeidsmarkt
3. bevorderen van het ondernemerschap, waaronder het sociaal ondernemen en het maatschappelijk verantwoord ondernemen
4. opvolgen van de lokale samenwerkingsovereenkomst met de VDAB

ALGEMENE WERKING

Onze regisseur sociale economie en werk volgt overlegmomenten en lerende netwerken mee op, verwerkt en verspreidt de informatie naar de lokale besturen, sociale economiebedrijven en andere stakeholders. De lokale besturen en de sociaal economie bedrijven kwamen onder impuls van Interwaas drie keer samen om de noden en het beleid te bespreken. Om de verbinding tussen enerzijds de sociaal economie bedrijven zelf en de lokale besturen te versterken, werden deze steeds gekoppeld aan een bedrijfsbezoek bij een van de sociaal economiebedrijven.

Eind 2023 eindigden de lopende ESF-projecten in onze regio. Als vervolg op deze ESF-projecten was er de projectoproep 'ESF capacity building'. De regisseur heeft op vraag van Vlaanderen mee het proces ondersteund om te komen tot drie lokale partnerschappen in onze regio. Die gingen in 2024 van start.

Binnen de samenwerkingsovereenkomst met VDAB wordt er nauw afgestemd en samengewerkt met onze regionale netwerkmanager Ilse Umans van VDAB.

Voor de subsidie tewerkstellingsprojecten van lokale besturen, Provincie Oost-Vlaanderen werd het project 'Van drempel naar duurzaamheid' ingediend. Dat werd goedgekeurd. Met dit project willen we kortgeschoolde jongeren met een migratieachtergrond via een intensieve begeleiding laten doorstromen naar een job als vrachtwagenchauffeur of magazijnmedewerker.

ACTIES

Na drie intensieve maanden kwam er in het voorjaar 2023 een einde aan de mobiele fietsopleiding georganiseerd in samenwerking met Stad Sint-Niklaas, VDAB, CVO Focus, Ligo Waas en Dender en Den Azalee. Alle 15 cursisten behaalden met succes hun diploma. Verschillende deelnemers gingen nadien aan de slag in de sector. Minister van sociale economie en werk Jo Brouns kwam persoonlijk de diploma's uitreiken.

Op donderdagnamiddag 15 juni 2023 organiseerden we samen met VDAB een Meet & Greet met de maatwerkbedrijven uit de regio Waas en Dender en de trajectbegeleiders uit onze regio. Het werd een boeiende namiddag met fijne contacten waar ingezet werd op de verbinding tussen de lokale besturen en de sociale economie.

DIGIBANKEN

HELFT VAN DE BELGEN SURFT NIET MEE

We leven in een wereld van versnelde digitalisering. Blijkt echter dat niet iedereen de vruchten plukt van deze digitale vooruitgang. Ongeveer de helft (46%) van de bevolking is digitaal kwetsbaar. Daarenboven blijken de risico's op digitale uitsluiting ongelijk verdeeld: de digitale kloof (ongelijke toegang tot internet en tot digitale technologieën) neemt toe! Vooral vrouwen, alleenstaanden, senioren, werkzoekenden, anderstaligen en mensen met een lage scholingsgraad of laag inkomen (63% kwetsbaarheid) behoren tot de digitaal meest kwetsbare groepen.

Daarom diende Interwaas samen met 8 lokale besturen in 2022 het implementatieproject digibanken Weerbaar Digitaal in bij Vlaanderen. Hierdoor kregen we een subsidie van 500.000 euro.

ALLE WASE GEMEENTEN SPRINGEN OP DE KAR

In 2023 werd gestart met de implementatie van het digibanken project Weerbaar Digitaal. Hiervoor werd Eddy Noens aangeworven als deskundige digibanken. Er werd onmiddellijk van start gegaan in elf digipunten gespreid over de acht gemeenten. Mensen kunnen er tijdens dagdelen per maand terecht met hun digitale problemen of vragen.. Het is een één-op-één hulpverlening met medewerking van Ligo (basiseducatie).

In het tweede semester 2023 werd de werking in de digipunten geconsolideerd met extra inlooppmomenten. Dit gebeurde door in te zetten op een bredere bekendmaking. Medewerkers in de dienst- en hulpverlening werden geïnformeerd zodat zij mensen doelgericht kunnen doorverwijzen. Ook de middenveldorganisaties en het verenigingsleven werden niet vergeten in hun mogelijke rol als brugfiguur. Voor dit doel ontwikkelden we de zogenaamde regionale 'Digi-Wijzer'.

Vanaf september vervoegde Beveren het rijtje van deelnemende gemeenten. Daardoor betrekken we het hele Waasland in het project. Alleen stad Sint-Niklaas heeft een eigen digibank.

De digipunten vormen een mooi antwoord op een levende nood want in circa acht maanden activiteit in 2023 noteerden we 587 bezoekers.

BASISOPLEIDINGEN SMARTPHONE

We boden in elke gemeente dezelfde vormingspakketten aan. Die bestaan uit drie workshops waarbij de deelnemers op een aangename en interactieve manier werken aan digitale vaardigheden, essentiële diensten verkennen en online toepassingen hanteren. Voor deze opleiding werken we samen met CVO Focus (volwassenenonderwijs).

In het voorjaar 2024 zetten we de reeks 'starten met je smartphone' op: basisinstellingen van je smartphone, apps installeren en gebruiken, veilig aan de slag met itsme, gebruik van overheidsplatformen, online afspraken maken, bankieren. We boden deze opleiding aan in zeven gemeenten. En met succes want we noteerden een toeloop met 162 inschrijvingen.

DIGIHELPERS

In het voorjaar lanceerden we de vrijwilligerswerking voor de digipunten. In voorbereidende fase werd een beleidsnota voor vrijwillig engagement in het kader van de digibank Interwaas afgeklopt en een modelovereenkomst voor de potentiële vrijwilliger opgemaakt.

Eind 2023 zijn we verheugd dat we na een opleiding (i.s.m. Avansa) en stage, voor de rol van lokale digihelper op de inzet van acht vrijwilligers en drie wijkwerkers mogen rekenen!

Bereik digipunten

Weerbaar digitaal gemeente	voorjaar 2023		najaar 2023		
	dagdele n	registratie s	dagdele n	registratie s	opleidin g
Beveren			4	39	-
Kieldrecht			3	18	
Kruikeke	7	4	8	35	15
Lokeren	13	62	14	66	31
Moerbeke	4	12	3	18	-
Sint-Gillis	4	10	4	21	29
Stekene	6	38	8	50	18
Temse	12	43	14	63	29
Waasmunster	6	5	5	39	12
Zwijndrecht	9	36	7	28	28
totalen	61	210	70	377	162

Totalen 2023	Weerbaar digitaal
aantal maanden	10
aantal digipunten	12
aantal bezoekers digipunten	587
unieke bezoekers digipunten. (*)	388
aantal deelnemers opleidingen	162
unieke deelnemers opleidingen. (*)	159
totaal	749

(*) BEZOEKERS OF DEELNEMERS WORDEN (ANONIEM) GEREGISTREERD. ER IS VERMELDING VOOR WIE EERDER AL OP DE DIGIHULP BEROEP DEED.

WIJK-WERKEN WAAS

Zeven Wase lokale besturen (Beveren, Kruike, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Temse, Waasmunster en Zwijndrecht) zetten sinds 2018 hun schouders onder Wijk-Werken Waas met Interwaas als organisator. Hiermee bieden zij werkkansen aan personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. In samenwerking met Interwaas en VDAB begeleiden de wijkwerkbemiddelaars werkzoekenden bij het vinden van een waardevolle job die matcht met hun vaardigheden en hun persoonlijke situatie. Wijkwerkers worden gedurende maximum 12 maanden ondersteund terwijl zij tot 60 uur per maand werkervaring opdoen op één of meerdere werkplekken.

Wijk-Werken Waas koos in 2023 een nieuwe voorzitter: Laszlo Kosolosky, afdelingshoofd welzijn in Kruike. Samen met het team en het Adviescomité zet hij zich in voor het individueel verhaal waar we met Wijk-Werken Waas naartoe willen. De operationele werking van Wijk-Werken Waas wordt verzorgd door een team van 5 personen: een halftijdse coördinator die vanuit Interwaas werkzaam is en 3,4 fulltime equivalenten bemiddelaars van VDAB.

De bemiddelaars ondersteunen de wijkwerkers in het aanscherpen van hun arbeidsattitudes zoals punctualiteit en samenwerken en streven ernaar hun talenten te ontwikkelen om hen klaar te stomen voor een job op de reguliere arbeidsmarkt. In de praktijkgerichte en op maat gemaakte opleiding 'Verbindend Communiceren in een professionele werkomgeving' werden skills inzake communicatie in een team op de werkvloer versterkt. Om het teamgevoel te versterken en om de wijkwerkers te bedanken voor hun inzet werden zij ook in 2023 uitgenodigd voor een nieuwjaarsreceptie.

De werking van Wijk-Werken Waas evolueerde naar een aanpak die meer dan vroeger vertrekt vanuit de wijkwerker zelf. Er wordt ingezet op taken die behapbaar zijn voor het profiel van de wijkwerkers. Bij de nieuwe opdrachten vermelden we administratieve hulp in een inloophuis, voorleesuurtsjes, ondersteuning van een chauffeur voedselbedeling, trouwbegeleiding, de bemanning van een telefooncentrale personenvervoer, hulp aan burgers op het containerpark, het bemannen van digipunten, bedrijventerreinen bewandelen en controles uitvoeren, ...

De top drie van hoofdactiviteiten is licht gewijzigd. In 2023 waren logistieke taken (maaltijdbedeling in woonzorgcentra, ondersteuning recepties, faciliteitenpand) de koploper in plaats van personenbegeleiding (onderhoud en hulp begeleiding van personen, vooral in scholen). Tuinonderhoud blijft de derde grootste groep van werkplekken.

Het vergroten van de toestroom aan wijkwerkers is en blijft een pittige uitdaging naar de toekomst toe. Daarom organiseerden we maandelijkse infosessies om zowel interne diensten bij VDAB te informeren over wijkwerken als tewerkstellingstraject als om wijkwerkers warm te maken om te gaan wijk-werken.

Positief is dat het aantal uitstromers in 2023 gedaald is ten opzichte van de jaren ervoor. Er zijn er ongeveer evenveel gestart, maar we merken dat niet iedereen evenveel uren presteert per maand. We zien een lichte daling in het aantal gepresteerde wijk-werk uren. Een 30-tal wijk-werkers is met pensioen gegaan.

CIJFERS

- 48.663 gepresteerde uren in 2023
- 55.346 gepresteerde uren in 2022
- 65.985 gepresteerde uren in 2021
- 57.789 gepresteerde uren in 2020
- 89.824 gepresteerde uren in 2019
- 89.621 gepresteerde uren in 2018

Jaartal	Aantal wijk-werkers	Instromers	Uitstromers
2023	181	86	117
2022	212	84	139
2021	273	130	133
2020	405	96	143
2019	323	133	215
2018	276	193	-

Testimonial

“Als voorzitter geef ik vanuit het adviescomité de boodschap mee dat wij de harde inzet van de wijkwerkers, de coördinator en VDAB bemiddelaars van harte op prijs stellen. We staan met Wijk-Werken Waas voor een uitdaging omdat (1) nieuwe wijkwerkers beperkt worden in hun te leveren prestaties, (2) voormalige PWA-ers de pensioenleeftijd naderen, (3) instromers vaak extra ondersteuning behoeven en (4) de impact van gemeenschapdienst nog onbekend is. Desalniettemin willen we deze uitdagingen ook vastpakken en kijken we samen hoe o.a. ingezet kan worden op competentieversterking, aangepaste werkplaatsen en een grotere diversiteit in het aanbod voor de wijkwerker. Werkbaar werk is voor ons belangrijk en wij zetten dan ook actief onze schouders onder Wijk-Werken Waas.”

Laszlo Kosolosky – Voorzitter Adviescomité Wijk-Werken Waas

ONDERSTEUNING VZW VOEDSAAM

VoedSaam is het sociaal distributieplatform dat voedseloverschotten detecteert, transporteert, stockeert en distribueert naar Wase OCMW's en vzw' s. Die begeleiden via voedselondersteuning gezinnen met een beperkt budget.

Nog steeds doet een groot aantal mensen in het Waasland een beroep op voedselbedelingsinitiatieven maar we zien een positieve evolutie. Begin 2023 leverden onze 13 partnerorganisaties nog aan 7.700 personen. Eind 2023 liep dit aantal terug tot 6.472.3

De vzw stockeerde en distribueerde in 2023 zowel droge voeding van FEAD als verse groenten en fruit van veilingen en vlees, zuivelproducten en andere voedseloverschotten van supermarkten, eenmalige schenkingen en andere.

Om de continuïteit van de werking van VoedSaam te garanderen ondersteunt Interwaas de vzw op logistiek, administratief en financieel vlak.

Het personeelskader van VoedSaam voorziet in een voltijdse coördinator en een voltijdse administratief-logistiek medewerker aangevuld met een chauffeur artikel 60 via het OCMW van Sint-Niklaas.

De vzw kende in 2023 lange periodes van afwezigheden van medewerkers wat een continue werking van het distributieplatform bemoeilijkte. Het bestuur van de vzw besliste dat een omschakeling naar een tewerkstellingsproject mogelijks een oplossing zou kunnen bieden.

Om deze piste te onderzoeken in overleg met de OCMW's en de maatwerkbedrijven van het Waasland, stelt Interwaas vanaf oktober 2023 tot en met december 2024 0.2 VTE projectmanager ter beschikking. Deze taak wordt opgenomen door de regisseur sociale economie en werk.

SD 8: De bestuurskracht van de gemeenten versterken door het delen van expertise

Ter beschikking stellen van expertise aan de gemeenten

WEGMARKERINGEN

Nadat onze ploeg in 2022 zijn laatste rioolkolk reinigde, werden twee van onze vier werkmannen ter beschikking gesteld van de Wase gemeenten. Een ging aan de slag als chauffeur-werkman voor de gemeente Sint-Gillis-Waas. De andere werd ingezet als groenarbeider bij de gemeente Beveren.

Om onze dienstverlening voor de wegmarkeringen te kunnen verder zetten werd geïnvesteerd in een nieuwe duurzame bestelwagen welke in dienst werd genomen in juni 2023.

Jaar	Totaal aantal m ²
2016	18.532
2017	16.475
2018	15.785
2019	24.369
2020	25.235
2021	17.882
2022	18.198
2023	23.048

Aantal m² wegmarkeringen in 2023

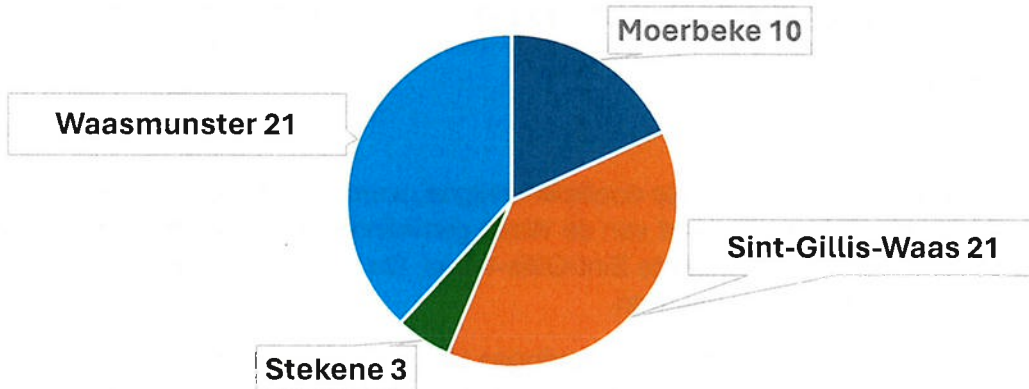
	Handmarkeringen	Lijnmarkeringen	Thermoplastische markeringen
Beveren	1.516	4.573	565
Kruibeke	957	2.884	51
Moerbeke	1.497	2.634	40
Sint-Gillis-Waas	1.601	4.024	266
Temse	1.265	250	94
Waasmunster	586	240	5
TOTAAL	7.422	14.605	1.021

HANDHAVING RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEU

In de loop van 2022 startte een handhaver ruimtelijke ordening en milieu. Er werd gefocust op de administratieve voorbereiding voor de handhavingsoopdrachten van de gemeenten. Anno 2023 deden de gemeenten Moerbeke, Sint-Gillis-Waas, Stekene en Waasmunster een beroep op Interwaas voor ondersteuning op het vlak van handhaving. Bij het drukken van dit jaarverslag maakt ook Sint-Niklaas gebruik van onze dienstverlening.

Sinds de opstart van de handhavingscel werden 55 dossiers aangemeld.

Aantal dossiers per gemeente

In 2 dossiers werd de handhaver van Interwaas door de gemeentelijke diensten of politie aangezocht om hen te adviseren bij de opstart van een handhavingdossier. In 8 dossiers werd een aanmaning of pv opgemaakt door de gemeentelijke ambtenaren of politie waarna Interwaas werd ingeschakeld voor de verdere afhandeling. Dat kan bijvoorbeeld door de opmaak van een herstellvordering of een minnelijke schikking.

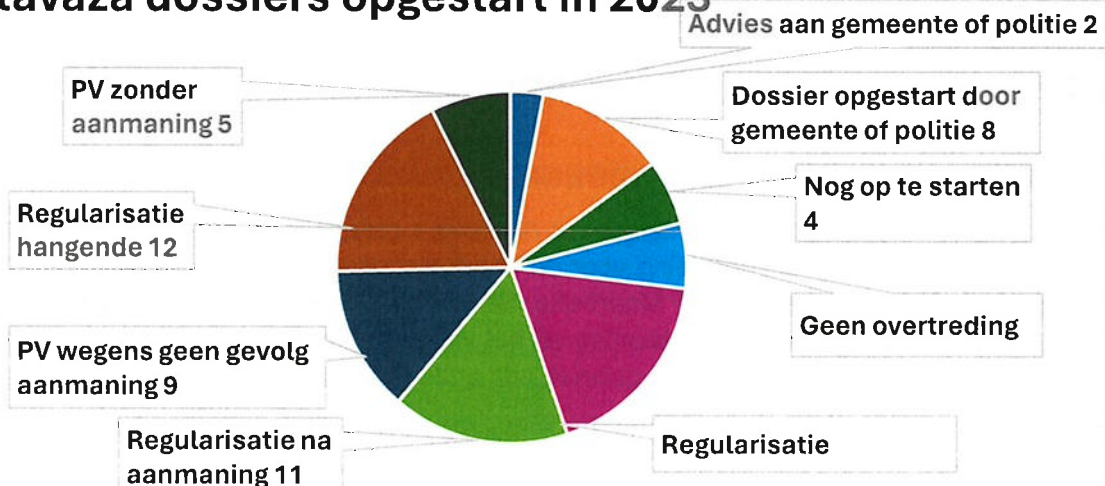
In 4 dossiers werden geen handhaafbare overtredingen vastgesteld. Bij 4 dossiers moeten de eerste vaststellingen ter plaatse nog gebeuren. Sinds de opstart werd voor 32 dossiers een aanmaning verstuurd.

In 11 dossiers kon vastgesteld worden dat de overtredders zich na deze aanmaning in regel stelden waardoor het dossier reeds kon afgesloten worden. Voor 9 dossiers bleek de opmaak van een pv noodzakelijk. Voor de overige dossiers is de regularisatievraag nog hangende.

Voor 5 dossiers werd een pv opgemaakt zonder voorafgaande aanmaning. Dit betreft grote overtredingen, al dan niet gekoppeld aan een staking van de handelingen.

19 dossiers zijn reeds afgesloten. 16 dossiers liggen nog ter beoordeling bij een andere instantie (parket, rechtbank van eerste aanleg of administratieve beboeting).

Stavaza dossiers opgestart in 2023

PFAS KATTESTRAAT SINT-GILLIS-WAAS

Wase golf bekam eind 2022 de omgevingsvergunning voor de aanleg van de tweede fase aanleg van zijn golfterrein. Dat gebeurt grotendeels op de terreinen van Interwaas eerder in erfpacht gegeven aan Draf bvba (Wase golf). De ontbossingswerken werden gestart voorjaar 2023. In de vergunning voor deze aanleg is de afbraak van de gebouwen begrepen. Interwaas neemt dit op. Deze werken werden toegewezen aan COSMO bvba uit Dendermonde. De sloop zelf werd, gelet op de ontstane commotie rond PFAS, uitgesteld tot begin 2024. De sloop is inmiddels gebeurd.

Bij de aanleg van het golfterrein was het de bedoeling hopen grond (afgezeefd slib uit de Wase rioolkolken) te gebruiken voor de nivellering van het terrein. Hierover werden afspraken gemaakt bij de toekenning van de erfpacht. In voorbereiding hiervan werd de grond grondig onderzocht. Ze bleek geschikt als bouwstof. In die periode werd evenwel nog niet op PFAS gescreend. DEME, dat in opdracht van de Wase golf de werken uitvoert, stelde nu echter vast dat het grootste deel van deze gronden licht PFAS houdend zijn (beneden de toetsingswaarde sanering, boven de waarde voor vrij hergebruik)

De raad van bestuur, de gemeente Sint-Gillis-Waas, de OVAM, het Agentschap Zorg en Gezondheid en Logo Waasland werden op de hoogte gebracht. De gemeente beval in een bewonersbrief de buurt een aantal 'no regret' maatregelen aan. Verder werd aangegeven dat uit de eerste meetcampagne blijkt dat de vastgestelde concentraties en overschrijding van de parameters eerder beperkt zijn en dat verder onderzoek zou gebeuren.

In mei 2023 ontvingen we de resultaten van de eerste grondwateranalyses. Die waren niet goed. De gemeten waarden overschreden de toetsingswaarde. Verder onderzoek bleek noodzakelijk om de bron, de omvang en het eventuele risico te bepalen.

De gemeente bezorgde daarop een nieuwe informatiebrief aan de bewoners binnen een afstand tot 500 meter. Daarin werd gevraagd geen grondwater meer te gebruiken voor drinkwater, moestuinen, etc. Interwaas gaf Efi Global de opdracht om verdere metingen uit te voeren in de ruimere omgeving, en snel te werken naar een navolgend beschrijvend bodemonderzoek (BBO) en een (gefaseerd) bodemsaneringsproject (BSP).

Overeenkomstig de regelgeving is het aan de exploitant van het terrein om als eerste initiatief te nemen bij vaststelling van mogelijke bodemverontreiniging. Uitbater en erfpachter Draf cvba stelde hiervoor Sweco aan. Dat maakte een verkennend bodemonderzoek (VBO) op. Dit VBO werd woensdag 21 juni ingediend.

De algemene conclusie van het VBO luidt dat op de onderzochte percelen een verontreiniging met PFAS aanwezig is in zowel het vaste deel van de aarde en het grondwater als de beek. Een beschrijvend bodemonderzoek werd noodzakelijk bevonden.

De erkende bodesaneringsdeskundige stelt in het VBO dat geen extra maatregelen moeten worden genomen bovenop deze die reeds werden genomen. Die werden eerder meegedeeld in bewonersbrieven die de gemeente binnen een straal van 500 meter rond de site bedeelde.

In de zomer kwam een pv en aanmaning van de afdeling Handhaving - Omgevingsinspectie van het Departement Omgeving over het rioolkolkenslib binnen.

Op 20 november werd een overleg georganiseerd met de OVAM en de Afdeling Handhaving samen. Bedoeling was na te gaan of zaken gecombineerd konden worden: herstel combineren met / uitvoeren in het kader van een bodemsaneringsproject. Er werd ook

bekeken of er 'werk met werk' kon worden gemaakt. Een gezamenlijke oplossing voor afval en PFAS is gewenst, zodat snel vooruitgang kan worden gemaakt zonder risico.

De voorgestelde oplossing is het inkapselen van het stort en het rioolkolkenslib. Dit 'deksel' moet aan de zijkanten van het stort tot voldoende diepte in de klei gaan. Daarna worden de waterlopen en waterbodems gesaneerd door vervuild slib te ruimen. DEME gaf hierbij aan dat het 'deksel' al in de omgevingsvergunning voor de golf zit en er enkel bijkomend moet worden voorzien van zijkanten.

Wat het rioolkolkenslib betreft, bleken twee pistes mogelijk: of verder onderzoeken van mogelijkheden om het rioolkolkenslib om te turnen naar 'bruikbare stof' die ter plaatse kan worden gelaten en mee ingekapseld, of het rioolkolkenslib verwijderen. Hiervoor bleek verder overleg met de afdeling afval van de OVAM nodig.

Uit die vergadering met de OVAM van 7 december bleek echter dat het rioolkolkenslib als illegaal gestort afval wordt beschouwd. Vanaf de datum van het pv was daarop een heffing verschuldigd van 25 euro per ton per kwartaal, dit tot het rioolkolkenslib is afgevoerd.

Navolgend spoedoverleg deed ons besluiten, om schadebeperkende redenen, het geweer van schouder te veranderen. We kozen voor het verwijderen en liefst zo snel mogelijk. Gelet op de hoge heffingen gooiden wij alle ecologische of BATNEEC aanpak (voorlopig) overboord. We konden we niet anders dan alles te laten afvoeren, met alle nevenrisico's van dien (vb. mobiliteit). Het is erg dat er omwille van de hoge heffingen geen mogelijkheid bleef om dit op een andere manier op te lossen en het amper verontreinigde slib (zeer lichte concentratie PFAS) ter plaatse te laten.

Er dient vastgesteld dat Vlaanderen vooral geïnteresseerd is in een oplossing voor het 'afval' met heffingen en niet in een ecologisch verantwoorde oplossing. Het PFAS probleem - waar het voorjaar 2023 allemaal mee begon - lijkt voor Vlaanderen zelfs helemaal niet dringen. Het verkennend onderzoek, in juni 2023 ingediend, was eind 2023 nog steeds niet conform verklaard. Er kwam evenmin advies vanuit het Agentschap Zorg en Gezondheid.

Bijgevolg werd in allerijl een bestek 'Afvoeren en storten van PFAS verontreinigd rioolkolkenslib' opgemaakt om een aannemer te vinden die zo snel als mogelijk het slib kon afvoeren en ons de correcte afvoerattesten bezorgen.

Dit nam niet weg dat inmiddels verder werd gezocht naar alternatieve mogelijkheden.

De raad van bestuur van 19 december 2023 betreurde dat om financiële redenen een ecologische en economisch verantwoorde oplossing (BATNEEC principe) vooralsnog niet meer aan de orde is.

De raad drong evenwel ook aan op een onderhoud met het kabinet van de bevoegde minister. Er kon immers worden aangetoond dat de risico's van verplaatsing van het rioolkolkenslib ettelijke malen groter zijn dan de risico's van het ter plaatse laten en afdekken.

Op 30 januari 2024 had een overleg plaats op het kabinet van Vlaams minister Zuhair Demir. Er kwam geen oplossing uit de bus. Er werd wel een link gelegd naar de administrateur-generaal van de OVAM. Op 8 februari 2024 had dit overleg plaats met als conclusie: de BATNEEC-piste is voor de OVAM eigenlijk geen optie. Er werd dus best door de zure appel gebeten: zo snel mogelijk afgraven en afvoeren naar een erkende verwerker.

De opdracht tot het afvoeren van het rioolkolkenslib werd voorjaar 2024 toegewezen aan de combinatie van ondernemers ABOG NV – Norré Behaeghel NV. Als veiligheidscoördinatie werd EVEKA aangesteld. Efi Global begeleidt de afvoerwerkzaamheden. De voorbereiding

van de afvoer gebeurde in de week voor de paasvakantie 2024, de afvoer zelf vanaf 8 april 2024.

Op 24 januari 2024 werd een schrijven ontvangen van de OVAM waarin:

- het ingediende verkennend bodemonderzoek (VBO) voor de Kattestraat conform werd verklaard.
- de noodzaak tot verder onderzoek in een beschrijvend bodemonderzoek (BBO) werd opgelegd.

Draf cvba wordt als gebruiker van de gronden (erfpachthouder) vrijgesteld van de verplichting om een beschrijvend bodemonderzoek en een eventuele bodemsanering uit te voeren. Navolgend schreef de OVAM dan ook Interwaas als erfpachtgever aan. De OVAM stelt hierin dat een beschrijvend bodemonderzoek nodig is omwille van een gemengd-overwegend historische bodemverontreiniging PFAS. Wij krijgen hiervoor tijd tot 30 juli 2025!

Op 28 februari 2024 vond een infovergadering voor de buurt plaats. Daarbij werd de verdere aanpak geschetst, met focus op het verwijderen rioolkolkenslib, de opmaak van het BBO en de daarin voorgestelde maatregelen, de aanzet van het BSP en de timing van zowel de afvoer van het rioolkolkenslib, het BBO en BSP als de werkzaamheden van de Wase golf.

Ervaringsuitwisseling tussen Wase gemeenten

Ook in 2023 ondersteunde Interwaas collega-groepen zodat positieve ervaringen en deskundigheid konden worden gedeeld. De collega-groepen bestaan binnen de meeste domeinen waarop Interwaas actief is: omgeving (ruimte en milieu), mobiliteit, wonen, klimaat, energielandschap, sociale economie, wijk-werken, Socio-economische Raad Waasland, erfgoed en cultuur.

Interwaas is een heel geschikt forum voor ervaringsuitwisseling. Als intergemeentelijk samenwerkingsverband heeft het contacten met ambtenaren en organisaties in alle steden en gemeenten van het Waasland. Het kan als overkoepelende organisatie de contacten tussen de individuele steden en gemeenten coördineren en faciliteren. Dit laat toe 'over het muurtje te kijken, te leren van elkaars 'best practices' en van ideeën te wisselen over hoe problemen kunnen worden aangepakt. Interwaas heeft op heel diverse domeinen know how in huis, wat ook een cross-over overlegmodellen mogelijk maakt.

Het overlegmodel is ook belangrijk omdat het de basis vormt voor de werking van Interwaas. Het beleid is gebaseerd op inspraak via diverse stuurgroepen en adviescomités. Daarin zijn zowel het beleids- als ambtelijk niveau vertegenwoordigd. De raad van bestuur neemt akte van al dit voorbereidend werk en beslist finaal.

Gemeenschappelijke tools of databanken, bruikbaar voor de verschillende steden en gemeenten

---

PIT

Om de dringende geneeskundige hulp in het Waasland naar een hoger niveau te tillen, investeren Vitaz, de Hulpverleningszone Waasland, Interwaas en de ziekenwagendienst van

de Haven van Antwerpen Siwha in drie extra PIT's. De raad van bestuur zette op 1 juni 2022 het licht op groen hiervoor.

Een PIT is een paramedisch interventieteam bestaande uit een ambulance met een verpleegkundige aan boord. Hiermee kan op het grondgebied van het volledige Waasland binnen de 15 minuten sneller dringende geneeskundige hulp worden aangeboden.

De meerkost van de nieuwe manier van werken wordt geraamd op 600.000 euro per jaar. Die meerkost werd verdeeld over VITAZ (41,7 %) en Hulpverleningszone Waasland via Interwaas (58,3 % of 350.00 euro).

De drie nieuwe PIT's gingen operationeel op 17 april 2023. De ambulances staan paraat in de brandweerkazerne in Beveren, aan de spoeddienst van Vitaz in Sint-Niklaas en in de Waaslandhaven met een PIT-team ter beschikking. De ambulance van Sint-Gillis-Waas rijdt van maandag tot vrijdag vanuit Stekene in de dagsituatie. 's Nachts en in het weekend gaat die terug naar Sint-Gillis-Waas. Vanaf mei staat ook een PIT in de haven te beschikking, beheerd door private partner Siwha.

Op 3 mei werd de werking voorafgaand aan de raad van bestuur van Interwaas bij VITAZ voorgesteld aan de pers. Het initiatief kreeg ruime weerklank.

ODISEE

In het kader van de Ruimtelijk Economische Studie en het relanceplan van de stad Sint-Niklaas werd Odisee in Sint-Niklaas als enige hogeschool in het Waasland bevraagd en uitgedaagd om na te denken hoe ze meer kan betekenen voor onze regio.

Odisee stelde voor in academiejaar 2025-2026 te starten met een graduaatsopleiding: 'Graduaat in bedrijfskunde'. Graduaatsopleiding zijn sterk arbeidsmarkt -en praktijkgericht. Er bestaat in de regio zeker behoefte aan mensen met dergelijk profiel of opleiding. De voorgestelde opleiding is sterk gericht op werkplek gericht leren, samen met de Wase bedrijven. Het gaat over nieuwe graduaatsopleidingen: programmeren, systeem en netwerkbeheer, sales support, marketing & communicatie support. Ook transport en logistiek worden erbij betrokken.

In de startfase (twee jaar) is een externe financiering noodzakelijk. Om dit te kunnen realiseren, vroeg Odisee een prefinanciering van 150.000 euro voor elk van de eerste academiejaren. Vanaf het derde jaar neemt Vlaanderen dit op zich.

Gezien het belang van de opleiding voor het bedrijfsleven in het hele Waasland en de beperkte budgettaire mogelijkheden van de stad Sint-Niklaas, werd de vraag tot financiering voorgelegd aan Interwaas. Het opleidingsaanbod situeert zich weliswaar in Sint-Niklaas maar overstijgt de stad. Het komt zowel werkgevers als (toekomstige) werknemers ten goede komt. Stageplaatsen en plaatsen voor tewerkstelling zullen zich over het hele Waasland bevinden.

De raad van bestuur van 7 juni gaf opdracht de opportuniteit van de vraag naar een bijkomende graduaatsopleiding bedrijfskunde in Odisee verder na te gaan. De vraag werd onder meer afgetoetst in de SERW, socio-economische raad Waasland (SERW) op 21 september. Die reageerde principieel positief. De leden engageerden zich de vraag mee te nemen. Ook bij werkgevers en werknemers was immers een draagvlak nodig.

Op 4 oktober stemde de raad in met het ondersteunen van de nieuwe opleiding met een bedrag van twee keer 150.000 euro.

De nieuwe graduaatsopleiding werd op 31 januari 2024 voorgesteld aan de pers.

SAMENWERKINGSPROTOCOL ZWIJNDRECHT – IGEMO – INTERWAAS

In Zwijndrecht werd in 2022 bodemverontreiniging met PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen) afkomstig van het bedrijf 3M vastgesteld. Er werd in samenspraak met de Vlaamse overheid een grote saneringsoperatie opgestart. Een van de elementen in deze sanering is het begeleiden van de bevolking gedurende het saneringstraject.

In die begeleiding van de bewoners wil de gemeente ook inzetten op een onafhankelijke ombudsdienst. Hiervoor werd een samenwerking met de collega's van IGEMO opgezet. Het gaat over 2,5 krachten voor een periode van vijf jaar (mogelijks nog uit te breiden), waarbij Interwaas mee opvolgt en ondersteunt.

In 2023 was er weinig evolutie in de werking van de ombudsdienst.

GROEPSAANKOOP LOKALE GROENE STROOM

Na een eerdere succesvolle groepsaankoop werd voorjaar 2023 beslist om opnieuw een groepsaankoop lokale groene stroom voor de Wase gemeenten te organiseren. Het had wat voeten in de aarde vooraleer de gemeenten een beslissing genomen hadden, maar finaal werd in oktober een aanbesteding gelanceerd. Hoofddoelstelling van de groepsaankoop is een voordelig contract te kunnen verkrijgen voor de gemeentes en aanverwanten voor leveringsperiode 2024 – 2025, met mogelijke verlenging van een bijkomend jaar. Nemen deel: Kruikeke, Hamme, Sint-Gillis-Waas, Zwijndrecht, Zorgpunt Waasland, Interwaas alsook de OCMW's, politiezones, hulpverleningszones, AGB's en kerkfabrieken binnen deze gemeenten.

Het bestek 'Raamovereenkomst in drie percelen voor de levering van elektriciteit, garanties van oorsprong en injectie' bestaat uit drie percelen:

- perceel 1: aankoop elektriciteit. We kiezen voor de aankoop van grijze stroom, dit laat toe om eigen geproduceerde garanties van oorsprong (GO's) te gebruiken en het resterende volume tegen de meest interessante prijs groen te kleuren.
- perceel 2: aankoop GO's. Een energieleverancier zal in principe altijd grijze stroom leveren; bij een elektriciteitscontract sat '100% groene stroom' garandeert, zal de leverancier die groen kleuren door enerzijds GO's geproduceerd via zijn eigen productie-installaties in te zetten en anderzijds door deze apart aan te kopen op de markt. Om de optie voor energiedelen open te houden wordt dit in een apart perceel in de markt gezet.
- perceel 3: injectie elektriciteit.
- Dit laat toe voor afname, aankoop GO's en injectie, telkens de economisch meest gunstige partij te kiezen. Het bestek werd op 21 oktober in de markt gezet. Offertes werden geopend op 21 november.

Alleen Wase Wind cv uit Sint-Gillis-Waas diende in voor de percelen 1 en 3. Wase wind gaf aan op perceel 2 niet te willen bieden omdat alle in perceel 1 aangeleverde elektriciteit geleverd wordt inclusief garanties van oorsprong van in het Waasland opgewekte windstroom. De nodige GVO's worden maandelijks ingeleverd bij de VREG.

De percelen 1 en 3 werden gegund aan Wase Wind cv. Er werd beslist om perceel 2 niet langer in de markt te zetten.

SD 9: Geïntegreerde streekontwikkeling en regionale coördinatie

Geïntegreerde streekontwikkeling

SOCIO-ECONOMISCHE RAAD WAASLAND (SERW)

WERKING

De Socio-economische Raad Waasland, sinds midden 2021 ingebed in de werking van Interwaas, was in 2023 samengesteld uit:

6 vertegenwoordigers van de sociale partners: waarvan 3 van de werkgeversorganisaties zijnde Boerenbond, Unizo en Voka Antwerpen-Waasland en 3 van de werknemersorganisaties zijnde ACLVB Waas & Dender, ABVV en ACV Oost-Vlaanderen

6 vertegenwoordigers van de lokale besturen:

- Filip Kegels (Beveren)
- Dirk De Ketelaere (Kruibeke)
- Pascal Buytaert (Sint-Gillis-Waas)
- Ine Somers (Sint-Niklaas)
- Stephan Van der Gucht (Temse)
- Ann Van Damme (Zwijndrecht)

Deskundigen (zonder stemrecht):

- Interwaas en VDAB zijn permanente deskundigen.
- Andere deskundigen zoals de provincie Oost-Vlaanderen, POM Oost-Vlaanderen, onderwijspartners, ... kunnen ad hoc in functie van een bepaald thema uitgenodigd worden.

Voorzitter van de Socio-economische Raad Waasland is schepen Pascal Buytaert (Sint-Gillis-Waas). Ondervoorzitter is Frank Van Dorselaer namens ABVV Oost-Vlaanderen.

De SERW kwam in 2023 vier keer samen.

Op **2 maart 2023** kwamen aan bod:

- toelichting ESF Capacity Building lokale partnerschappen – stand van zaken
- regionaal mobiliteitsoverleg
- toelichting tool 'registratie vraag naar ruimte' + toelichting 'Oefening over ruimte voor bedrijventerreinen door Voka - Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland'
- middelen ERSV POM Oost-Vlaanderen voor regionale projecten
- terugkoppeling overleg kinderopvang 14/02/23
- toelichting ESF- en EFRO-oproepen
- opvolging actieplan SE-Raad Waasland

- Vlaamse werkgelegenheidsconferentie (13/06/23 – Genk)
- toelichting overzicht verschillende tewerkstellingsmaatregelen
- digibankproject 'Weerbaar digitaal': stand van zaken en planning digipunten
- studie- en netwerkmoment op 28/04/23 'Maak ruimte voor Oost-Vlaanderen'

Op 25 mei 2023 kwamen aan bod:

- werking SE-Raad Waasland: voorstel om alle Wase lokale besturen uit te nodigen voorstel tot aanpassing Huishoudelijk Reglement
- ESF Capacity Building Lokale partnerschappen in Waasland: stand van zaken
- toelichting voorontwerp regionaal mobiliteitsplan
- toelichting oefening Ruimte om te ondernemen in Waasland
- toelichting beleidsplan 'Maak ruimte voor Oost-Vlaanderen 2050'
- regionale organisatienetwerken 4de Pijler Inburgering (participatie- en netwerktrajecten)
- opvolging actieplan SE-Raad Waasland
- toelichting conceptnota verplichte Inschrijving leefloongerechtigden

Tijdens deze vergadering beslisten de leden om de socio-economische raad open te stellen voor alle Wase lokale besturen en hen voortaan ook uit te nodigen. Zo wordt een maximale betrokkenheid van de gemeenten gegarandeerd. In opvolging hiervan werd het huishoudelijk reglement aangepast. Alle Wase lokale besturen kunnen een persoon met relevante expertise konden afvaardigen alsook een plaatsvervanger. Evenwel blijven eerder gemaakte afspraken bij een stemming behouden. 6 lokale besturen een stem kunnen uitbrengen.

Een schrijven werd vervolgens gericht aan die gemeenten die nog niet vertegenwoordigd waren in de socio-economische raad. Stad Lokeren en gemeenten Moerbeke, Stekene en Waasmunster werd gevraagd om een mandataris aan te duiden voor de socio-economische raad, zowel een effectief als een plaatsvervangend lid.

Op 21 september 2023 kwamen aan bod:

- goedkeuring aanpassing huishoudelijk reglement
- toelichting socio-economische situatieschets provincie Oost-Vlaanderen – regio Waasland
- toelichting Relanceplan economie stad Sint-Niklaas
- openbaar onderzoek Regionaal mobiliteitsplan Vervoerregio Waasland
- stand van zaken ESF Capacity Building lokale partnerschappen
- Regionaal organisatienetwerk Waasland 4de pijler Inburgering: goedkeuring project + stand van zaken opstart
- toelichting Subsidieoproepen Pendelfonds en Lokaal activeringspact
- opvolging actieplan SE-Raad 2023: stand van zaken
- publieke raadpleging over nieuwe verbindingsweg N70-E34
- nieuwe fase Westelijke Ontsluiting Waaslandhaven
- variapunten zoals Stand van zaken graduatsopleiding Odisee, Zorgberoepenrally 14/11/23 Beveren ...

Op **14 december 2023** stonden volgende punten op de agenda:

- toelichting projectoproep Leader Waasland
- stand van zaken Openbaar onderzoek regionaal mobiliteitsplan
- terugkoppeling projecten lokaal activeringspact
- toelichting bevindingen VIONA rapport 'activering leefloners'
- toelichting eerste resultaten bevraging 'Ruimte om te ondernemen in Waasland'
- opvolging actieplan SE-Raad 2023 en Actieplan SE-Raad Waasland 2024
- stand van zaken Regionaal organisatienetwerk 4de pijler inburgering Waasland
- terugkoppeling ROF duaal leren 11/10/23: nieuwe programmatieaanvragen duaal leren
- toelichting Leerjobs: van start op 01/01/24
- opvolging graduaatsopleiding bedrijfskunde Odisee
- voorstel vergaderdata 2024

Omdat in 2022 tijdens de vergaderingen van de SE-raad herhaaldelijk de problematiek van het tekort aan opvangplaatsen voor baby's en peuters en het vinden en houden van medewerkers in de kinderopvang aan bod kwam, organiseerden we in samenwerking met VVSG op 14 februari 2023 een sessie over deze problematiek.

In de sessie van 15 december 2023 werd dieper ingegaan op het BOA-decreet.

In 2024 wordt de werking van de Socio-economische Raad Waasland bestendig en het goedgekeurde actieplan uitgevoerd. Gezien het enthousiasme van de aanwezige lokale besturen op de sessies kinderopvang maken we in 2024 werk van de opstart van een lerend netwerk kinderopvang waarbij we sessies zullen voorzien over opvang baby's en peuters' en 'het BOA-decreet'.

REGIONAAL OVERLEGFORUM (ROF) DUAAL LEREN WAAS & DENDER

Het ROF duaal leren Waas & Dender is samengesteld uit onderwijspartners die in de regio Waas en Dender duaal leren aanbieden (voltijdse secundaire scholen, Centra Leren & Werken, Syntra Midden-Vlaanderen), aanbieders ondersteuning alternerend leren, Vrij CLB Waas & Dender, GO! CLB Prisma, een afvaardiging van de sociale partners, van VDAB, een vertegenwoordiging van het departement Onderwijs en Vorming, van departement Werk en Sociale economie, van de dienst flankerend onderwijsbeleid provincie Oost-Vlaanderen.

Het platform kwam in 2023 twee keer samen.

Op **10 mei 2023** kwamen aan bod:

- een toelichting van het actieplan van het Vlaams partnerschap duaal leren
- ervaringsuitwisseling: wat loopt goed, minder goed – ervaren knelpunten – goedgekeurde programmatie-aanvragen 2023-2024
- de organisatie van een event duaal leren in regio W&D
- toelichting van de wijzigingen van het onderwijsdecreet met o.a. info i.v.m. nieuwe programmatieaanvragen
- toelichting transitietrajecten in regio Waas & Dender
- terugkoppeling overleg kinderopvang lokale besturen Waas en Dender en opleidingsaanbod kinderbegeleider in de regio

Op **11 oktober 2023** stonden volgende punten op de agenda:

- toelichting schoolverlatersrapport VDAB
- stand van zaken duaal leren in de regio met een ervaringsuitwisseling over o.a. nieuw gestarte opleidingen duaal leren, aantal leerlingen in duale opleidingen, ervaren knelpunten, aandachtspunten, ...
- toelichting actieplan duaal leren RTC Oost-Vlaanderen
- opvolging actieplan Vlaams partnerschap duaal leren
- toelichting van de ACT-toolbox (zoektool naar talent)
- toelichting en bespreking van de nieuwe programmatieaanvragen duaal leren schooljaar 2024-2025

Begin oktober besliste promotor PROFO vzw de OAL-werking (= Ondersteuning Alternierend Leren) voor de regio Sint-Niklaas stop te zetten waardoor jongeren van de scholen CLW Connect en CDO Newton niet meer begeleid konden worden in een competentieversterkend traject. Het resterende budget van de promotor moest teruggegeven en overgeheveld worden naar één of meerdere organisaties binnen het bestaande partnerschap van aanbieders Ondersteuning Alternierend Leren binnen de regio Waas en Dender.

Op 8 november 2023 vond een overleg plaats over het opmaken van een voorakkoord over de herverdeling van de resterende middelen tussen de huidige aanbieders, zijnde het Huis van het Kind stad Sint-Niklaas en Groep INTRO vzw. Er werd afgesproken de resterende middelen procentueel te herverdelen onder de beide organisatoren en de middelen te besteden aan de uitwerking van een groepsaanbod en individuele begeleiding van de jongeren deeltijds leren gedurende de resterende maanden van het schooljaar 2023-2024 en het schooljaar 2024-2025.

Tevens hebben we met verschillende onderwijspartners overlegmomenten (27 oktober en 14 november) gehad voor de organisatie van een netwerkmoment voor bedrijven (of een speeddate voor bedrijven en jongeren duaal) en een netwerkmoment voor trajectbegeleiders van de scholen. Beide initiatieven zullen in 2024 verder geconcretiseerd en uitgerold worden.

LEREND NETWERK OCMW'S WAAS EN DENDER

Het lerend netwerk voor de trajectbegeleiders van de OCMW's van Waas & Dender kwam in 2023 drie keer samen. De sessies kenden steeds een zeer hoge opkomst.

Op **21 maart 2023** kwamen aan bod:

- TWE OCMW: wat als tijdens art. 60 blijkt dat de reguliere arbeidsmarkt toch niet haalbaar is? De Wase Werkplaats komt toelichten welke mogelijkheden er bij hun zijn.
- aanbod Duo for job
- Routing VDAB / OCMW
- jaarplanning Waasland + jaarplanning Scheldeland: overzicht aanbod.
- inschrijven Oekraïners bij VDAB
- JSS (JobSeekerService) van KSZ al bij sommige OCMW's geactiveerd
- TWE OCMW in kaart: elk OCMW stelt dit voor met als doel gemeenschappelijke noden en behoeften in kaart te brengen, ter inspiratie en kennisdeling

Op **15 juni 2023** organiseerden we, samen met de regisseurs sociale economie en werk, in het VDAB Competentiecentrum te Hamme een 'Meet & Greet' met de maatwerkbedrijven uit de regio Waas en Dender. Het werd een boeiende namiddag waarbij de trajectbegeleiders van de OCMW's en van VDAB kennis konden maken met het aanbod van de maatwerkbedrijven. In 2024 wordt hier een vervolg aan gegeven en wordt aan de trajectbegeleiders de mogelijkheid geboden om een bezoek te brengen aan de maatwerkbedrijven.

Op **16 november 2023** kwamen aan bod:

- dashboard lokale besturen Waasland + Scheldeland
- vervolg TWE OCMW in kaart
- casebesprekingen en ervaringsuitwisseling
- lopende / goedgekeurde projecten: Lokaal ActiveringsPact, Goedgekeurde projecten vanuit subsidieoproep provinciebestuur Oost-Vlaanderen, Verlenging digibanken Waasland en Scheldeland
- nieuwe vorm van werkplekieren: leerjobs
- jaarplanning Waasland + jaarplanning Scheldeland en overzicht

In 2024 wordt de werking van het ROF duaal leren Waas & Dender en van het Lerend netwerk OCMW's Waas & Dender verdergezet.

REGIONAAL ORGANISATIENETWERK 4DE PIJLER INBURGERING WAASLAND

Eind december 2022 lanceerde Europa WSE de oproep 'Regionale organisatienetwerken participatie- en netwerktrajecten - 4de pijler inburgering'. Via regionale organisatienetwerken wil Vlaanderen lokale besturen en een brede waaier aan maatschappelijke actoren laten samenwerken om samen acties op te zetten om een divers en kwalitatief aanbod te realiseren, opdat iedere nieuwkomer een zinvol participatietraject kan volgen dat aansluit bij de eigen noden en interesses.

Dit is een complexe uitdaging die niet door één lokaal bestuur alleen kan worden aangepakt. Het antwoord op deze uitdaging overstijgt één sector, één actor of één domein. Zonder engagementen van diverse maatschappelijke sectoren, organisaties en burgers uit de samenleving en zonder samenwerking tussen lokale besturen, is het onmogelijk om een kwaliteitsvol aanbod op maat van de diverse groep inburgeraars te realiseren.

De gelanceerde oproep is geen klassieke projectoproep, maar een meerjarenstrategie voor de periode 2023-2028. Daarbij kiest Vlaanderen voor een Vlaanderen-brede uitrol van regionale netwerken van lokale besturen en organisaties op het niveau van de 15 referentieregio's en de 3 grootsteden Antwerpen, Gent en Brussel.

De netwerken worden voor een periode van 6 jaar gefinancierd. Daarbij worden middelen voorzien voor netwerkmedewerkers om het organisatienetwerk in de regio op te starten en te leiden. Daarnaast is er per regio ook een budget toegewezen voor acties om het aanbod te ontsluiten.

De oproep is een samenwerking met kabinet van de Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, het Agentschap Binnenlands Bestuur, VVSG en de Agentschappen Integratie en Inburgering.

Op **6 februari 2023** (VAC – Gent) organiseerde Europa WSE een infosessie over deze oproep voor de lokale besturen in de referentieregio's Gent, Waasland en Vlaamse Ardennen. Lokaal bestuur Lokeren, Sint-Gillis-Waas en Sint-Niklaas alsook Interwaas waren

hierop aanwezig. Er werd gepeild bij de aanwezige Wase lokale besturen welke organisatie het netwerkleiderschap eventueel zou kunnen opnemen. Zij gaven aan dat de Eerstelijnszones Waasland, Stad/OCMW Sint-Niklaas of Interwaas het netwerkleiderschap eventueel zouden kunnen opnemen.

Stad Sint-Niklaas organiseerde op **9 maart 2023** een werksessie, onder begeleiding van TweePerenboom waarop diensthoofden welzijn van de Wase lokale besturen, eerstelijnszones Waasland en Interwaas aanwezig waren. Tijdens deze sessie werd voorbereidend werk gedaan in functie van de projectaanvraag en werd het opnemen van het netwerkleiderschap/promotorschap besproken.

De vertegenwoordiger van de eerstelijnszones Waasland gaf aan dat zij het netwerkleiderschap niet zullen opnemen. Sint-Niklaas zei bereid te zijn dit als centrumstad voor de referentieregio Waasland te willen opnemen. De andere aanwezige lokale besturen stelden voor dat Interwaas het netwerkleiderschap/promotorschap opneemt. Met een collegebeslissing werd aan de Wase lokale besturen het mandaat gevraagd voor het opnemen van het netwerkleiderschap door Interwaas.

De volgende werksessie in voorbereiding van onze projectaanvraag is doorgegaan op **18 april 2023** waarbij we ingezoomd hebben op de ambitie en het doel van het regionale organisatienetwerk, het partnerschap, de governance en het netwerkleiderschap, vragen die beantwoord dienen te worden in de projectaanvraag.

De projectaanvraag werd op **3 mei 2023** voorbereid in een klein werkgroepje om het voorstel vervolgens op **15 mei 2023** terug te koppelen naar en te bespreken met de voltallige werkgroep. De definitieve projectaanvraag werd vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de Wase Colleges. De deadline van indiening was **31 mei 2023**.

Eind juni 2023 ontvingen we de goedkeuring van onze projectaanvraag, weliswaar met een aantal aandachtspunten waarmee we rekening dienen te houden bij de uitvoering ervan.

Het organisatienetwerk kwam op volgende tijdstippen samen:

12 juli 2023: samenkomst van de stuurgroep met volgende agendapunten:

- bespreking beoordeling Europa WSE projectaanvraag + opvolging
- bespreking opstart organisatienetwerk

Er werd beslist om de stuurgroep (leden en collega's van de leden stuurgroep) samen te brengen voor het uitwerken van de governance, dit onder begeleiding van de organisatie voor ondersteuning voor strategisch en belanghebbendenmanagement TweePerenboom

4 september 2023: samenkomst van de stuurgroep met volgende agendapunt

- uittekenen van de governance van ons netwerk, onder begeleiding van TweePerenboom

Het was een intensieve werk- en doe-sessie, waarbij we samen nadachten over onze governance. Bedoeling van deze sessie: ons tot nieuwe inzichten brengen.

In opvolging van deze vergadering werd beslist om eerst de verdiepende sessies 'stakeholdersmanagement' en 'governance' van het leertraject van Europa WSE mee te volgen, om nadien de verworven inzichten toe te passen op ons netwerk.

10 november 2023: samenkomst van de kerngroep met volgende agendapunten:

Projectopvolging Europa WSE

- leertraject: LN – verdiepingssessies – intervisies
- voortgangsmetingen (6- maandelijks)
- reviews/reflectiemomenten
- projectoproep 60 'Samen bouwen aan sociale netwerken voor nieuwkomers in jouw regio' (= een gesloten oproep voor de organisatienetwerken)

Vorbereiding vergadering stuurgroep **23 november 2023.**

- agendasetting
- welke organisaties uitnodigen?
- aanpak (ondersteuning door TweePerenboom)
- vervolgspraken werkgroepje

23 november 23: samenkomst van de stuurgroep met volgende agendapunten:

- Stand van zaken project
  - projectopvolging Europa WSE
  - wat is een organisatienetwerk?
  - toelichting projectoproep 60 'Samen bouwen aan sociale netwerken voor nieuwkomers in jouw Regio' – opmaak actieplan
- terugkoppeling kennismakingsgesprekken met lokale besturen
- voorstel plan van aanpak
- varia

Conclusie: het voorgestelde plan van aanpak werd goedgekeurd en er werd beslist voor de uitvoering ervan ons te laten ondersteunen en te begeleiden door TweePerenboom.

HetpPlan van aanpak was

- de organisatie van een inspiratienamiddag 'Bouw mee aan een warme samenleving' op 6 februari 2024. Doelgroep: Lokale besturen, organisaties, bedrijven, burgers, ...
- bevraging inburgeraar: met het 'gebruikers centraal'-principe in het achterhoofd zal de inburgeraar worden bevraagd (bijvoorbeeld via een focusgroep). De inzichten die hier naar boven komen dienen als basis voor het actieplan.
- een sessie 'visie, missie en ambitie van het organisatienetwerk'
- sessie 'uittekenen governance'

Bij de uitwerking en uitvoering van 'het plan van aanpak' laten Interwaas zich begeleiden door een externe consultant, zijnde TweePerenboom.

Een klein werkgroepje, samengesteld uit lokaal bestuur Beveren, Lokeren, Sint-Niklaas en Sint-Gillis-Waas, consulent AGII en de netwerkmedewerkers, zijn onder begeleiding van TweePerenboom, de inspiratienamiddag en de sessies 'missie/visie/ambitie' en 'governance en samenwerkingsprincipes' aan het voorbereiden. Het is een tijdsintensief en uitdagend traject, dat we in co-creatie willen doen met de partners van het organisatienetwerk. Het kleine werkgroepje kwam hiervoor al samen op 5 en 21 december 2023.

In 2024 werken de netwerkmedewerkers dit plan van aanpak verder uit, wordt het organisatienetwerk verder vorm gegeven en een actieplan uitgetekend, dit in co-creatie met alle partners, zijnde de lokale besturen en andere maatschappelijke actoren.

WAASLAND IN BALANS

Na de goedkeuring van de projectennota en de afsprakennota eind 2020 kwam in 2021 Waasland in Balans op kruissnelheid. Daarbij werden 12 hefboomprojecten afgesproken met respectievelijk Interwaas en de provincie als trekker. Hefboomprojecten zijn concrete, realisatiegerichte acties, die op een specifieke plek gepland worden met een eigen specifiek (lokaal) partnerschap. Dergelijke projecten wijken af van andere lokale projecten omdat ze een hoge mate van complexiteit hebben en een (potentieel) grote impact (kunnen) hebben op het ruimere gebied.

12 HEFBOOMPROJECTEN

Werk mobiliteit en ruimte

- HP 1.1. Afstemming en actualisatie (mobiliteits)studies – Interwaas trekt
- HP 1.2. Geïntegreerd ontwikkelingsperspectief N 70 – provincie trekt
- HP 1.3. Ontwikkelingsmogelijkheden kernen in het buitengebied in het spanningsveld van haven en (groot)stedelijke gebieden – provincie trekt
- HP 1.4. Afstemming doorstroming en verkeersleefbaarheid tussen de verschillende Wase gemeenten – Interwaas trekt

Werk economie en tewerkstelling

- HP 2.1. Revitalisatie TTS : masterplan Energie – Interwaas trekt + POM voor luik energie
- HP 2.2. Platform lokale handelaars – Interwaas trekt
- HP 2.3. Coördinatie beleid naar bedrijven en bedrijventerreinen – Interwaas trekt

Werk energie, klimaat en duurzaamheid

- HP 3.1. Opmaak adaptatieplannen voor de regio Waasland – provincie trekt
- HP 3.2. Opmaak mitigatieplannen voor de regio Waasland – Interwaas trekt
- HP 3.3. Ontharding van speelplaatsen en publieke ruimten – provincie trekt
- HP 3.4. Klimaatgezonde bossen – provincie trekt
- HP 3.5. Sensibilisering huishoudens – Interwaas trekt

Een keer per jaar wordt overleg gepleegd tussen de deputatie aan de ene kant en de voorzitter en ondervoorzitter van Interwaas aan de andere kant. Dat gebeurde op 7 juli 2023. Daarbij werden de hefboomprojecten geëvalueerd en nieuwe besproken. De raad van bestuur van 13 september besliste twee hefboomprojecten te schrappen en dertien nieuwe toe te voegen.

GESCHRAPTE HEFBOOMPROJECTEN

Werf mobiliteit en ruimte

- HP 1.2. Geïntegreerd ontwikkelingsperspectief N 70 – provincie trekt
- HP 1.3. Ontwikkelingsmogelijkheden kernen in het buitengebied in het spanningsveld van haven en (groot)stedelijke gebieden – provincie trekt

NIEUWE HEFBOOMPROJECTEN

Werf mobiliteit en ruimte

- HP 1.6. Herbevestigde agrarische gebieden in transitie (trekker Interwaas)

Werf economie en tewerkstelling

- HP 2.4. Waterstudie TTS (trekker Interwaas)
- HP 2.5. Digitaliseren leegstand op beheerde bedrijventerreinen (trekker Interwaas)
- HP 2.6. Duurzaamheidsmakelaar bedrijventerreinen (trekker Interwaas)
- HP 2.7. Bewegwijzering bedrijventerreinen (trekker Interwaas)
- HP 2.8. Waasland Circulair (trekker provincie)
- HP 2.9. Voedselstrategie Waasland (trekker provincie)

Werf klimaat en duurzaamheid

- HP 3.6. Lokale warmtenetten (Warm Waasland) (trekker provincie)
- HP 3.7. Intensieve begeleiding van gemeenten bij groenblauwe realisaties op het openbaar domein (trekker provincie)
- HP 3.8. Deelwagen zoekt dorp Waasland (trekker Interwaas)
- HP 3.9. Sensibilisatiecampagne huishoudens: duurzame last miles (trekker Interwaas)
- HP 3.10. Klimaatfonds voor burgers en verenigingen (trekker Interwaas)
- HP 3.11. Sensibilisatiecampagne huishoudens: Het Waasland renoveert collectief (klimaattafels) (trekker Interwaas)

WAT NA 2024/25?

Er wordt voorgesteld de werking verder te zetten en te werken naar gebiedsvisies en operationele programma's.

STREEKFONDS #EEN HART VOOR WAAS

Na de opstart in 2020 met de eerste oproep, volgde eind 2022 een derde oproep, opnieuw succesvol want er werden dertien projecten ingediend. In december selecteerde de jury er negen voor ondersteuning in 2023:

1. stedelijke groene oasen voor mens, klimaat en biodiversiteit. We bieden plantenpakketten aan in het Waasland.
ABLLO vzw, Waasland

2. Raakpunt: Groene ontmoetingsplek in de stad
Raakzaam, Sint-Niklaas
3. Muren die verbinden - Muurschildering 11.11.11
Lokeren
4. Mamadepot, waar duurzaamheid, warme solidariteit en lokale verbinding samen gaan. Een 2de hands winkel, een buurtpunt, een belevenis voor iedereen omdat elk kind telt!
Sint-Gillis-Waas
5. Krolleleute. Krolleleute is een ondersteuningsproject waar personen met een beperking de kans krijgen zich te ontplooiën met als eindresultaat samen een zomerbar op te richten.
Meerdonk
6. sociale moestuintjes met voedselweek met en door de kansarme doelgroep uit
Kruibeke
VZW Kruibeke Centraal
7. Kinderboerderij De Welle Wei
Vzw Hof ter Welle, Beveren
8. Troostplek
vzw Woonzorg Samen Ouder, wzc Het Hof, Sint-Niklaas
9. elektrische duo-fiets voor de bewoners van WZC Het Hof om de buurt te verkennen
vzw Samen Ouder, Sint-Niklaas

Deze projecten werden voorgesteld tijdens een projectenbeurs op 25 april in Woonzorgcentrum Het Hof in Sint-Niklaas, thuisbasis van een van de projecten.

Een delegatie van Interwaas nam ook deel aan de koninklijke gala-avond op donderdag 7 september 2023 in Opera Gent. Hiermee zet Interwaas zijn sociaal engagement in de kijker. De opbrengst van dit fundraising event in samenwerking met Opera Ballet Vlaanderen gaat integraal naar de lokale initiatieven. Het gala bood ook de gelegenheid te netwerken.

REGIONALE VERTEGENWOORDIGING

VERTEGENWOORDIGING IN MAATSCHAPPIJ LINKERSCHELDEOEVER (MLSO)

Maatschappij Linkerscheldeover (MLSO) neemt een centrale plaats in de beheerstructuur van de Waaslandhaven in. Ze staat in voor het grondbeleid en vestigingsbeleid, met uitzondering van de kadegebonden terreinen voor maritieme goederen op- en overslag. Ook het Havenbedrijf Antwerpen, in 2022 omgevormd door fusie naar Port of Antwerp – Bruges (PoAB) speelt een grote rol in de Waaslandhaven (uitbouw en beheer van de maritieme infrastructuur, het scheepvaartverkeer, het bestuur en de exploitatie van de haven).

Interwaas beschikt over 34,6% van de aandelen in MLSO. Samen met de gemeente Beveren (10,4%) en Zwijndrecht (2,5%) beschikt het Waasland over 47,5% van de aandelen. Dit garandeert een belangrijke Wase inbreng in MLSO en een betrokkenheid van het Waasland bij het beheer van de hele Waaslandhaven.

De raad van bestuur van MLSO telt 12 bestuurders:

- 2 bestuurders op voordracht van het Vlaamse gewest

- 4 bestuurders op voordracht van Havenbedrijf Antwerpen
- 3 bestuurders op voordracht van Interwaas
- 2 bestuurders op voordracht van de gemeente Beveren
- 1 bestuurder op voordracht van de gemeente Zwijndrecht

De bestuurders voor Interwaas zijn Marc Van de Vijver, André Van de Vyver en Lieve Truyman. In de raad van bestuur van Interwaas wordt telkenmale kort terug gekoppeld over de beslissingen van de raad van bestuur van MLSO.

Naar de resultaatsbestemming 2022 van MLSO werd in 2023 een dividend ten bedrage van bruto 1.314.017 euro ten voordele van Interwaas goedgekeurd.

Voor meer info over Maatschappij Linkerscheldeover verwijzen we naar het jaarverslag 2022 van MLSO en naar de website van MLSO www.mlso.be

LOGISTIEK PARK WAASLAND

Het Logistiek Park Waasland (LPW) in de zuidwesthoek van de Waaslandhaven biedt ruimte aan bedrijven uit de logistieke sector die voor hun activiteiten op de haven gericht zijn, maar niet aan de dokken zelf gelegen moeten zijn. De realisatie gebeurt door MLSO dat ook instaat voor het beheer.

Het Logistiek Park Waasland, fase west is volledig ingevuld. Er wordt uitgekeken naar de realisatie van de oostelijke zone, nu ingekleurd als tijdelijk natuurgebied. Hiervoor voorafgaandelijk een (gewestelijk) ruimtelijk uitvoeringsplan nodig is.

In 1998 werd beslist tot het graven van het Deurganckdok. In 2000 werd een Beleidsvereenkomst betreffende het logistiek park Waasland gesloten tussen het Vlaamse gewest, het Havenbedrijf en MLSO. Die houdt in dat de opbrengst (het positief saldo) van het LPW aan Interwaas toekomt als compensatie (schadevergoeding) voor het verlies aan industriële terreinen door de realisatie van het Deurganckdok. Een en ander werd geconcretiseerd in een overeenkomst MLSO – Interwaas tot bepaling van de onderlinge voorwaarden in uitvoering van de Beleidsvereenkomst betreffende het Logistiek Park Waasland van 2013. Het gecumuleerd exploitatieresultaat was eind 2019 voor de eerste maal positief. De eerste opbrengsten van het LPW ten voordele van Interwaas werden in 2020 aan Interwaas uitgekeerd. De schadevergoeding over het netto-exploitatieresultaat van het boekjaar 2022 ten voordele van Interwaas bedraagt 3.369.006 euro.

ECA

Op 31 januari 2020 besliste de Vlaamse regering tot definitieve vaststelling van het voorkeursbesluit van het complexe project 'Realisatie van extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen' (ECA). Dit complex project heeft als doelstelling de realisatie van extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen. Die moet de verwachte groei tot 2030 kunnen accommoderen, en de daarmee samenhangende ontwikkeling van industriële/logistieke gronden en de multimodale ontsluiting tot aan het hoofdnet.

In februari 2022 werd een 'Verbond voor de toekomst en leefbaarheid van het ommeland van de haven van Antwerpen, de polders op Linkerscheldeover' (gemakshalve benoemd als het Toekomstverbond) getekend. In 2023 werd hier uitvoering aangegeven, ondermeer door het opstarten van het GRUP verbindingsweg N 70 – E 34 en mobiliteitsmaatregelen (zie SD 3 Mobiliteit)

In 2023 gebeurde verder vooral onderzoek in voorbereiding van de realisatie van de extra containercapaciteit en het bekomen van de vergunningen: nautisch onderzoek, onderzoek water en grondwatereffecten, natuurcompensaties, onderzoek energieproductie, leefbaarheid polderdorpen, vrachtwagensluizen, bufferdijk, maatschappelijke kosten- baten, ...

De westelijke ontsluiting van het bijkomende containerdok kreeg verder vorm. Van 14 juli tot en met 15 september 2023 liep de periode voor adviesverlening over het voorontwerp projectbesluit Westelijke Ontsluiting Waaslandhaven (WOW). Dit deelproject voorziet onder andere in de aanleg van een multimodale ontsluiting (spoor, auto- en vrachtverkeer, fiets) van in de haven tot op het hoofdnet, en dat vóór de realisatie van het geplande Tweede Getijdendok.

Op 8 maart 2024 stelde de Vlaams regering het ontwerp van projectbesluit van de westelijke ontsluiting van de Waaslandhaven, deel van het Complex Project 'Extra containerbehandelingscapaciteit Antwerpen' vast. Het ontwerp beschrijft de keuze voor een van de onderzochte alternatieven en de motivaties hiervoor, rekening houdend met gekregen adviezen en met een reeks milderende maatregelen. Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken zal het ontwerp van projectbesluit onderwerpen aan een openbaar onderzoek.

En ook in dit dossier is bijkomend milieuonderzoek nodig in functie van PFAS en stikstof.

EGTS LINIELAND EN HULST

De Linieraad van de EGTS Linieland Waas en Hulst kwam vier maal samen in 2023 (28 maart, 20 juni, 3 oktober en 12 december). Interwaas wordt in de Linieraad vertegenwoordigd door bestuurder Chris Lippens.

In 2023 werd vooral gewerkt rond:

- statutenwijziging
- Grenspark Groot Saefthinghe , Interreg VI project
- jobbeurs en minicolloquium n.a.v. 10 jaar jobbeurs
- Grenzeloze mobiliteit – busverbinding Sint-Niklaas - Hulst
- Zeeuws-Wase bossen
- Zeeuws-Vlaamse regiovisie
- projecten

Begin 2023 werd de nieuwe burgemeester van Hulst, mevr. Ilona Jense – van Haarst (afgevaardigde voor Hulst) ook als voorzitter van de Linieraad verkozen.

Eind maart werd afscheid genomen van directeur Richard Meerschaert. Sinds september 2023 is de nieuwe directeur Vincent De Keer aan de slag.

Voor meer info: www.egtslinieland.eu

LEADER

De Provincie Oost-Vlaanderen startte in maart 2023 met de voorbereiding van de nieuwe lokale ontwikkelingsstrategie (LOS) voor het Europees subsidieprogramma LEADER 2023 – 2027. De werkingsregio van LEADER Grensregio Waasland werd in vergelijking met de vorige periode uitgebreid met Waasmunster, de Lokerse deelgemeenten Daknam en Eksaarde en de Temsese deelgemeenten Elversele, Tielrode en Steendorp. De naam werd

hierdoor gewijzigd naar LEADER Waasland. Het subsidiebedrag werd opgetrokken van 1,3 miljoen tot 2,4 miljoen euro.

Om de nieuwe LOS voor te bereiden, werd een 'leader adviesgroep' (LAG) opgestart. De raad van bestuur onderschreef het belang van LEADER binnen de regiowerking en vaardigde op 3 juni communicatieverantwoordelijke van Interwaas Koen Dewanckel af om deel uit te maken van de LAG.

De lokale ontwikkelingsstrategie 2023-2027 stelt een aantal nieuwe doelstellingen voor het Waasland voorop:

SD 1: DE LAND- EN TUINBOUW IN HET WAASLAND IS ECONOMISCH RENDABEL EN ECOLOGISCH DUURZAAM

OD 1.1. Stimuleren van duurzame landbouwverbreding

OD 1.2. Stimuleren van rendabele valorisatie en verwerking van biomassa-resten

OD 1.3. Experimenteren met innovatieve, duurzame (circulaire) productie- en verwerkingstechnieken en/of verdienmodellen

SD 2: HET WASE LANDSCHAP IS KLIMAATGEZOND EN VERSTERKT DE BIODIVERSITEIT EN BIJHORENDE ECOSYSTEMEN

OD 2.1. Investeren in de ontwikkeling van open ruimte ifv klimaatadaptatie en -mitigatie en beschermen van biodiversiteit

OD 2.2. Investeren in de kwaliteit van het integraal bodem- en watersysteem in het Waasland

SD 3. DE DORPEN IN HET WAASLAND BIEDEN HOGE KWALITEIT VAN LEVEN EN RICHTEN ZICH OP DE TOEKOMST, MET OOG VOOR HET EIGEN WASE KARAKTER

OD 3.1. Realiseren van toekomstbestendige en kwalitatieve ontmoetingsplaatsen, met oog voor een kwalitatieve aansluiting met het omliggende landschap

OD 3.2. Realiseren van activiteiten, evenementen en projecten die de lokale gemeenschap versterken

OD 3.3. Stimuleren van een slimme transitie van gemeenten via het opstellen en/of uitvoeren van een strategie

Voor de eerste projectoproep was 750.000 euro ter beschikking. LEADER financiert daarmee 65% van de kosten voor een project. Van het overige bedrag moeten de indieners zelf minstens 15% kunnen betalen en mogen ze voor 20% bij andere instanties (zoals de gemeenten) aankloppen.

Over de nieuwe manier van werken organiseerde LEADER op maandag 6 november 2023 een vormingsmoment voor de LAG-leden in de kantoren van Interwaas. Daar namen ook vijf collega's van Interwaas aan deel. Op die manier waren zij helemaal op de hoogte van hoe ze zelf Interwaas-projecten kunnen indienen of anderen hierin adviseren/begeleiden.

Op maandag 13 november nam een delegatie van Interwaas deel aan het aftrapmoment van 'LEADER Waasland 2023-2027' in Steendorp.

De projectvoorstellen voor de eerste oproep moesten worden ingediend tegen ten laatste woensdag 10 januari 2024. De uitgewerkte versie van de door de LAG positief geadviseerde voorstellen werd verwacht tegen ten laatste vrijdag 8 maart 2024.

Vanuit de deelwerkingen van Interwaas werden op 10 januari 2024 negen voorstellen ingediend. Na evaluatie op 16 januari adviseerde de LAG van LEADER vijf projecten verder te verfijnen voor definitieve indiening op vrijdag 8 maart. Daarnaast werd Interwaas door derden gevraagd als partner.

Na het eerste enthousiasme over de positieve adviezen bij de projectvoorstellen, bleek de uitwerking ervan in de praktijk een ander paar mouwen. Bij de voorstellen is het (financieel) engagement nodig van diverse partners die daarover ook intern de nodige procedures moeten doorlopen. Binnen de vooropgestelde timing (periode tussen 10 januari en 8 maart) konden deze engagementen onvoldoende concreet worden gemaakt. Daarom werd beslist om de projectvoorstellen eerst verder uit te werken en pas in te dienen voor de tweede oproep najaar 2024.

NETWERKMANAGEMENT

BURGEMEESTERSOVERLEG

Het Waas burgemeestersoverleg vindt in het Waasland soms plaats binnen of aansluitend aan de raad van bestuur van Interwaas. Naast de in de raad zetelende burgemeesters worden voor sommige onderwerpen de andere burgemeesters mee uitgenodigd. In 2023 organiseerde Interwaas drie keer een burgemeestersoverleg over volgende onderwerpen:

7 juni

Ontwerp van beleidsplan 'Maak ruimte voor Oost-Vlaanderen 2050'.

13 september

Memorandum VVSG verkiezingen 2024

4 oktober

'Energie landschap Waasland 2050'

VLINTER

Interwaas is actief betrokken bij VLINTER, de samenwerking van de 12 Vlaamse intergemeentelijke verenigingen voor streekontwikkeling en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Directeur Bart Casier van Interwaas is voorzitter van VLINTER.

De doelstellingen van VLINTER zijn:

- het opvolgen van beleidsmatige initiatieven en beleidsvoorbereidend werk
- belangenbehartiging
- ervaringsuitwisseling

Eenzijds wil VLINTER haar leden zo goed mogelijk informeren over alle aspecten van het beleid op vlak van streekontwikkeling en anderzijds wil VLINTER als gesprekspartner

fungeren voor alle betrokken actoren. VLINTER werkt hiervoor samen met VVSG omdat intergemeentelijke samenwerkingsverbanden uitdrukkelijk worden gezien als een verlengstuk van het lokaal bestuur. VLINTER heeft twee personeelsleden, die ingebed zijn binnen de VVSG.

Via het overleg van de directeurs en meerdere werkgroepen wordt ervaring uitgewisseld, informatie meegedeeld en worden standpunten ingenomen.

Belangrijke punten in 2023 waren:

- het Regiodecreet en de uitwerking er van (burgemeestersoverleg, gebiedsgerichte werking, regiodeals, ...)
- de BTW en dienstverlenende verenigingen
- Labo regiovorming
- Memorandum VVSG en input Vlinter
- Mobiliteit en de vervoersregio's
- Technische assistentiehubs energiegemeenschappen
- Rapport De Rynck en Janssens

Halfweg 2023 werden de resultaten van de evaluatie geconcretiseerd in een vernieuwde werkingsaanpak.

BOELWERFKRAAN

Het gemeentebestuur van Temse stelde in september 2022 de vraag aan Interwaas om als eenmalige projectsubsidie 10% van de kostprijs van 1,5 miljoen euro voor de instandhouding en onderhoud van de torenkraan van de Boelwerf te willen financieren. Dat komt neer op 150.000 euro. Het project wordt gekaderd als maatschappelijk project met focus op de geschiedenis van de Boelwerf, de reconversie, de link met het Waasland, de blijvende impact en stimulerende rol en de industrieel-archeologische waarde en sociaal-culturele waarde.

De raad van bestuur ging hiermee principieel akkoord op 7 oktober 2022. Er werd ook gevraagd een kader te creëren voor de eenmalige cofinanciering van dergelijke lokale projecten met een bovenlokaal Waas karakter.

De gemeenteraad van Temse keurde op 27 februari 2023 de projectsubsidie door Interwaas goed. De start van de werkzaamheden is gepland in april 2024.

SD 10: Het verzekeren van een performante werking, organisatie en relatie met de stakeholders

Het verzekeren van en performante werking

COMMUNICATIEPLAN

De opdrachten van de communicatiedienst van Interwaas namen de voorbije jaren zowel in aantal als in diversiteit sterk toe. In deze context groeide vanuit de clusters de behoefte aan 'ontzorging' wat communicatie betreft. Niet alleen het aantal deelwerkingen van Interwaas dat actief wil/moet communiceren nam toe. Ook het aantal communicatiekanalen groeide en is permanent onderhevig aan evolutie. Een performante communicatiedienst moet dit van nabij kunnen opvolgen. Ze moet permanent de afweging maken welke daarbij de meest efficiënte én (financieel) haalbare kanalen zijn in functie van de doelgroepen.

In deze context werd in het voorjaar van 2023 een strategisch communicatieplan voor Interwaas opgemaakt. Dat definieert de communicatiedoelen en -doelgroepen die aansluiten bij de strategische doelstellingen, missie, visie en kernwaarden van Interwaas. Het bevat een weloverwogen communicatiebeleid bestaande uit communicatiedoelstellingen, -kanalen, -tools en -strategieën.

Interwaas baseerde het communicatieplan op de doelstellingen zoals die zijn geformuleerd in het 'Strategisch Plan 2019-2025'. Daarbij vormen de merken van Interwaas de kapstok voor de communicatie van Interwaas.

De raad van bestuur keurde op 22 juni 2023 het 'Strategisch plan communicatie Interwaas 2023-2026' goed. De afbakening in tijd is gerelateerd aan die van het 'Strategisch plan 2019-2025' van Interwaas. In 2026 zal werk worden gemaakt van een update van het communicatieplan op basis van de doelstellingen van het nieuwe 'Strategisch plan 2026-2032' van Interwaas.

Om de theorie van het strategisch communicatieplan in de praktijk om te zetten, volgde ook een 'Operationeel plan communicatie Interwaas 2023-2026'. De raad van bestuur keurde de eindversie goed op 4 oktober 2023.

Uit de het operationeel communicatieplan bleek de nood aan de uitbreiding van de personeelsbezitting van de communicatiedienst naar voor. Daarom besliste de raad van bestuur eveneens op 22 juni om de dienst communicatie uit te breiden met 1 VTE deskundige communicatie.

Op 13 september stelde de raad Robin Hoste aan als voltijds communicatiemedewerker om de communicatiedienst te versterken.

REDACTIERAAD

Om de externe communicatie en interne communicatie van Interwaas nog beter te stroomlijnen, kwam ook in 2023 de redactieraad maandelijks bijeen (behalve in juli en augustus). Bedoeling van de redactieraad is de clusters te stimuleren om na te denken over hun communicatie, zowel extern als intern. Elke cluster is vertegenwoordigd. Daarbij worden zowel de onderwerpen voor de externe als voor de interne communicatie besproken.

De redactieraad koppelt terug naar het managementteam.

DIGITALE NIEUWSBRIEF

In 2023 werd opnieuw regelmatig een externe digitale nieuwsbrief uitgestuurd. Dat gebeurt op basis van de informatie beschikbaar is. Het principe van de nieuwsbrief bestaat erin de actuele onderwerpen waar Interwaas mee bezig is onder de aandacht te brengen. De beknopte tekstversie laat de lezer toe via de daarin opgenomen link door te klikken naar meer gedetailleerde informatie over de onderwerpen die hem in het bijzonder interesseren.

NETWERKEVENT

Op maandag 16 oktober vond in zaal De Casino in Sint-Niklaas het tweede netwerkevent van Interwaas plaats. Gastspreker was Ivan Van De Cloot, gewezen hoofdeconoom van Itinera en CEO en hoofdeconoom van denktank 'Stichting Merito'. Hij focuste naar aanleiding van het Ineos-arrest op het kantelpunt van de (des)industrialisering in Vlaanderen. Nadien volgde een walking dinner en netwerkmoment.

INTERNWAAS

In 2023 combineerde het intern personeelsblad InternWaas opnieuw inhoudelijke en praktische informatie met meer persoonsgebonden materies en aandacht voor de activiteiten van de werkgroep Welzijn op het Werk (WOW).

SPOREN MET STIP

In 2023 werd de traditie van de interne informatiesessies verder gezet. Tijdens formele sessies onder de noemer 'Sporen met Stip' wordt informatie meegegeven die noodzakelijk is voor de goede werking van Interwaas. Deelname is verplicht.

Onderwerpen die o.a. aan bod kwamen:

- IT en informatieveiligheid
- Wachtwoordkluis
- Voorstelling nieuwe collega's
- Digibanken Waasland
- Onthaalbrochure 'Wegwijs in Interwaas'
- Communicatieplan Interwaas
- Informatiebeheer
- Gebruik van bureaus
- Hoe een nota voor de raad van bestuur opmaken
- Update HR (ziektebeleid, dienstverplaatsingen, onkostennota's, plaatsonafhankelijk werk en opleidingen GoodHabit)

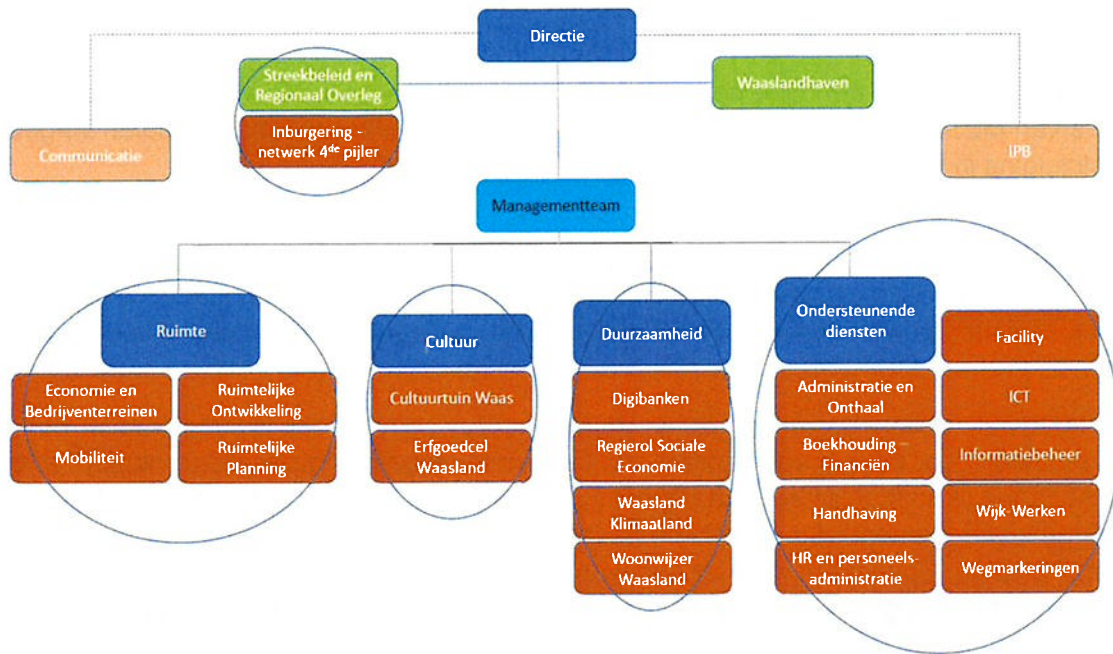
Een eigentijds organisatie- en personeelsbeleid

ORGANISATIESTRUCTUUR

Het totale personeelsbestand in 2023 bestond uit 36,1 VTE op jaarbasis. Onze werking werd ondersteund door inzet van 0,63 VTE externe krachten voor IT (ITOrg, Integri en eGov provincie Oost-Vlaanderen), boekhouding (VGD) en Informatieveiligheid (eGov Provincie Oost-Vlaanderen). De werking van Wijk-Werken Waas kon rekenen op de inzet van 3,4 VTE bemiddelaars van VDAB en 0,5 VTE coördinator Interwaas. Het Energiehuis kon rekenen op de inzet van 0,16 VTE freelancers van VEKA voor de loketwerking.

Het organisatieschema van Interwaas zag er eind 2023 als volgt uit:

HR-BELEID

In 2023 gingen 11 nieuwe medewerkers van start binnen de verschillende clusters van Interwaas en 4 freelancers om het Energiehuis te ondersteunen. Dat gebeurde enerzijds ter uitbreiding en ondersteuning van bestaande teams zoals ruimtelijke planning en projectmedewerking ruimte, op de communicatiedienst, binnen informatiebeheer en bij Woonwijzer Waasland. Anderzijds werden nieuwe medewerkers aangeworven voor de uitbouw van nieuwe projecten zoals Digibanken en de 4e pijler van het inburgeringstraject 'netwerk- en participatietraject'.

Tal van digitale kanalen werden hiervoor ingezet om sollicitanten aan te trekken. We namen bovendien deel aan een jobbeurs in het Bauhuis met het succesvolle resultaat van meer dan 50 sollicitanten die hun CV achterlieten op onze stand.

Het onthaalbeleid werd nog duidelijker op de kaart gezet. Onthaalbrochures werden geüpdatet en toegankelijker gemaakt om nieuwe medewerkers zo snel en efficiënt mogelijk te verwelkomen. Er werd ingezet op digitalisering van ons tijdsregistratiesysteem, opvolging gedaan van feedbackgesprekken met nieuwe medewerkers. Functioneringsgesprekken bleven hot topic om vinger aan de pols te houden en verbeterpunten in acties om te zetten. Afspraken inzake thuiswerk werden gedeeltelijk herbekeken om de work-life balans voor onze medewerkers nog haalbaarder te maken.

Online opleidingen werden in the picture gezet en we organiseerden interne opleidingen informatiebeheer & Sharepoint én eveneens een gezamenlijke In-huis-opleiding over 'weerbaarheid op het werk', toegankelijk voor al onze personeelsleden.

Zoals meerdere lokale besturen konden ook Interwaas intekenen op een groepsaankoop om via Edenred onze maaltijdcheques te verkrijgen. In 2023 werd beslist om in 2024 de overstap te maken van Sodexo naar Edenred omdat deze samenwerking meer voordelen geeft aan onze medewerkers.

WELZIJN OP HET WERK (WOW)

In 2023 ondernam de WOW-werkgroep heel wat acties om zowel ons fysiek welzijn op het werk als ons mentaal welzijn op te krikken.

We startten het jaar met een fijne personeelsuitstap samen met MLSO. We leerden de collega's van MLSO en elkaars werkingen kennen via een leuke speeddate. Nadien volgde een rondleiding in Fort Liefkenshoek, een etentje en een korte busrit door de Waaslandhaven.

Rond de carnavalsperiode stimuleerden we iedereen's creativiteit om in een carnavalsoutfit deel te nemen aan onze carnavals-Afterwork. In enthousiast gezelschap, met lekkere snacks en drankjes maakten we kennis met heel wat (nieuwe) collega's op de typische carnaval-beats.

Om de lente in te zetten, organiseerde de WOW een Bewegingsweek waarbij we o.a. een filmpje maakten voor onze medewerkers met tips om bv. regelmatig pauzes te nemen, af en toe rechtstaand te werken én regelmatig te bewegen tijdens het werk. We adviseerden bewegingsoefeningen om aan de koffiemachine of op de bureaustoel te doen en hielden een stappenchallenge. Bovendien werd er een wandeltocht uitgestippeld om tussen de middagpauze in beweging te zijn en het groen in de buurt van Interwaas te ontdekken, gekoppeld aan een picknick.

We stimuleerden onze medewerkers om met elkaar te praten over gemeenschappelijke interesses en initieerden enkele gespreksstarters via een Mol-poll en een wielerpoll.

Er werd ingezet op mentale rust in het hoofd door een clean desk te promoten. We zorgden hierbij voor een opruimactie in verschillende bureauruimtes.

In juni organiseerde de WOW-werkgroep een personeels-BBQ op een fijne locatie in Beveren. Een succesvolle formule waar zo goed als bijna alle medewerkers aanwezig waren. We zwaaiden gepensioneerden uit en bedankten enkele medewerkers voor hun jaren dienst of voor uitzonderlijke prestaties.

Tijdens de Halloweenquiz in oktober leerden we onze collega's beter kennen op vlak van hobby's, zangtalent, rekenkundige kennis, beeldkunsten, ...

Op het einde van het jaar werden plannen gemaakt om onze gloednieuwe refter geluidsvriendelijk te maken door duurzaam akoestisch materiaal onder de loop te nemen.

INTERNE DIENST PREVENTIE OP HET WERK

Het preventiejaar werd afgetrapt met enkele opfrissingswerken in de hal en het sanitaire blok van het hoofdgebouw.

Naar algemene veiligheid en valpreventie toe werd een spontane opruimactie gehouden. Medewerkers werden herinnerd aan het belang van een propere en georganiseerde werkplek (clean desk = clean mind).

De reorganisatie van de ploeg werkmannen werd gefinaliseerd. De gedetacheerde werkmannen werden opgestart en regelmatig opgevolgd bij hun nieuwe werkgevers.

De nieuwe elektrische camionette werd in dienst genomen.

Om de groeiende populariteit van de fiets te ondersteunen, werd het lokaal van de vroegere provinciale uitleendienst ter beschikking gesteld als extra beveiligde fietsenstalling.

In maart verwelkomden we de eerste projectmanager informatiebeheer van Interwaas. In zijn missie naar efficiënter werken en een overzichtelijker beheer van onze documentatie en informatie, is hij een heuse migratie van de vaste computerserver naar SharePoint gestart.

Samen met de werkgroep Welzijn op het Werk (WOW) werden verschillende acties georganiseerd die de onderlinge band tussen collega's versterken. Enkele voorbeelden hiervan zijn de complimentendag, de Mol-poll, 'de beste ploegleider van Interwaas' en de wandelchallenge.

Er werd sterk ingezet op ergonomisch werken. Gedateerde beeldschermen werden vervangen door nieuwe verstelbare exemplaren met een betere beeldkwaliteit. Ook ontvingen alle medewerkers informatiebrochures over het correct instellen van hun bureaustoelen met oog op het hanteren van een correcte ergonomische houding tijdens bureauwerk.

Eveneens in 2023 werd de nodige aandacht aan opleiding en persoonlijke ontwikkeling gegeven. Via het opleidingsplatform van GoodHabitz krijgen alle medewerkers toegang tot korte en digitale opleidingen omtrent assertiviteit, time-management, stress en burn-out.

Daarnaast konden medewerkers een inleidende sessie omtrent 'weerbaarheid' volgen met een professionele coach. Gezien de brede interesse in dit onderwerp worden er verdiepende sessies in 2024 gepland.

De vijf vaste hulpverleners van Interwaas volgden hun jaarlijkse opfriscursus EHBO.

In november nam Interwaas ook weer deel aan de Vlaamse griepcampagne. Medewerkers die dat wensten, konden gratis een griepvaccin laten plaatsen.

Medewerkers van de cluster Ruimte, die regelmatig op actieve werven komen, kregen in november nieuwe op maat bestelde persoonlijke beschermingsmiddelen (1 paar veiligheidsschoenen, 1 witte helm en 1 oranje fluohesje).

Naar jaarlijkse gewoonte werd er van november tot en met maart elke dag verse soep geleverd als gezond tussendoortje.

Tot slot werden eerste stappen gezet om de akoestiekproblematiek in de nieuwe keuken aan te pakken. We verwachten in de loop van 2024 de plaatsing van geluidspanelen.

EEN OPTIMALE WERKOMGEVING VOOR DE MEDEWERKERS (FACILITYBELEID)

IT

In 2023 werden de eerste stappen gezet in het vernieuwen van de infrastructuur om een robuuste, performante en veilige omgeving te creëren. Hiervoor gingen we in zee met een nieuwe partner Integri Services die ons een kwalitatieve diensten pakket aanbood aangepast aan de noden van onze organisatie.

INFORMATIEVEILIGHEID

Door de heroriëntering van Paul Schelleman werd Johan Van Ingelgem voorgesteld als nieuwe functionaris (FG) voor gegevensbescherming van Interwaas.

INFORMATIEBEHEER

We mochten in de cluster ondersteunende diensten een nieuwe medewerker verwelkomen die de rol van project manager informatiebeheer op zich neemt. Na een lange maar vruchtbare zoektocht konden de eerste stappen worden gezet om informatie en data die binnen Interwaas wordt verwerkt te stroomlijnen en te structureren.

In 2023 werd dan ook een migratie traject opgestart om onze bestanden te verhuizen van de netwerkschijf naar SharePoint. Dit vergt niet alleen een technische ingreep maar ook een functionele analyse van onze behoeften en manier van werken om van daaruit een nieuwe structuur en nieuwe manier van werken neer te zetten.

Elke medewerker kreeg een opleiding over de werking en functionaliteiten van SharePoint. De cluster Ruimte beet de spits af om als eerste de projecten binnen hun domein op te schonen en te migreren naar SharePoint.

Het doel van dit traject is gericht op kwaliteit, veiligheid, uniformiteit en eenvoud. Daarom maken we binnen dit traject ook gebruik van een nieuwe naamgeving van onze bestanden en voegen metadata toe (additionele eigenschappen). Dat laat toe informatie gemakkelijker terug te vinden. We lanceerden het Intranet 'Intrawaas' als overkoepelende toegangspoort en verder kan evolueren met gegevens die zullen worden overgezet en toekomstige automatisering van processen.

Op deze manier komen we tot een veilig en betrouwbaar platform met herkenbare structuren en overzichtelijke toegang die relevante informatie aanbiedt en verdubbeling van informatie beperkt.

3. Financiële middelen

Jaarrekening 2023

Bedrijf: 1 - Interwaas

Pagina 1 van 4

Interne jaarrekening - Beknopt verslag (Vennootschap)

	Code	2023	2022
		01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2022 - 31-12-2022
BALANS NA WINSTVERDELING			
ACTIVA			
OPRICHTINGSKOSTEN	20		
VASTE ACTIVA	21/28	3.389.182,27	4.910.235,10
Immateriële vaste activa (toelichting 6.1.1)	21	1.702,88	9.298,88
Materiële vaste activa (toelichting 6.1.2)	22/27	2.683.913,09	4.177.369,92
Terreinen en gebouwen	22	2.430.550,72	3.175.254,70
Installaties, machines en uitrusting	23	81.337,39	188.914,15
Meubilair en roterend materieel	24	152.024,98	73.169,96
Overige materiële vaste activa	26		740.031,11
Financiële vaste activa (toelichting 6.1.3)	28	723.566,30	723.566,30
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	72.845.720,39	56.881.676,61
Vorderingen op meer dan een jaar	29	9.213.652,80	3.620.542,59
Overige vorderingen	291	9.213.652,80	3.620.542,59
Voorraden en bestellingen in uitvoering	3	19.411.783,71	21.014.881,40
Voorraden	30/36	19.411.783,71	21.014.881,40
Vorderingen op ten hoogste een jaar	40/41	6.579.102,30	3.587.886,61
Handelsvorderingen	40	1.200.548,41	831.540,57
Overige vorderingen	41	5.378.553,89	2.656.346,04
Geldbeleggingen	50/53	4.734.253,59	5.448.663,77
Liquide middelen	54/58	32.831.620,48	23.149.797,24
Overlopende rekeningen	490/1	75.307,51	59.905,00
Rekeningen niet in het Belgische standaard schema	AXX		
TOTAAL VAN DE ACTIVA	20/58	76.234.902,66	61.791.911,71

Interne jaarrekening - Beknopt verslag (Vennootschap)

	Code	2023		2022	
		01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2022 - 31-12-2022		
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Inbreng (toelichting 6.7.1)	10/15	49.892.779,37	48.813.632,38		
Kapitaal					
Gepiaast kapitaal	10		3.628.200,00		
Buiten kapitaal	11	3.648.225,00	3.628.200,00		
Andere	1103/19	3.648.225,00			
Herwaarderingsmeerwaarden	12	70.190,66	70.190,66		
Reserves	13	45.228.265,75	43.789.351,10		
Onbeschikbare reserves	130/1	838.334,71	838.334,71		
Wettelijke reserve	130		472.202,50		
Statutair onbeschikbare reserves	1311	472.202,50	366.132,21		
Overige	1319	366.132,21			
Beschikbare reserves	133	44.389.931,04	42.951.016,39		
Overgedragen winst (verlies)	(+)(-)	946.097,96	1.325.890,62		
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN					
Voorzieningen voor risico's en kosten	16	7.640.278,77	1.433.768,17		
Milieuverplichtingen	160/5	7.640.278,77	1.433.768,17		
Overige risico's en kosten	163	7.149.635,00	767.968,30		
Overige	164/5	490.643,77	665.809,87		
SCHULDEN					
Schulden op meer dan een jaar (toelichting 6.3)	17/43	18.701.844,52	17.544.511,16		
Financiële schulden	17	9.633.829,30	5.263.984,59		
Overige leningen	170/4	499.060,00	598.872,00		
Overige schulden	174/0	499.060,00	598.872,00		
Overige schulden	178/5	9.334.769,30	4.665.112,59		
Schulden op ten hoogste een jaar (toelichting 6.3)	42/43	5.484.355,68	2.760.210,54		
Schulden op meer dan een jaar die binnen het jaar vervallen	42	1.322.708,00	973.669,52		
Handesschulden	44	2.852.965,81	714.365,09		
Leveranciers	440/4	2.852.965,81	714.365,09		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46	84.019,45	39.235,15		
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	866.453,48	875.139,49		
Belastingen	450/3	209.683,78	401.068,96		
Bezoldigingen en sociale lasten	454/3	656.769,70	474.070,53		
Overige schulden	47/48	358.178,94	158.801,29		
Overlopende rekeningen	492/3	3.393.659,54	3.520.316,03		
Rekeningen niet in het Belgische standaard schema	BXX				
TOTAAL VAN DE PASSIVA	10/49	76.234.902,66	61.791.911,71		

Interne jaarrekening - Beknopt verslag (Vennootschap)

	Code	2023	2022	
		01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2022 - 31-12-2022	
RESULTATENREKENING				
Bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten				
Brutomarge	(+)(-)	9900	11.160.326,21	5.562.740,36
Waarvan: niet-recurrente bedrijfsopbrengsten		76A	903,02	9.545,00
Omzet		70	16.134.632,96	8.634.352,41
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen		60/61	4.974.409,77	3.081.157,05
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toelichting 6.4)	(+)(-)	62	3.827.945,00	2.972.531,83
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	169.359,31	253.248,17
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen; toevoegingen (terugnemingen)	(+)(-)	631/4	537.308,77	-42.439,51
Voorzieningen voor risico's en kosten; toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	(+)(-)	635/8	6.206.510,60	71.256,97
Andere bedrijfskosten		640/8	1.475.386,92	142.098,91
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies)	(+)(-)	9901	-1.056.184,39	2.166.043,99
Financiële opbrengsten (toelichting 6.4)		75/76B	1.579.348,66	1.238.944,45
Recurrente financiële opbrengsten		75	1.579.348,66	1.238.944,45
Financiële kosten (toelichting 6.4)		65/66B	-276.137,64	499.213,80
Recurrente financiële kosten		65	-276.137,64	499.213,80
Winst (Verlies) van het boekjaar voor belasting	(+)(-)	9903	799.301,91	2.905.774,64
Belastingen op het resultaat	(+)(-)	67/77	259.820,08	-448.180,11
Winst (Verlies) van het boekjaar	(+)(-)	9904	1.059.121,99	2.457.594,53
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(+)(-)	9905	1.059.121,99	2.457.594,53

Interne jaarrekening - Beknopt verslag (Vennootschap)

	Code	2023	2022	
		01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2022 - 31-12-2022	
RESULTAATVERWERKING				
Te bestemmen winst (verlies)	(+)(-)	9906	2.365.012,51	4.095.714,02
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(+)(-)	19905	1.059.121,99	2.457.594,53
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar	(+)(-)	14P	1.325.890,62	1.638.119,49
Toevoeging aan het eigen vermogen		691/2	1.438.914,65	2.769.823,40
aan de overige reserves		6921	1.438.914,65	2.769.823,40
Over te dragen winst (verlies)	(+)(-)	114	946.097,96	1.325.890,62

Commentaar bij de jaarrekening en bestemming resultaat

De voornaamste cijfers van de jaarrekening van Interwaas over het boekjaar 2023 krijgen hier enige toelichting. Aan de hand van achtergrondinformatie en duiding wordt het verband gelegd tussen de cijfers en het verslag over de activiteiten van Interwaas. Ook worden de voornaamste evoluties ten opzichte van 2022 belicht.

BALANS: ACTIVA EN PASSIVA

Het totaal van de **activa** is gestegen ten opzichte van 2022 nl 76,2 mio euro tegenover 61,8 mio euro. De grootste wijzigingen zitten op de post liquide middelen, overige vorderingen en op de post voorraad onroerend goed.

Op de *liquide middelen* zit er een stijging van 9,7 mio euro tegenover vorig jaar. Dit is voornl. te verklaren a.d.h.v.de treasury + special rekening.

Op de rekening *overige vorderingen* zien we een stijging van 2,7 mio euro. Dit is onder andere te verklaren door de terug te vorderen vennootschapsbelasting en de overdracht van de voorafbetaling (nl. 2,2 mio in totaal).

Op de *voorraad onroerend goed* zien we een daling van 1,6 mio euro. Dit komt voort uit de waardeverminderingen die geboekt werden op de projecten Sint-Amelberga, Kopergieterij en Rijkswachtkazarne en de verkopen van het project Gerda.

Op het **passief** van de balans wijzigde voornl. op het vlak van het voorzieningen en de schulden op meer dan 1 jaar, nl. energieleningen en voorziening voor de stortplaats Kattestraat.

De post *overgedragen winst* is overgedragen winst over 2023, verminderd met de in het kader van het Waas fonds gedane uitgaven.

De post *voorzieningen* is gestegen ten opzicht van 2022 nl 6,2 mio euro. Deze stijging is voornl. te verklaren door de verhoging van de voorziening voor de PFAS problematiek in het kader van de stortplaats Kattestraat (Sint-Gillis-Waas).

De *schulden op meer dan één jaar* zijn gestegen met 4,57 mio euro; hier is het belangrijkste element de stijging van de energieleningen met 5,1 mio euro en dit vormt de tegenhanger van de vorderingen op meer dan één jaar.

De *schulden op ten hoogste één jaar* zijn gestegen met 2,7 mio euro; deze stijging kan onder andere verklaard worden aan een hogere openstaande leveranciersschuld van 1,5 mio euro op het einde van het boekjaar, waarvan 1,2 miljoen tegenover de milieuheffing OVAM voor de Kattestraat.

De *overlopende rekeningen* zijn gedaald met 137K euro en betreft voornl. de reeds verkregen subsidies waar nog geen kosten tegenover staan.

Globaal komt het totaal der activa / passiva op 76.223.119,01 euro wat een stijging is tegenover vorig jaar, nl. 61.791.911,71 euro.

De voornaamste risico's en onzekerheden waarmee Interwaas geconfronteerd wordt, situeren zich – zoals telkenjare wordt aangegeven - in de uitvoering van projecten en in de recuperatie van de in de projecten gemaakte kosten. Inbreidingsgerichte projecten zijn vaak veel moeilijker, ook op financieel vlak, dan greenfield projecten en het break even draaien van dergelijke projecten is geen evidentie.

Interwaas slaagt er al vele jaren in haar activiteiten (behoudens vanzelfsprekend de uitstaande facturen van leveranciers bij het afsluiten van het boekjaar) schuldenvrij verder uit te bouwen en dit blijft voor zoveel als mogelijk ook de ambitie.

In het bijzonder valt over het voorbije boekjaar en naar de komende boekjaren de problematiek van de Kattestraat in Sint-Gillis-Waas op te merken. In de loop van 2023 en 2024 werd het rioolkolkenlib verwijderd; in de loop van 2024 en de navolgende jaren zal de PFAS problematiek van het stort worden aangepakt. Beide operaties vragen een financieel zware inspanning. De nodige provisie is hiervoor voorzien, maar extra voorzichtigheid is de komende jaren aan de orde.

RESULTATENREKENING

In de resultatenrekening valt onder het hoofdstuk *bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten* een omzet te noteren van 10,4 mio euro wat een stijging is van 52%. Dat is 22% meer dan de stijging in 2022 van 30%. De fluctuatie van de omzet op jaarbasis, is sterk afhankelijk van de verkoop in vastgoedprojecten en is te beschouwen over meerdere jaren om een gemiddeld beeld te krijgen. Het jaar 2023 is uitzonderlijk hoog omwille van de verkoop van een grote bedrijfskavel in Aven Ackers.

De kosten (handelsgoederen / diensten en diverse goederen) stegen in 2023 van 3,08 mio euro naar 4,97 mio, maar hier geldt dezelfde bedenking dat voor een gemiddeld beeld meerdere jaren moeten worden nagegaan).

Het saldo van de omzet bedraagt 5,43 miljoen euro. Zoals telkenjare te melden, vertoont het omzetcijfer bij een activiteitengamma, zoals dat van ons intergemeentelijk samenwerkingsverband waar projecten over meerdere jaren lopen, een wisselvallig karakter, afhankelijk van de graad van realisatie en/of het aantal projecten die zich in staat van verwerving / verkoop bevinden.

Na verder meenemen van de bezoldigingen en sociale lasten (over 2023 3,82 mio euro), de afschrijvingen (169k euro), waardeverminderingen (573k euro) en voorzieningen (6,21 mio euro) wordt er een bedrijfsverlies gerealiseerd van 1,05 mio euro.

Daarnaast zijn er nog financiële opbrengsten, ten bedrage van 1,58 mio euro, wat voor een groot deel bestaat uit het dividend dat in 2023 door de algemene vergadering van Maatschappij Linkerscheldeover werd beslist over hun boekjaar 2022. Dit dividend betreft een netto bedrag waarop geen roerende voorheffing op verschuldigd, wegens het feit dat Interwaas onderhevig is aan vennootschapsbelasting.

Het resultaat over 2023 bedraagt 799k euro winst voor belasting.

De belasting op het resultaat (inclusief roerende voorheffing op dividend) brengen finaal de winst van het boekjaar na belasting terug naar 1,06 mio euro.

RESULTAATVERWERKING

Het te bestemmen **resultaat** over 2023 bedraagt **1,06 mio euro**. Daarnaast is er nog overgedragen winst van de vorige boekjaren bestemd in het Waas fonds (1.32 mio euro). Er werd vanuit het Waas fonds **380k euro** opgenomen in 2023.

Dit brengt het besteedbaar resultaat over 2023 op **1,06 mio + 380k = 1,43 mio euro** dat wordt **overgedragen naar de beschikbare reserve**.

Er hebben zich na het afsluiten van het boekjaar geen feiten voorgedaan die een belangrijke invloed op de jaarcijfers betekenen.

JAARVERSLAG ANTI-WITWASACTIVITEITEN (VLAAMS ENERGIEHUIS)

De raad van bestuur keurde het jaarverslag anti-witwasactiviteiten goed. Het jaarverslag anti-witwasactiviteiten werd bezorgd aan de FSMA en aan de commissaris-revisor.

In 2023 werden bij Interwaas geen verdachte verrichtingen gedetecteerd en dus ook geen enkele verdachte verrichting gemeld aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI).

Er werden in 2023 evenmin

- betalingen ontvangen uit het buitenland
- cash betalingen ontvangen

Interwaas betaalde in 2023 alleen kredietbedragen uit op basis van facturen en foto's van de uitgevoerde werken. Bovendien voert Interwaas steeds een identiteitscontrole uit van kandidaat kredietnemers.

Overzicht Waas Fonds

gemeentelijke projecten = lokaal

	beschikbaar (incl reservaties) 1/01/2023	aanwending 2023	reservatie tem 2023	saldo 31/12/2023	dotatie winst 2022 0%	vrij beschikbaar 31/12/2023
Beveren	116.234	15.950	50.050	50.234		50.234
Kruikebe	43.088			43.088		43.088
Lokeren	121.689	5.000	116.689			
Sint-Gillis-Waas						
Sint-Niklaas	270.421	270.421				
Stekene						
Temse	184.150		184.150			
Waasmunster	34.620		1.643	25.475		25.475
	770.202	298.873	352.532	118.797	0	118.797

intergemeentelijke projecten = boven-lokaal

	beschikbaar incl. reservaties 1/01/2023	aanwending 2023	reservatie tem 2023	saldo 31/12/2023	dotatie winst 2022 0%	vrij beschikbaar 31/12/2023
Beveren	103.924	14.909	88.196	818		818
Kruikebe	36.014	4.996	30.659	359		359
Lokeren	88.409	12.738	75.070	602		602
Moerbeke						
Sint-Gillis-Waas	42.845	5.894	36.187	764		764
Sint-Niklaas	157.883	24.188	133.695			
Stekene	37.979	5.735	32.244			
Temse	64.518	9.157	54.359	1.002		1.002
Waasmunster	24.117	3.304	20.374	439		439
Zwijndrecht						
	555.688	80.921	470.783	3.985	0	3.985

NIEUW WAAS FONDS nav statutenwijziging dec 2023

	Bevolkingscijfers 01/01/2023	overgedragen winst 2022 nr lokale middelen Waas Fonds
Beveren	50.281	247.966,75 €
Kruikebe	17.052	84.093,97 €
Lokeren	43.048	212.296,34 €
Moerbeke	6.712	33.101,03 €
Sint-Gillis-Waas	19.938	98.326,62 €
Sint-Niklaas	81.066	399.786,64 €
Stekene	19.279	95.076,69 €
Temse	31.170	3.718,57 €
Waasmunster	11.176	55.115,78 €
Zwijndrecht	19.549	96.408,22 €
Som	299.271	1.325.890,62 €

Verslag van de commissaris-revisor

AGENDA ALGEMENE VERGADERING INTERWAAS EN TOELICHTENDE NOTA'S WOENSDAG 29 MEI 2024

AGENDA ALGEMENE VERGADERING 29 MEI 2024

---

1. Jaarverslag en jaarrekening over 2023.
2. Verslag van de commissaris - revisor betreffende het boekjaar 2023.
3. Goedkeuring van het jaarverslag en van de jaarrekening over het boekjaar 2023, inclusief de bestemming van het resultaat.
4. Kwijting aan de bestuurders en aan de commissaris-revisor betreffende de vervulling van hun mandaat over het boekjaar 2023.
5. Kapitaalsverhoging gemeenten met een bevolkingsaan groei van meer dan 5 % (Lokeren, Stekene, Waasmunster en Zwijndrecht)

BIJLAGEN / NOTA'S

Agendapunt 1

Jaarverslag 2023 en jaarrekening 2023 als bijlage

Agendapunt 2

De commissaris-revisor brengt verslag uit ter zitting.

Agendapunt 6

Kapitaalsverhoging. Stijging bevolking – toename aandelen Lokeren, Stekene, Waasmunster en Zwijndrecht

De statuten van Interwaas bepalen "Het kapitaalsaandeel van de gemeenten van het Waasland wordt door de algemene vergadering aangepast bij elke aangroei van de bevolking met vijf ten honderd." (art. 10).

Op 1 januari 2024 bleken Lokeren, Stekene, Waasmunster en Zwijndrecht t.a.v. de bevolkingstoestand huidige kapitaalssituatie met meer dan 5 % zijn gegroeid:

	Lokeren	Stekene	Waasmunster	Zwijndrecht
aantal aandelen op 31/12/2023	20.727	9.339	5.381	9.318
aantal inwoners obv aandelen	41.454	18.678	10.762	18.636

aantal inwoners op 01/01/2024	43.573	19.618	11.302	19.634
aangroei inwoners (>5%)	2.119	940	540	998
aangroei aantal aandelen	1.059	470	270	499

De Raad van Bestuur van 17 april 2024 nam nota van de toename van de bevolking met meer dan 5 % en de daaraan verbonden kapitaalsverhoging en besliste tot agendering van dit punt op de algemene vergadering van 29 mei 2024.

Het Waasland (10 gemeenten) telde op 1 januari van dit jaar 303.201 inwoners.

Voorstel van beslissing algemene vergadering

De algemene vergadering neemt nota van de bevolkingsaangroei met meer dan 5 % t.a.v. de huidige kapitaalssituatie voor Lokeren, Stekene, Waasmunster en Zwijndrecht en beslist in toepassing van art. 10 van de statuten tot kapitaalsverhoging voor:

- Lokeren met een toename van 1.059 aandelen, wat het totaal voor op 21.786 aandelen brengt.
- Stekene met een toename van 470 aandelen, wat het totaal voor op 9.809 aandelen brengt.
- Waasmunster met een toename van 270 aandelen, wat het totaal voor op 5.651 aandelen brengt.
- Zwijndrecht met een toename van 499 aandelen, wat het totaal voor op 9.817 aandelen brengt.